

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКА ДЕРЖАВНА МОРСЬКА АКАДЕМІЯ

ЗВІТ ПРО РОБОТУ РЕКТОРА
ХЕРСОНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ МОРСЬКОЇ АКАДЕМІЇ
ХОДАКОВСЬКОГО ВОЛОДИМИРА ФЕДОРОВИЧА
ЗА 2014 РІК

Затверджено
Конференцією трудового колективу
Херсонської державної морської
академії «18» листопада 2014 р.,
Протокол № 5

Херсон – 2014

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
1 Загальна характеристика Херсонської державної морської академії.....	7
2 Нормативно-правове та організаційне забезпечення діяльності академії.....	14
2.1 Нормативно-правова база діяльності академії.....	14
2.2 Система менеджменту якості (ISO).....	17
3 Організація навчально-виховного процесу.....	21
3.1 Організація профорієнтаційної роботи.....	26
3.2 Результати вступної кампанії.....	31
3.3 Формування контингенту курсантів, студентів, учнів.....	39
3.4 Навчально-методичне забезпечення навчального процесу.....	42
3.5 Інформаційне забезпечення навчального процесу.....	46
4 Впровадження компетентнісного підходу в Херсонській державній академії.....	50
4.1 Впровадження компетентнісного підходу на факультеті судноводіння.....	55
4.2 Впровадження компетентнісного підходу на факультеті суднової енергетики.....	68
5 Кадрове забезпечення навчально-виховного процесу.....	82
6 Міжнародна діяльність.....	86
6.1 Організація підготовки іноземних громадян.....	93
7 Організація практики, дипломування та працевлаштування курсантів і студентів.....	97
8 Організація наукової та науково-дослідницької роботи.....	112
8.1 Робота аспірантури.....	123
9 Організація культурно-масової, спортивної та виховної	125

	роботи.....	
9.1	Розвиток студентського самоврядування.....	130
9.2	Заходи щодо роботи з дітьми-сиротами і дітьми, позбавленими батьківського піклування.....	131
9.3	Стан забезпечення належних умов проживання курсантів, студентів та учнів ХДМА.....	134
10	Діяльність редакційно-видавничого відділу.....	136
11	Робота лабораторно-тренажерного комплексу.....	141
12	Фінансово-господарська діяльність.....	152
13	Дотримання законодавства у сфері діяльності Херсонської державної морської академії.....	157
14	ДОДАТКИ.....	160
	Додаток 1. Копії установчих документів Херсонської державної морської академії та її структурних підрозділів.....	161

ВСТУП

У своїй доповіді мені хотілось би коротко охарактеризувати всі складові діяльності нашої академії за минулий навчальний рік.

Рік, що минув був важким, але конструктивним. Вцілому, колектив академії у звітному періоді працював добре і злагоджено, і я вдячний вам усім за таку роботу.

Перед академією сьогодні стоїть низка першочергових і стратегічних завдань. І найголовніше з них – забезпечення якості вищої освіти, що передбачено новим Законом України «Про вищу освіту». І для його виконання наша академія має усі можливості – це, в першу чергу, професорсько-викладацький склад, а також матеріально-технічна та лабораторно-тренажерна бази.

Багаточисельні потреби сучасного життя в Україні і світі як ніколи потребують від системи вищої освіти швидкого й адекватного реагування. Сьогодні недостатньо концентрувати увагу тільки на підготовці кваліфікованих спеціалістів для тієї чи іншої сфери практичної діяльності.

За цих умов провідне місце в академії займає підготовка фахівця такого рівня, який має бути компетентним не лише в професійній галузі, але й мати активну життєву позицію, високу громадську свідомість, бути компетентним у вирішенні будь-яких завдань, що ставить перед ним життя.

На цьому підґрунті в академії уже з листопада 2012 року здійснюються організаційно-мобілізаційні заходи щодо психологічного переосмислення викладачами чинної системи навчального процесу, необхідності перегляду навчальних програм і планів відповідно до змістовних рекомендацій Болонського процесу в поєднанні з вимогами нещодавно прийнятого Закону України «Про вищу освіту», прийнятої в Україні Національної рамки кваліфікацій, проведеного в Європі проекту «Тьюнінг» та системи ЄКТС.

Колектив академії керується Національною стратегією розвитку освіти України до 2021 року, в якій наголошується, що основними напрямками

державної політики у сфері освіти є модернізація структури, змісту та організації освіти на засадах компетентнісного підходу, яким передбачається запровадження ефективної системи національного виховання, розвитку і соціалізації дітей та молоді; розвиток наукової та інноваційної діяльності в освіті, підвищення якості освіти на інноваційній основі та її конкурентоспроможності відповідно до вимог інноваційного сталого розвитку суспільства та економіки.

У контексті визнаної необхідності поліпшення якості підготовки фахівців для морської галузі, колектив академії розпочав підготовку до запровадження в навчальний процес компетентнісного підходу на підґрунті системної взаємодії викладачів спеціальних і загальних дисциплін, працівників виховного комплексу, фахівців вищої кваліфікації морської галузі та тренажерної підготовки.

Здійснювані заходи, у кінцевому результаті, передбачають забезпечення освоєння курсантами академії та її структурних підрозділів знань, умінь, навичок та компетентностей згідно з вимогами відповідного рівня кваліфікацій, визначених у Національній рамці кваліфікації. Випускники академії та її структурних підрозділів мають бути здатними до самоорганізації під час роботи в екстремальних умовах закритого простору судна, компетентно працювати у складі команди; бути готовими до повсякденних викликів життя у суспільстві в міжрейсовий період.

Реалізуючи стратегію розвитку академії до 2020 р., колектив протягом 2013-2014 навчального року здійснив відповідні заходи щодо запровадження компетентнісного підходу в навчально-виховний процес з вересня 2014 року.

Результатом цієї підготовчої роботи став наказ Міністерства освіти і науки України від 07.10.2014 р. № 1148 «Про проведення на базі Херсонської державної морської академії дослідно-експериментальної роботи за темою «Теоретико-методичні засади реалізації компетентнісного підходу в системі ступеневої підготовки фахівців морської галузі»» і надання нашій академії

статусу експериментального навчального закладу, де будуть відпрацьовуватися самі передові технології освіти для молодих моряків і корабелів, чий рівень підготовки повинен відповідати світовим стандартам.

Наслідки роботи колективу з реалізації цього проекту передбачається підсумувати після завершення повного циклу навчання за новими навчальними програмами і планами у 2018 році.

Колективу академії доведеться розпочати процес розробки і апробації нових підходів, методик, методології та технологій реалізації означених положень. Основною умовою вирішення цього завдання є організація, зібраність і висока відповідальність кожного на своєму робочому місці; змістовною основою – зосередженість колективу на впровадженні компетенційного підходу в організації навчального процесу.

Нам доведеться багато чого змінювати, навіть свою ментальність, бачення майбутнього суспільства. Але альтернативи у нас немає. Ми повинні йти на ці непрості перетворення, щоб стати навчальним закладом нового рівня.

1. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ХЕРСОНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ МОРСЬКОЇ АКАДЕМІЇ

Вже 180 років Херсонська державна морська академія славиться своїми випускниками й особливим відношенням до своїх курсантів. Підтвердженням цього стало й те, що колись заклад засновувався як училище мореплавства, але, завдяки завзятій праці, статус піднявся до рівня академії.

За роки існування в першому в Україні морському навчальному закладі підготовлено близько 50 тисяч морських фахівців. Серед них більше трьох тисяч капітанів далекого плавання, понад 2 тисячі старших механіків, понад тисячу електромеханіків, стільки ж начальників радіостанцій сучасних морських суден.

Наша академія – найстарша в Україні. Однак її випускників цінять не за це, а за високу якість освіти і професіоналізм. І свідченням цьому є те, що наші вихованці працюють в усіх крупних судноплавних компаніях світу.

Нинішні курсанти академії отримують усе те, що відповідає вимогам моделі сучасного фахівця: глибокі фахові знання, вміння працювати з комп'ютером, знання англійської мови.

Херсонська державна морська академія – це вищий навчальний заклад IV рівня акредитації, яка створена у 2011 році. В ній здійснюється підготовка морських фахівців від кваліфікованого робітника (Професійно-морський ліцей), молодшого спеціаліста (Морський коледж) до бакалавра, спеціаліста і магістра безпосередньо у академії.

В академії функціонують два факультети: судноводіння та суднової енергетики, які здійснюють підготовку морських фахівців за напрямом «Морський та річковий транспорт» та спеціальностями «Судноводіння», «Експлуатація суднових енергетичних установок», «Експлуатація суднового електрообладнання і засобів автоматики».

Освітня діяльність в цілому за IV рівнем акредитації академія здійснює відповідно до рішення Державної акредитаційної комісії України.

Головним напрямом діяльності Херсонської державної морської академії та її структурних підрозділів у 2013 році була організація підготовки та випуску фахівців відповідно до навчальних планів за всіма напрямками, спеціальностями освітньо-кваліфікаційних рівнів «молодший спеціаліст», «бакалавр», «спеціаліст», «магістр» за денною та заочною формами навчання.

Протягом минулого навчального року були підготовлені ліцензійні матеріали й отримано ліцензію на такі види освітньої діяльності:

- підготовка громадян України до вступу у вищі навчальні заклади;
- підвищення кваліфікації фахівців командного складу морських суден за напрямом «Морський та річковий флот».

У звітному періоді колективом академії велась підготовка звітів щодо самоаналізу діяльності Морського коледжу для проходження ним чергової акредитації з 5 спеціальностей, а також для проведення атестації Професійно-морського ліцею. Результатом цієї роботи став дозвіл Міністерства освіти і

науки України на продовження освітньої діяльності у структурних підрозділах.

У звітному році ХДМА продовжувала свою науково-освітню діяльність у напрямку запровадження в навчальний процес морської вищої освіти стандартів європейського рівня. Здійснювалася повсякденна наполеглива роботи з підвищення науково-педагогічного потенціалу, забезпечення діяльності, наукових шкіл; розширення рівня зв'язку науки з виробництвом; проводилася підготовка фахівців наявних освітньо-кваліфікаційних рівнів на основі вимог Болонського процесу; розвивалися інформаційно-комп'ютерні технології навчання; запроваджувалися прогресивні форми і методи освітньої діяльності, співпраці з замовниками фахівців морської галузі; поглиблювалися міжнародні зв'язки з навчальними і науковими установами ближнього і дальнього зарубіжжя.

На даному етапі розвитку академії створені всі умови для виконання статутних завдань.

Навчальний заклад має оптимальну структуру та систему управління. Науково-педагогічний процес забезпечують працьовиті викладачі. У складі контингенту курсантів талановита молодь.

Це свідчить про те, що наш навчальний заклад дає якісні знання, відкриває широку перспективу для працевлаштування випускників закладу.

У 2014 році майже 2000 курсантів, студентів та учнів були прийняті до лав академії, коледжу і ліцею, які прийняли клятву та присягнулися на вірність незалежному українському народу, морю та традиціям свого навчального закладу.

Посвята у курсанти Херсонської державної морської академії – це один з найулюбленіших та шановних заходів для мешканців Херсона, міста моряків та корабелів, який завжди збирає на схилах Дніпра значну кількість глядачів. Ось і цього року в ювілейному заході взяли участь керівництво області та міста, представники судноплавних компаній, керівники морських портів, представники навчальних закладів-партнерів ХДМА, випускники

академії, викладачі та вихованці закладу, майбутні курсанти – випускники шкіл, і прості херсонці.

Цього року свято посвяти у курсанти співпало з 180 річчям від дня утворення Херсонської державної морської академії, яке відбулося 18 жовтня 2014 року на березі р. Дніпро.

З нагоди 180-річчя від дня утворення Херсонську державну морську академію та її структурні підрозділи привітали:

- Міністр освіти і науки України С.М. Квіт;
- Заступник Міністра освіти і науки України М.В. Стріха;
- Заступник директора Інституту інноваційних технологій і змісту освіти Міністерства освіти і науки України В.В. Літостанський;
- Голова Державної інспекції України з безпеки на морському та річковому транспорті П. Буланович;
- Керівник апарату верховної ради України, почесний курсант академії В. Зайчук;
- Голова Правління Українського Дунайського пароходства Д.А. Барінов;
- Заступник генерального директора Секретаріату Дунайської Комісії, почесний курсант академії П. Суворов;
- Голова профспілки робітників морського транспорту України М.І. Кіреєв;
- Департамент освіти і науки, молоді та спорту Херсонської обласної державної адміністрації.

*Свято з нагоди посвяти у курсанти та 180-річчя від дня утворення ХДМА
18 жовтня 2014 року*

У Херсонській державній морській академії стало доброю традицією щорічно до свята посвяти у курсанти відкривати нову лабораторію. Не змінили цю традицію і цього року. Так, за підтримки базового підприємства «Марлоу Навігейшн» на базі ХДМА почала діяти сучасна навчально-тренувальна лабораторія високовольтного обладнання (виробництва компанії Schneider Electric», Франція). В урочистій обстановці її відкрили президент компанії «Marlow Shipmanagement Deutschland» та Херсонський міський голова В.В. Миколаєнко.

Ця лабораторія необхідна для набуття навичок майбутніми моряками для вивчення основних видів робіт і техніки безпеки при використанні електрообладнання вище 1000В. Лабораторія розрахована на 30 курсантів, складається з 2 кабінетів, де можуть проводитися як практичні так і теоретичні заняття.

*Під час відкриття навчально-тренувальної лабораторії
високовольтного обладнання*

2. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ АКАДЕМІЇ

2.1. Нормативно-правова база діяльності академії

Херсонська державна морська академія створена згідно з Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 15 червня 2011 року № 540 р. «Про утворення Херсонської державної морської академії» та наказу Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 23.06.2011 р. № 646 «Про утворення Херсонської державної морської академії».

Відповідно до рішення Державної акредитаційної комісії від 30.06.2011 р. (протокол № 88) Херсонська державна морська академія визнана акредитованою за статусом вищого навчального закладу IV рівня, має право готувати фахівців за такими освітньо-кваліфікаційними рівнями: «бакалавр», «спеціаліст», «магістр».

Херсонська державна морська академія діє на підставі таких установчих документів (копії документів див. у додатках):

Ліцензія Серія АЕ № 285816, видана рішенням ДАК від 08 січня 2014 року, протокол № 108, термін дії до 1 липня 2016 року.

Сертифікат про акредитацію Серія РД-IV № 2250185, виданий рішенням ДАК від 30 червня 2011 року, протокол № 88, термін дії до 1 липня 2016 року.

Складовими без права юридичної основи входять також структурні підрозділи:

– Професійно-морський ліцей діє на підставі ліцензії Серія АЕ № 527307, та свідоцтва про атестацію серія РД № 040267, виданих рішенням Акредитаційної комісії від 03.06.2014 р. (протокол № 109) веде підготовку фахівців з робочих спеціальностей;

– Морський коледж діє на підставі ліцензії Серія АЕ № 285816, видана рішенням ДАК від 08 січня 2014 року, протокол № 108), веде підготовку фахівців за освітньо-кваліфікаційним рівнем «молодший спеціаліст».

Херсонська державна морська академія функціонує відповідно до Конституції України, Законів України «Про вищу освіту», «Про освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», Державної програми «Освіта ХХІ століття», Указу Президента України «Про невідкладні заходи щодо забезпечення функціонування та розвитку освіти в Україні», «Положення про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах» (Наказ Міністерства освіти і науки України від 02.06.1993 р.), матеріалів колегій, нормативних та розпорядних документів Міністерства освіти і науки, Міністерства інфраструктури України.

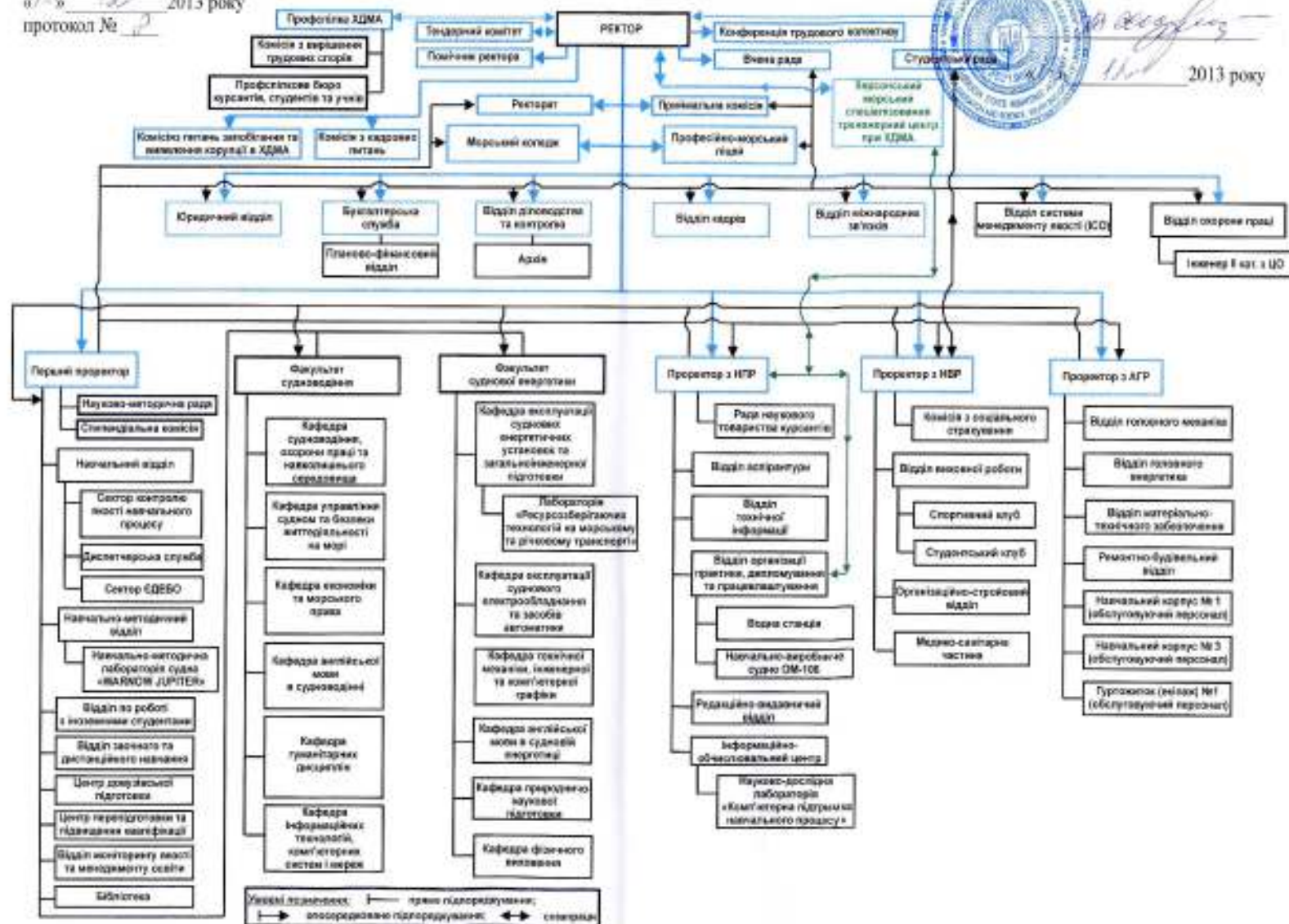
«ПОГОДЖЕНО»
на засіданні
Вченої ради ХДМА
в 17-й 2013 року
протокол № 2

Структура Херсонської державної морської академії

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Ректор ХДМА
професор В.Ф. Ходаковський

2013 року

2.2. Система менеджменту якості (ISO)

Успішне функціонування сучасного навчального закладу на сьогоднішній день неможливе без створення ефективної системи менеджменту, мета якої – підвищення якості показників усіх видів його діяльності – навчально-організаційної, навчально-методичної, науково-дослідної і виховної.

Система менеджменту якості в ХДМА – це частина загальної системи управління академією. Створена система забезпечує стабільну якість в напрямку надання освітніх послуг з підготовки спеціалістів з вищою освітою і вченим ступенем.

Наявна в академії методологія системи менеджменту якості базується на принципах системного і процесного підходів. Принцип системності реалізується в управлінні академією, як системою взаємозв'язаних процесів, направлених на досягнення заданих цілей. Процесний підхід дозволяє виділити процеси, що найбільшою мірою впливають на досягнення цілей. При цьому ідентифікуються і вимірюються входи і виходи процесів, внутрішні і зовнішні замовники, постачальники й інші зацікавлені сторони. Таким чином, виконувані процеси в рамках життєвого циклу послуг, що надаються, визначають побудову організаційної структури академії. Виконання всіх процесів для всіх елементів організаційної структури документується. При цьому ефективність функціонування системи якості на кожному рівні підтверджується відповідними даними про якість. Відповідно, сучасна система менеджменту якості об'єднує в собі структури: організаційну, документаційну й інформаційну, а також процеси, що впливають на якість.

Стабільність високої якості освіти нашої академії дозволяють втілені стандарти ISO9001:2008 (ДСТУ– ISO9001:2009).

З січня 2014 року відділом системи менеджменту якості розпочато підготовку до зовнішнього аудиту ХДМА, та її структурних підрозділів.

У травні 2014 року академія та її структурні підрозділи проходили зовнішній аудит Регістром судноплавства України, на відповідність вимогам стандарту ISO 9001:2009 (аудитори: Лепкова В.В. - головний фахівець відділу сертифікації системи управління, Тодосієнко Р.П.- старший інженер інспектор РП в м. Херсоні).

Під час перевірки були виявлені 12 невідповідностей. Всі вони мали статус незначних. Зауваження були пов'язані в області управління записами , управління документацією. У зв'язку з цим були заплановані корегувальні дії, спрямовані на фактичну їх ліквідацію, та навчання керівників структурних підрозділів, а також надання їм своєчасної консультації і здійснення контролю за виконання запланованих корегуючих дій , з тим щоб запобігти їх повторному виникненню.

Відділом СМЯ систематично виконується залучення співробітників академії до удосконалення системи якості відповідно до вимог міжнародного стандарту ISO 9001:2009.

По мірі необхідності здійснюється інформування співробітників академії про внесення змін в документацію СМЯ.

За графіком аудиту проходять наради з персоналом підрозділів,що перевіряються, з питань аудиту.

Протягом року постійно проводиться моніторинг основних процесів системи управління якістю.

Начальником відділу контролюється процес внесення змін до внутрішніх документів системи менеджменту якості.

Обов'язково протягом року,та під час внутрішньої перевірки, здійснюється контроль виконання підрозділами коригувальних дій.

Відповідно до Розпорядження ректора ХДМА від 16.10. 2014 р., «Про проведення щорічного внутрішнього аудиту ХДМА та її структурних підрозділів», відділом системи менеджменту якості 21.10.2014 року було розпочато внутрішню перевірку академії та її структурних підрозділів. В результаті перевірки було виявлено ряд недоліків пов'язаних з управлінням

записами та управлінням документацією, з метою їх усунення, відділом складається корегувальних дій та планується перевірка щодо їх виконання.

Протягом року відділом СМЯ, спільно з відділом технічної інформації було розроблено проект ДП 02-35-2014 «Підвищення кваліфікації та стажування педагогічним та науково-педагогічним складом академії та її структурних підрозділів».

Також відділом контролюється процес розробки:

ДП 02-36-2014 «Про організацію контролю відвідування навчальних занять курсантами , студентами ХДМА» (відповідальна Струмінська Л.Ю.);

ДП 02-37-2014 «Система контролю якості навчального процесу ХДМА» (відповідальна Струмінська Л.Ю.);

ДП 02-38-2014 «Про проведення щорічного підсумкового контролю успішності курсантів (студентів) за бально-рейтинговою системою оцінювання» (відповідальна Устименко О.П.).

3. ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ

Навчальний процес в академії проводиться згідно з Законом України «Про вищу освіту», Положенням про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах, освітньо-кваліфікаційними характеристиками та освітньо-професійними програмами підготовки фахівців на рівні національних стандартів якості та вимог Міжнародної конвенції ПДНВ.

При цьому структурними підрозділами академії враховується, що соціально-економічні й політичні зміни в сучасному українському суспільстві охоплюють усі сфери життєдіяльності, включаючи й вищу освіту. Україна чітко визначила орієнтир на входження в освітній і науковий простір Європи, здійснює модернізацію освітньої діяльності в контексті європейських вимог. Однією з передумов входження України до єдиної Європейської зони вищої освіти є реалізація системою вищої освіти України ідей Болонського процесу.

Навчально-виховний процес в академії спрямовано на високу якість підготовки та забезпечення конкурентоспроможності морських фахівців; удосконалення системи менеджменту згідно з міжнародним стандартом ISO 9001:2008; перехід на компетентнісну модель підготовки, яка базується на формуванні цілісної системи знань, умінь, навичок, практичних здібностей у вирішенні професійних завдань на основі покращення контингенту курсантів, якісного складу викладацьких кадрів, впровадження нових методів і технологій навчання, підсилення фундаментальної та практичної підготовки, глибокої інтеграції навчального та наукового процесів.

Навчальний процес має два головні аспекти: навчання як системна цілеспрямована діяльність кафедр (циклових комісій), що передбачає передачу студентам наукових знань і формування їх особистісних якостей, і учіння як навчальна діяльність студентів.

Метою навчального процесу у Херсонській державній морській академії є підготовка висококваліфікованих фахівців для потреб морської галузі шляхом забезпечення умов, необхідних для отримання особою вищої освіти.

Лабораторне заняття з навігації

Практичне заняття з фізики

З 2008-2009 навчального року кафедрами англійської мови успішно впроваджується комунікативний підхід до навчання англійської мови, що ґрунтується на Модельному курсі 3.17 Міжнародної морської організації (ІМО).

Ініціатива впровадження комунікативного підходу в Херсонській державній морській академії належить крюїнговій компанії «Марлоу Навігейшн», яка є базовим партнером академії. Чітко вирізняються чотири етапи цього процесу: 1) 2008-2009 рр. – пілотний проект за добровільної участі 14 викладачів і 184 курсантів; 2) 2009-2010 рр. – усі викладачі за наказом ректора уповноважені впроваджувати комунікативний підхід до навчання англійської мови; 3) 2010-2011 рр. – оновлення складу викладачів англійської мови; 4) 2011-2014 рр. – повноцінна широкомасштабна практична реалізація комунікативного підходу.

Досягнень за цей час чимало, і одне з найголовніших – об'єднання зусиль кафедр академії і методичних комісій Морського коледжу для досягнення бажаної мети.

Безперечне досягнення – щорічна науково-практична конференція, яка набула статусу всеукраїнської і на якій наші викладачі демонструють високий рівень наукового усвідомлення і практичного втілення новітніх тенденцій у викладанні іноземної мови.

Безумовним досягненням є розроблена наскрізна робоча навчальна програма від 1-го курсу коледжу до 6-го курсу академії, яка оновлюється за потребами часу робочими групами з кожної спеціальності. Докладено чимало зусиль для досягнення нинішнього змісту спільних робочих програм. Побудовані на основі Модельного курсу 3.17, конкретизуючи зміст, граматичні і лексичні одиниці та компетенції курсантів, ці програми відповідають сучасним вимогам теоретичного і прикладного характеру.

Реальним, ґрунтовним надбанням і необхідним інструментом у комунікативному навчанні є 7 навчальних посібників, які створені

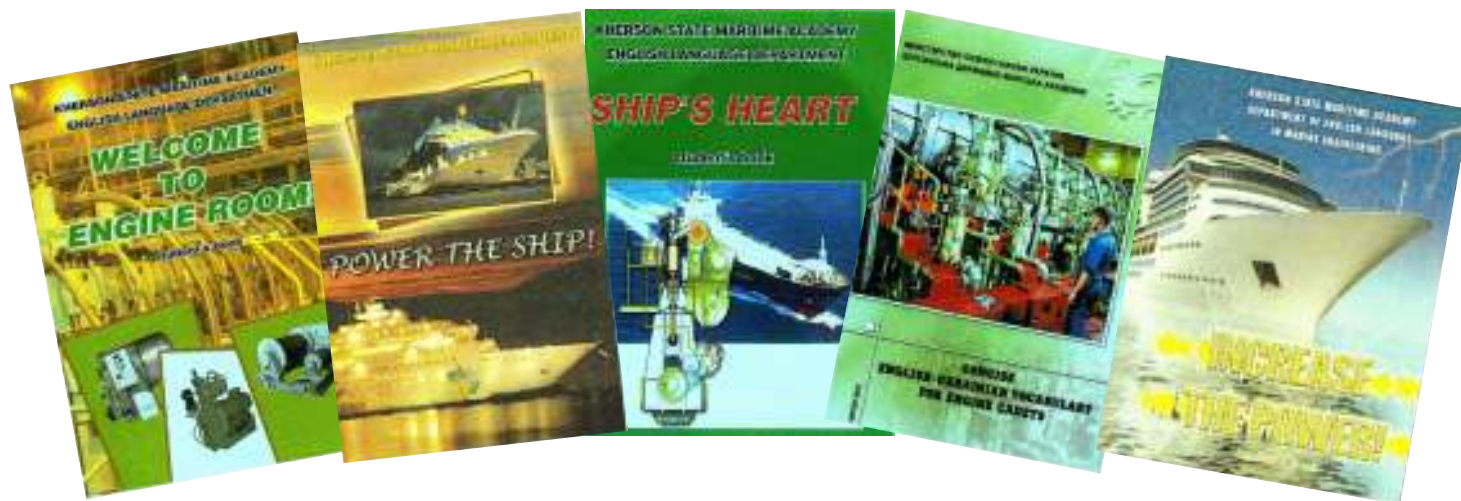
викладачами кафедри: «Welcome Aboard», «Seven Sea Ahead», «Lucky Voyage», «Across the Ocean», «Sail Safe», «Manage It», «MRM cases».

Навчальні посібники кафедри англійської мови в судноводінні

курсантами, зі змістом навчання англійської мови професійного спрямування викладачі кафедри тісно співпрацюють з викладачами випускових кафедр. Результати такої співпраці відображені у робочих навчальних програмах дисциплін кафедри, розроблених з урахуванням головних вимог ІМО модельного курсу 3.17 (Maritime English), а також необхідних професійних компетентностей для спеціальностей «Суднова енергетика» і «Суднова електротехніка», означених у конвенції ПДНВ-78/95 (STCW Convention).

Практична реалізація головної мети навчання здійснюється на основі навчальних посібників «Welcome Aboard», «Power the Ship», «Welcome to Engine Room», «Power the ship», «Ship's Heart», «Increase the Power», підготовлених за активної участі викладачів кафедри.

Навчальні посібники розроблені викладачами кафедри англійської мови в судовій енергетиці

3.1. Організація профорієнтаційної роботи

З метою забезпечення єдиного підходу, скоординованої діяльності, ефективної організації профорієнтаційної роботи було розроблено та затверджено:

- план з організації профорієнтаційної роботи академії на 2013-2014 навчальний рік;
- положення про профорієнтаційну роботу ХДМА;
- положення про комісію з питань організації профорієнтаційної роботи академії;
- склад комісії з питань організації профорієнтаційної роботи.

План з організації профорієнтаційної роботи академії та її структурних підрозділів на 2013-2014 навчальний рік містить наступні розділи:

- I. Організаційно-діагностичне забезпечення профорієнтаційної роботи;
- II. Рекламно-інформаційна робота;
- III. Організація заходів для абітурієнтів;
- IV. Робота з суспільно-громадськими організаціями.

У 2014 році з метою організації профорієнтаційної роботи та інформування населення були проведені наступні заходи:

- Моніторинг вступу та подання заяв абітурієнтами з міста, області та інших регіонів до академії та її структурних підрозділів.

Аналіз проведеного моніторингу показав, що найбільша кількість абітурієнтів була переважно з Херсонської, Миколаївської, Одеської, Донецької, Дніпропетровської та Запорізької областей. Але слід зазначити, що значно розширилась географія вступників, а саме: з Вінницької, Волинської, Івано-Франківської, Кіровоградської, Київської, Луганської, Львівської, Харківської, Хмельницької, Черкаської та Чернівецької областей.

- Аналіз мережі загальноосвітніх навчальних закладів міста Херсона та області з уточненням контингенту хлопців 9-11 класів. За статистикою

у 2013-2014 навчальному році випусників (учнів 9,11 класів) у порівнянні з минулим роком зменшилось на 25%.

– Направлено листи-подяки педагогічним колективам загальноосвітніх навчальних закладів випускники, яких зараховані до курсантсько-студентського складу академії та морського коледжу.

– Укладено угоду про співпрацю Херсонської державної морської академії з Херсонським дитячим-юнацьким клубом моряків і річковиків Херсонської міської ради.

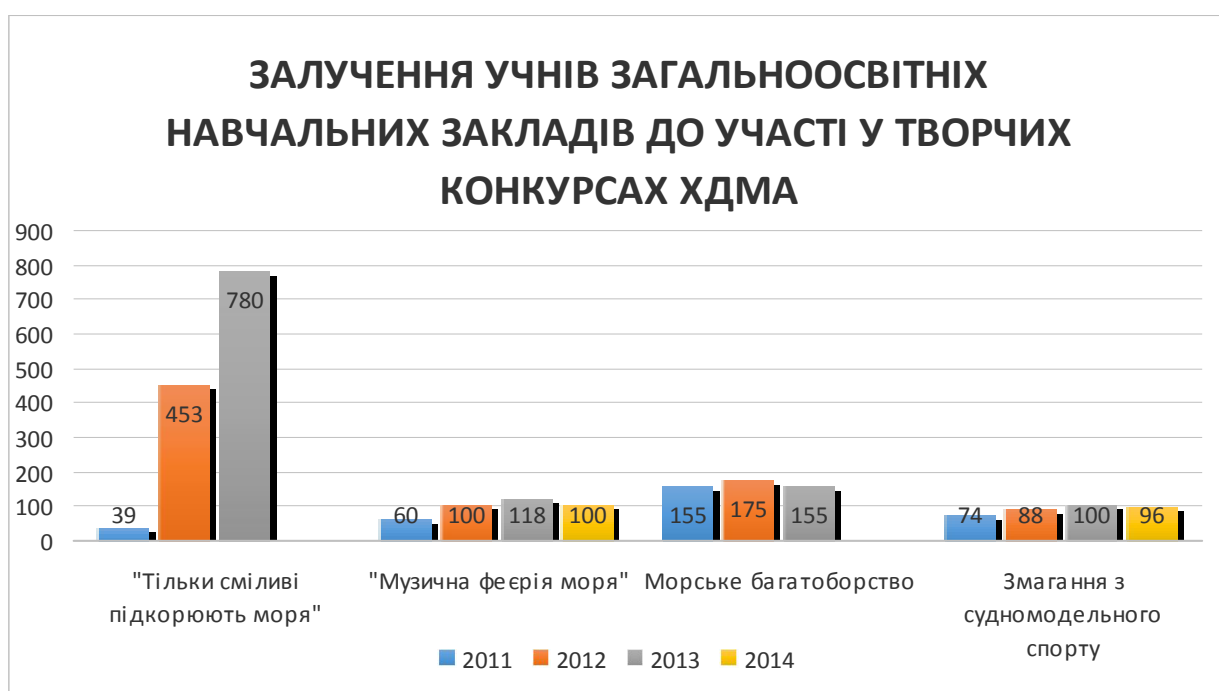
– Скореговано план спільних заходів Херсонської державної морської академії та управління освіти Херсонської міської ради на 2014 рік щодо військово-патріотичного виховання учнівської молоді, профорієнтаційної роботи та популяризації морських професій;

– Виготовлено буклети для учнів 9, 11 класів щодо Умов прийому до структурних підрозділів ХДМА.

– На виконання Указу Президента України від 30.09.2010р. № 927 «Про заходи щодо розвитку системи виявлення та підтримки обдарованих і талановитих дітей та молоді» та з метою забезпечення організації і координації науково-дослідницької діяльності учнів, створення умови для їх інтелектуального, духовного, творчого розвитку та професійного самовизначення, сприяння нарощуванню наукового потенціалу країни 5 грудня 2013 року на базі Херсонської державної морської академії відбулося урочисте відкриття міського відділення Малої академії наук України. 12 грудня 2013 року пройшов II етап Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів МАН України з географії та астрономії.

– З метою профорієнтації та збагачення духовності підростаючого покоління, утвердження засад державної молодіжної політики з виховання молоді, розвитку і впровадження новітніх традицій українського народу, для сприяння виявлення і підтримки талановитої молоді продовжено проведення творчих дитячих конкурсів:

- жовтень 2013 року –міські змагання з морського багатоборства, прийняло участь 155 учнів із 31 навчального закладу.
- грудень 2013 року – конкурс дитячого малюнку «Тільки сміливі підкорюють моря», подано 780 робіт;
- квітень 2014 року – пісенний конкурс «Музична феєрія моря», журі прослухало 39 номерів (понад 100 учасників);

- червень 2014 року – на базі комунального закладу «Центр науково-технічної творчості учнівської молоді» Херсонської обласної ради за підтримки ХДМА пройшли обласні змагання учнівської молоді з судно модельного спорту, прийняло участь 11 команд.
- Протягом листопада 2013 р. – квітня 2014р. в загальноосвітніх навчальних закладах міст Херсона, Миколаєва та Херсонської області були проведені профорієнтаційні бесіди.
- Направлено профорієнтаційні матеріали до загальноосвітніх навчальних закладів Херсонської області та обласних центрів України: Вінницької, Волинської, Дніпропетровської, Донецької, Івано-Франківської, Кіровоградської, Київської, Луганської, Львівської, Миколаївської, Сумської, Черкаської, Хмельницької та АР Крим.

З метою формування єдиного освітнього простору в Україні, залучення суспільного інтересу до освіти та пропаганди досягнень Херсонської державної морської академії в освітній сфері, прийняли участь:

- 22-24 жовтня 2013 року прийняли участь у V Національній виставці – презентації «Інноватика в сучасній освіті», організаторами якої виступили Міністерство освіти і науки України, Національна академія педагогічних наук України, компанія «Виставковий Світ». За підсумками роботи виставки МОН України та Національна академія педагогічних наук України відзначили Херсонську державну морську академію Дипломом лауреата конкурсу I ступеня у номінації «Розробка та активне просування інноваційних комплексних рішень для освіти і науки».

- 14 по 16 листопада 2013 року прийняли участь XXIV Міжнародна спеціалізована виставка «Освіта та кар'єра – День студента-2013» (в рамках якої відбулася Міжнародна виставка закордонних навчальних закладів «Освіта за кордоном»). Організатори виставки Міністерство освіти і науки України, Національна академія педагогічних наук України, Товариство «Знання» України. Херсонська державна морська академія отримала «Гран-Прі у номінації «Інноваційний розвиток освіти та сучасні педагогічні технології».

- 27 по 29 листопада 2013 року – участь у Міжрегіональній спеціалізованій виставці «Абітурієнт-2014», нагороджені Дипломом учасника.

- 23-24 квітня 2014 року у виставковому комплексі одеського порту проходив Міжнародний форум «Освіта, підготовка та працевлаштування моряків», з метою участі та презентації сучасних досягнень в галузі підготовки моряків та обміну досвідом серед ведучих фахівців галузі.

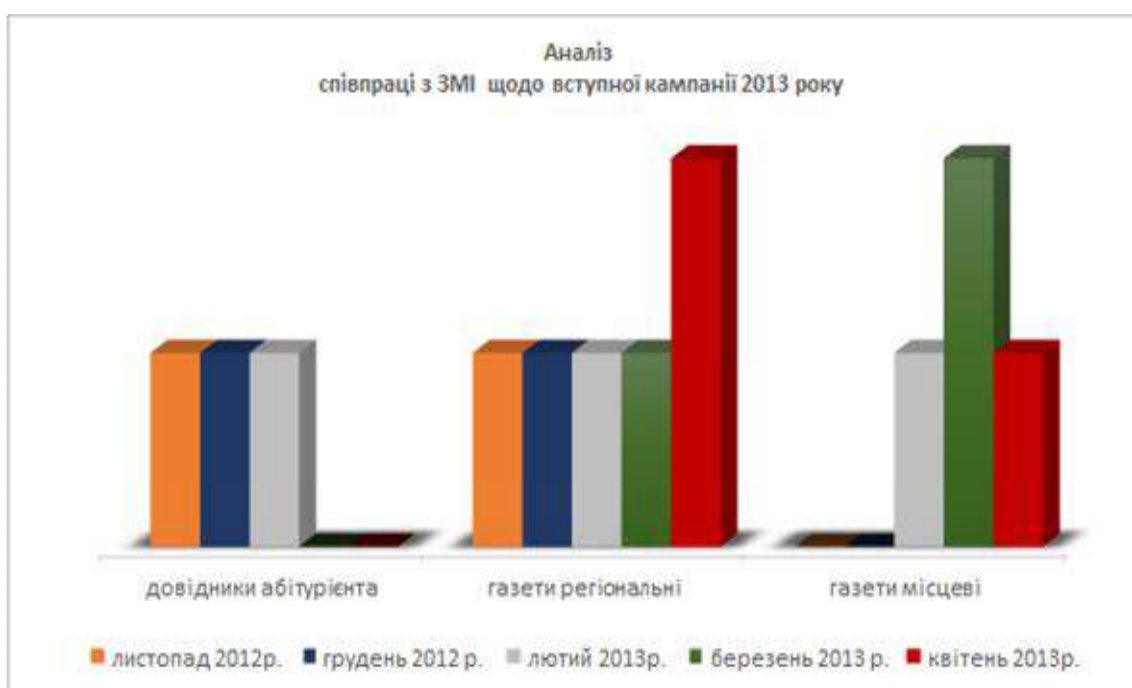
За активну участь у заходах в рамках виставки Херсонська державна морська академія нагороджена дипломом.

- Розміщено інформацію про навчальний заклад на сайтах «Освіта в Україні» та торговельно-промислової палати Херсона, на освітньому порталі «СвітЕду».

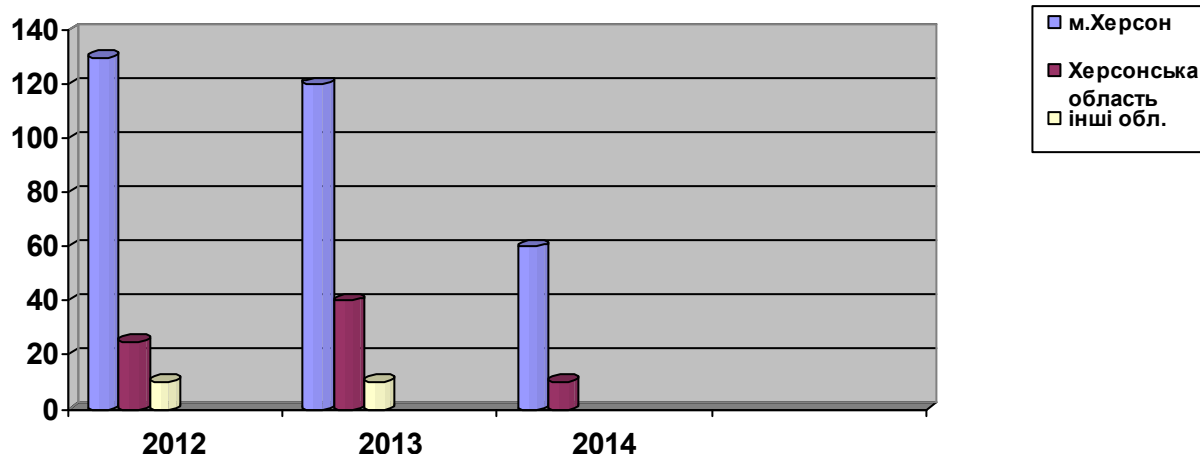
- На офіційному сайті ХДМА постійно оновлюється інформація щодо Правил прийому, проведення Дня відкритих дверей та іншої інформації пов'язаної з вступною кампанією. Оформлено постійно-діючий стенд з інформаційними матеріалами для абітурієнтів.

- З метою інформування населення на сторінках місцевих газет, а також у газетах Миколаївської, Одеської, Вінницької областей, АР Крим розміщено інформацію про ХДМА та її структурні підрозділи, подано матеріали до газетних випусків довідника «Абітурієнт-2014», розміщено оголошення про проведення Дня відкритих дверей.

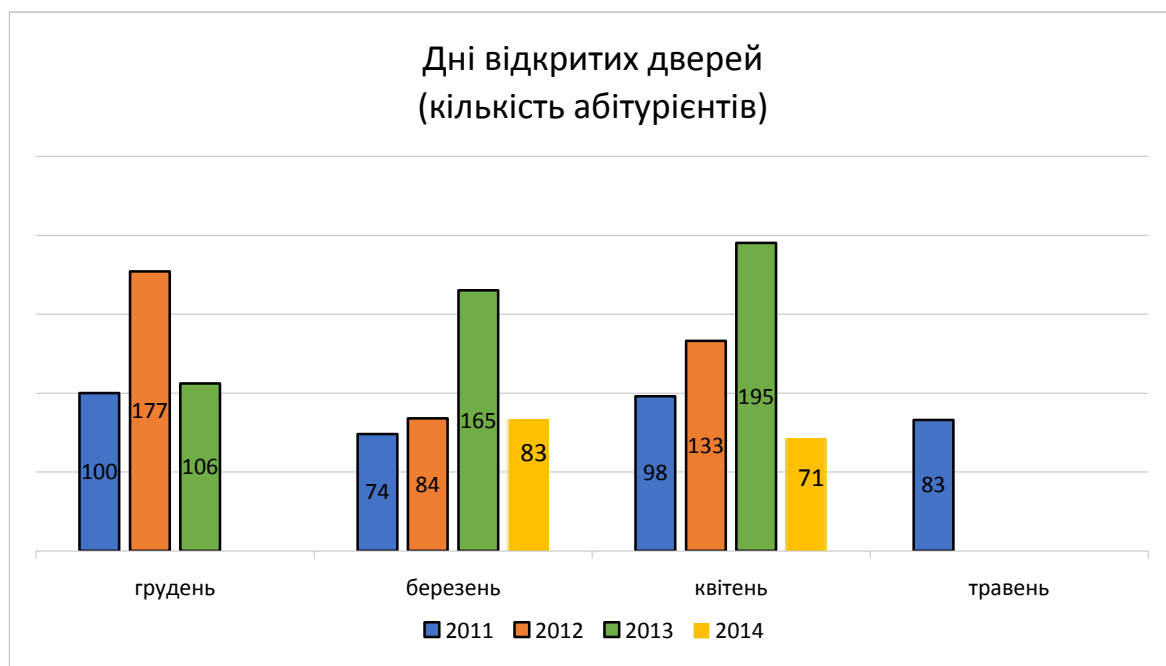
Розміщено інформацію на сайті та в журналі «Довідник абітурієнта України», на сторінках видання Асоціації вищих та професійних навчальних закладів України, у Довіднику вищих навчальних закладів України, щорічного тематичного довідника «Куда пойти учиться? – 2014».

- Разом з працівниками науково-дослідницької лабораторії історичного музею «Морської освіти в Україні» Вакуленко Г. П. та Гиніною Л.І. проведено екскурсії для учнів 5-9 класів загальноосвітніх закладів Херсонської області.

Відповідно до плану-регламенту роботи на 2013-2014 навчальний рік було проведено 4 Дні відкритих дверей: 18 жовтня, 7 грудня, 01 березня та 12 квітня.

3.2. Результати вступної кампанії у 2014 році

Для організації прийому і формування контингенту курсантів (студентів) Херсонської державної морської академії наказом ректора від 24.12.2013р. № 338 «Про склад Приймальної комісії на 2014 рік» була створена приймальна комісія у складі 14 осіб.

У своїй діяльності приймальна комісія керувалася наказами Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 29 жовтня 2013 року № 1510 «Про затвердження Умов прийому до вищих навчальних закладів України», від 09.01.2013 р. за № 12 «Про затвердження Примірного положення про приймальну комісію вищого навчального закладу України», Правилами прийому до ХДМА у 2014р., затвердженими 22.11.2014р. ректором та погоджені Міністерством освіти і науки України.

Наказом № 42 від 11.02.2014 року були створені фахові атестаційні комісії, наказом № 01 від 08.01.2014 року предметні екзаменаційні комісії, наказом № 109 від 29.04.2014 року була призначена апеляційна комісія, наказом № 108 від 29.04.2014 року був призначений персональний склад технічного секретаріату приймальної комісії.

Приймальною комісією була виконана наступна робота:

Розроблені й затверджені:

- Правила прийому до Херсонської державної морської академії на 2014р;

- Положення про приймальну комісію;

- Положення про апеляційну комісію;

- Процедура прийому документів;

- Процедура проведення вступних випробувань;

- Процедура розгляду апеляцій;

- критерії оцінювання знань та загальні вимоги до організації і проведення вступних випробувань для зарахування на навчання за освітньо-кваліфікаційним рівнем «бакалавр» за скороченою програмою підготовки (на базі освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст»);

- критерії оцінювання знань та загальні вимоги до організації і проведення вступних випробувань для зарахування на навчання за освітньо-кваліфікаційним рівнем «спеціаліст» (на базі освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр»);

- критерії оцінювання знань та загальні вимоги до організації і проведення вступних випробувань для зарахування на навчання за освітньо-кваліфікаційним рівнем «магістр» (на базі освітньо-кваліфікаційних рівнів «бакалавр», «спеціаліст»);

- програми вступних випробувань з української мови та літератури, математики, фізики і англійської мови;

- програма співбесіди з математики;

- програми вступних випробувань з фахової підготовки;

- програми вступних випробувань з англійської мови.

Своєчасно складено розклад консультацій, вступних випробувань, співбесід.

Виготовлено бланки необхідної документації та екзаменаційних матеріалів, відповідно до форм затверджених наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 29 березня 2012 р. № 384.

Під час вступної кампанії приймальна комісія працювала на засадах демократичності й гласності, керуючись принципами прозорості та відкритості відповідно до законодавства України. На інформаційних стендах було розміщено нормативно-правові документи, які регламентували роботу приймальної комісії, телефони гарячої лінії, своєчасно оприлюднювались рейтингові списки, результати вступних випробувань, рекомендації та накази щодо зарахування абітурієнтів.

Особливістю вступної кампанії 2014 року було те, що відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 07 травня 2014 року № 553 для конкурсного відбору, осіб які на основі повної загальної середньої освіти вступають для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавр середній бал атестата (документа про повної загальної середньої освіти) обчислюється за «Таблицею відповідності середнього бала документа про повну загально середню освіту за 60-бальною шкалою».

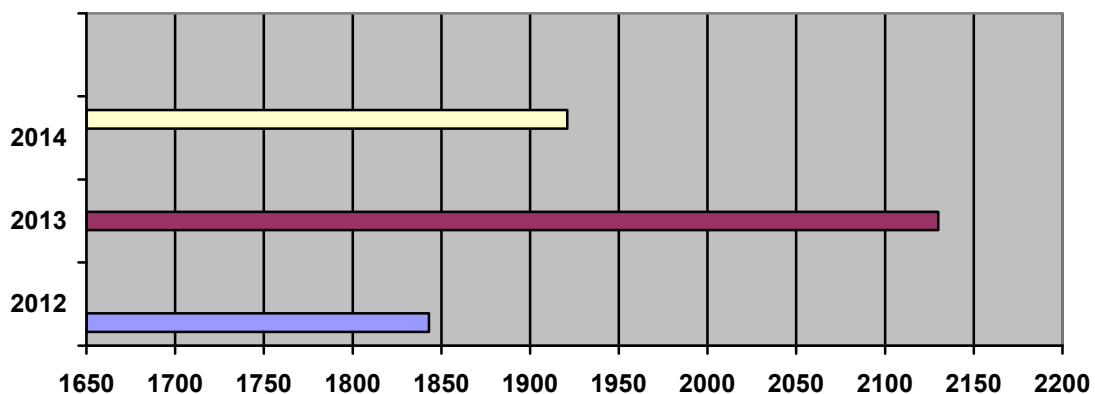
Також були внесені зміни до розділу VIII Правил прийому до Херсонської державної морської академії у 2014 році «Зарахування

вступників на основі повної загальної середньої освіти, які досягли визначних успіхів у вивченні профільних предметів», а саме додаткове нарахування балів встановлювалось

чемпіонам України – 50 балів; особам, які посіли II місце на чемпіонаті України, – 40 балів; особам, які посіли III місце на чемпіонаті України, – 30 балів.

У цьому році продовжено реєстрацію абітурієнтів до Єдиної державної електронної бази з питань освіти, де визначено механізм подання вступником заяви в електронній формі на участь у конкурсному відборі зі створенням особистого електронного кабінету вступника – web-сторінка. За допомогою Єдиної державної електронної бази з питань освіти до ХДМА було подано 424 електронної заяви, що на 58% більше ніж у тому році. Допуск до участі у конкурсному відборі для вступу на навчання вступників на основі повної загальної середньої освіти, які подають сертифікати зовнішнього незалежного оцінювання (або їх копії) з відповідних загальноосвітніх предметів, визначених Переліком конкурсних предметів сертифікатів зовнішнього незалежного оцінювання не нижче 124 балів з непрофільних конкурсних предметів та не нижче 140 балів з профільних конкурсних предметів (математика).

За період вступної кампанії з 11.07.14 р. по 08.08.14 р., до приймальної комісії було подано 1921 заява а саме: на денну форму навчання – 1254 заяви, на заочну форму навчання – 667 заяв. У порівнянні з минулими роками:

Прийом до академії громадян України на денну форму навчання на базі повної загальної середньої освіти здійснювався переважно на основі сертифікатів зовнішнього незалежного оцінювання (ЗНО), що для академії є продовженням позитивної тенденції на забезпечення об'єктивності і прозорості вступної кампанії та конституційних прав на рівний доступ до вищої освіти.

Всі сертифікати, надані до приймальної комісії, були перевірені за допомогою інформаційної системи Єдиної державної електронної бази з питань освіти.

Конкурсна ситуація на місця державного замовлення денної форми навчання:

курс	професійне спрямування, спеціальність		
	СВ	СМ	ЕМ
I	5,4	6,1	8,3
Iсп	8,4	9,2	6,4
V	2	2,5	1,5
M	5,4	3	7,3

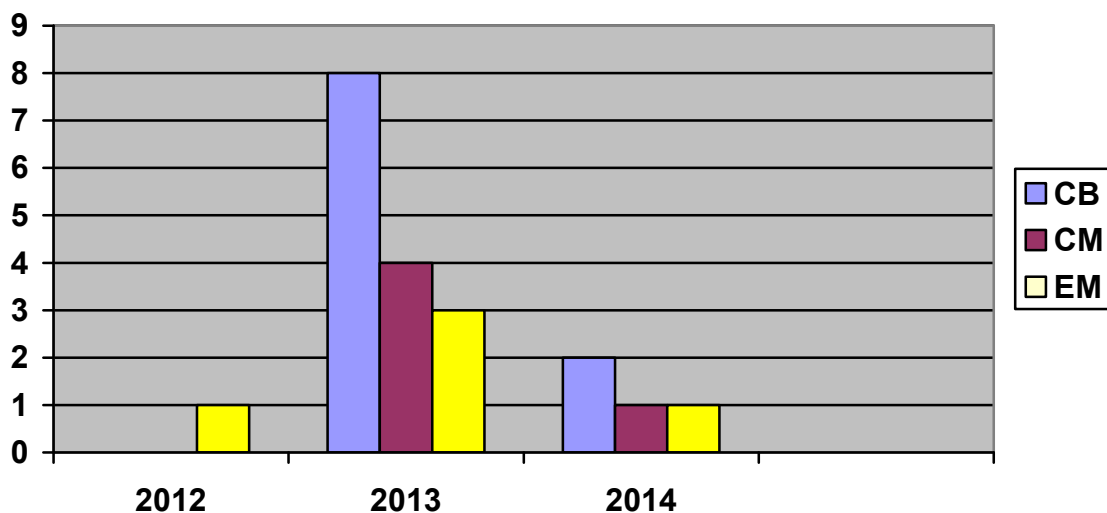
Конкурсна ситуація на місця державного замовлення заочної форми навчання:

курс	спеціальність		
	СВ	СМ	ЕМ
I	11,4	5,4	2,8
Iсп	державне замовлення не надано, конкурсна ситуація на місця за кошти фізичних або юридичних осіб:		
	1,6	2,3	1,4
V	34	52	4,4

Вступні випробування проходили відповідно до Процедури проведення вступних випробувань та п. IV. Організація та проведення вступних випробувань Положення про приймальну комісію ХДМА.

Для вирішення спірних питань, які виникли під час проведення вступних випробувань і розгляду апеляцій абітурієнтів була створена апеляційна комісія. Слід зазначити, що в цьому році до апеляційної комісії надійшли 3 звернення від вступників бажаючих переглянути свою

екзаменаційну роботу та 1 апеляційна заява на ім'я голови приймальної комісії ХДМА про незгоду з результатами вступного випробування. За результатами розгляду апеляції рішенням апеляційної комісії підвищено оцінку. У порівнянні з минулим роком:

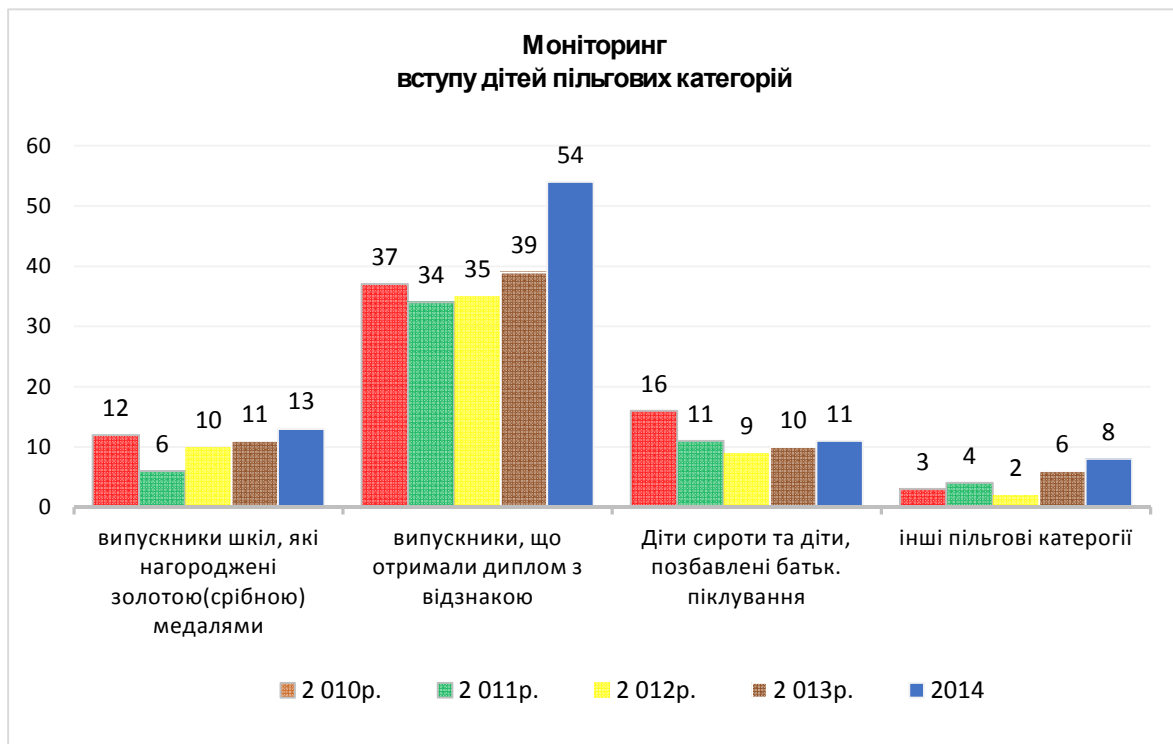

Проведено моніторинг вступу на II курс(особи, які здобули базову або повну вищу освіту, для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавр за іншим напрямом підготовки) до Херсонської державної морської академії у 2014 році:

спеціальність	всього подано заяв	з них				зараховано	з них			
		денна форма навчання		заочна форма навчання			денна форма навчання		заочна форма навчання	
		всього	не морські ВНЗ	всього	не морські ВНЗ		всього	не морські ВНЗ	всього	не морські ВНЗ
СВ	18	-	-	18	18	18	-	-	18	18
СМ	7	1	1	7	5	7	1	1	7	5
ЕМ	8	-	-	-	8	7	-	-	-	7
Всього	33	1	1	25	31	32	1	1	25	30

За результатами прийому у 2014 році до Херсонської державної морської академії було:

Назва показника		Подано заяв		Зараховано (осіб)			
		денна форма	заочна форма	За кошти державного бюджету		За кошти фізичних та юридичних осіб	
				денна	заочна	денна	заочна
1.	Випускники середньої загальноосвітньої школи, які нагороджені золотою(срібною) медаллю	35	2	11	-	-	2
2.	Вступники, що отримали диплом з відзнакою	подано заяв - 70					
3.	Діти сироти та діти, позбавлені батьківського піклування, а також особи з їх числа, віком до 23 років	20	1	7	-	3	1
4.	Особи, яким Законом України «Про підвищення престижності шахтарської праці» надано право на вступ до ВНЗ поза конкурсом	2	-	2	-	-	-
5.	Особи, яким Законом України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту" надано право на вступ до вищого навчального закладу поза конкурсом.		2	-	1	-	1
6.	Призери Всеукраїнських учнівських олімпіад з базових дисциплін та Чемпіони України з видів спорту.	8	-		-	-	-
7.	Громадяни України, звільнені зі строкової військової служби в рік вступу до ВНЗ	1	1		1		1

Проаналізувавши кількість поданих заяв, можна зазначити що, серед абітурієнтів першого курсу найбільш популярною залишається спеціальність судноводіння. Також необхідно підкреслити, що у порівнянні з минулими роками, збільшилась на 45% кількість вступників за спеціальністю «Експлуатація суднового електрообладнання та засобів автоматики».

Розширилась географія вступників, а саме: Вінницької, Донецької, Дніпропетровської, Житомирська, Запорізької, Кіровоградської, Київської, Львівська, Луганська, Одеської, Чернігівської, Черкаської, Харківської, Хмельницької областей та АР Крим.

Моніторинг міграційних потоків молоді за освітнім фактором за результатами прийому у 2014 році

№п/п	Адміністративно-територіальні одиниці	всього
	Зараховано на навчання (денна форма), всього:	669
	у тому числі з регіонів:	
1	Автономна республіка Крим. Сімферополь	5
2	Вінницька область. м. Вінниця	4
3	Волинська область. м. Луцьк	2
4	Дніпропетровська область. м. Дніпропетровськ	10

5	Донецька область. м. Донецьк	51
6	Житомирська область. м. Житомир	1
7	Запорізька область. м. Запоріжжя	17
8	Івано-Франківська область. м. Івано-Франківськ	1
9	м. Київ	3
10	Кіровоградська область. м. Кіровоград	2
11	Луганська область. м. Луганськ	3
12	Львівська область м. Львів	2
13	м. Севастополь	2
14	Миколаївська область. м. Миколаїв	68
15	Одеська область. м. Одеса	54
16	Харківська область. м. Харків	1
17	Херсонська область. м. Херсон	415
18	Хмельницька область. м. Хмельницький	1
19	Черкаська область. м. Черкаси	4
20	Чернівецька область. м. Чернівці	1
21	Для не резидентів	26

У термін з 10 листопада по 09 грудня 2014 року було проведено додатковий набір на заочну форму навчання. За цей період до приймальної комісії було подано 245 заяв, з них: на І курс – 74 заяви; на ІІ курс – 56 заяв; на V курс – 115 заяв.

Зараховано до контингенту академії: на І курс – 70 заяви; на ІІ курс – 54 заяв; на V курс – 84 заяв.

3.3. Формування контингенту курсантів, студентів

Постійнодіючим підрозділом академії, що проводить організаційну роботу серед учнів шкіл, предметно та системно займається формуванням контингенту студентів, є приймальна комісія, яка щорічно затверджується наказом ректора і діє відповідно до положення про приймальну комісію вищого навчального закладу.

На сьогодні в Херсонській державній морській академії підготовка фахівців здійснюється за освітньо-кваліфікаційними рівнями «молодший

спеціаліст», «бакалавр», «спеціаліст», «магістр» (ліцензія Серія АЕ № 285816, видана рішенням Акредитаційної комісії від 27.12.2013 р.).

За освітньо-кваліфікаційним рівнем «бакалавр» підготовка здійснюється за напрямами підготовки:

– Морський та річковий транспорт (професійне спрямування «Судноводіння», «Експлуатація суднових енергетичних установок», «Експлуатація судного електрообладнання і засобів автоматики»), ліцензований обсяг – 425 осіб по денній і 425 осіб заочній формах навчання.

За освітньо-кваліфікаційними рівнями «спеціаліст», магістр» за спеціальностями:

– Судноводіння, ліцензований обсяг за ОКР «спеціаліст» – 175 осіб по денній і 175 осіб заочній формах навчання; за ОКР «магістр» – 10 осіб по денній формі навчання;

– Експлуатація суднових енергетичних установок, ліцензований обсяг за ОКР «спеціаліст» – 100 осіб по денній і 100 осіб заочній формах навчання; за ОКР «магістр» – 10 осіб по денній формі навчання;

– Експлуатація суднового електрообладнання і засобів автоматики, ліцензований обсяг за ОКР «спеціаліст» – 75 осіб по денній і 75 осіб заочній формах навчання; за ОКР «магістр» – 5 осіб по денній формі навчання.

На базі Морського коледжу здійснюється підготовка за освітньо-кваліфікаційним рівнем «молодший спеціаліст» з 8 спеціальностей:

– Суднокорпусобудування, ліцензований обсяг – 60 осіб по денній формі навчання;

– Зварювальне виробництво, ліцензований обсяг – 75 осіб по денній формі навчання;

– Обслуговування верстатів з програмним управлінням і робототехнічних комплексів, ліцензований обсяг – 50 осіб по денній формі навчання;

– Монтаж і проектування суднових машин і механізмів, ліцензований обсяг – 50 осіб по денній формі навчання;

– Монтаж та обслуговування електроустаткування суднового електрообладнання, ліцензований обсяг – 50 осіб по денній і 50 заочній формах навчання;

– Судноводіння на морських шляхах, ліцензований обсяг – 200 осіб по денній і 200 заочній формах навчання;

– Експлуатація суднових енергетичних установок, ліцензований обсяг – 150 осіб по денній і 150 заочній формах навчання;

– Експлуатація автоматики та електрообладнання судна, ліцензований обсяг – 100 осіб по денній і 100 заочній формах навчання.

На базі Професійно-морського ліцею ведеться підготовка з таких робітничих професій (ліцензія Серія АД № 041021, видана рішенням ДАК від 23.03.2012 р.):

- Столяр, ліцензований обсяг 90 осіб;
- Моторист (машиніст). Матрос, ліцензований обсяг 90 осіб;
- Офіціант. Бармен. Буфетник, ліцензований обсяг 60 осіб;
- Бармен, ліцензований обсяг 30 осіб;
- Кухар. Пекар, ліцензований обсяг 120 осіб;
- Офіціант. Бортпровідник, ліцензований обсяг 30 осіб;
- Бортпровідник, ліцензований обсяг 30 осіб;
- Бармен. Буфетник, ліцензований обсяг 30 осіб;
- Офіціант, ліцензований обсяг 60 осіб;
- Художник розмалювання по дереву, ліцензований обсяг 32 особи;
- Кухар, ліцензований обсяг 30 осіб;
- Матрос. Електрогазозварник, ліцензований обсяг 30 осіб;
- Кухар. Матрос, ліцензований обсяг 30 осіб;
- Офіціант. Адміністратор, ліцензований обсяг 30 осіб.

На сьогодні контингент курсантів, студентів та учнів Херсонської державної морської академії становить 5674 особи:

– в академії 3068 курсантів/студентів, з них на денній формі навчання – 1386 курсантів, за кошти державного бюджету – 730 курсантів;

– на заочній формі навчання – 1682 студентів, з них за кошти державного бюджету – 78 студентів;

– у *Морському коледжі* навчається 2115 курсантів/студентів, з них на денній формі навчання – 1748 курсантів, за кошти державного бюджету – 996 курсантів;

– на заочній формі навчання – 367 студентів, з них за кошти державного бюджету – 94 студентів;

– у *Професійно-морському ліцеї* навчається 491 учень.

Діяльність академії повністю відповідає вимогам ступеневої підготовки молоді.

Відповідно до державних стандартів освіти, у 2013-2014 навчальному році здійснено випуск фахівців на рівні робітничих професій у Професійно-морському ліцеї та з вищою освітою за освітньо-кваліфікаційними рівнями «молодший спеціаліст», «бакалавр», «спеціаліст», «магістр» у Морському коледжі та академії.

3.4. Навчально-методичне забезпечення

Навчально-методична робота завжди була і є одним із пріоритетних напрямів діяльності колективу Херсонської державної морської академії в цілому.

Однією із важливих її складових є методичне забезпечення ступеневої підготовки фахівців, впровадження у навчальний процес новітніх інформаційних технологій, видання навчально-методичної літератури тощо.

На засіданнях вченої та науково-методичної рад постійно розглядаються плани видань навчально-методичної літератури, підготовлені на основі пропозицій кафедр. Корегування плану видань проводиться з урахуванням змін внесених у навчальні плани і програми. Питання методичного забезпечення дисциплін розглядаються на засіданнях науково-методичної ради. В практику роботи ректорату введено постійне

заслуховування завідувачів кафедр, деканів, заступника начальника коледжу з навчально-методичної роботи про стан навчально-методичного забезпечення дисциплін. Всю методичну роботу академії координує науково-методична рада, яку очолює перший проректор.

Нині вкрай важливим є активне впровадження у навчальний процес інформаційно-комунікаційних технологій. У цих умовах навчальним закладам необхідні викладачі, які володіють знаннями та вмінням компетентного використання інформаційних і телекомунікаційних технологій у своїй професійній діяльності. Професійна компетентність сучасного викладача вищого навчального закладу неможлива без спеціальних знань, умінь знаходити, збирати, накопичувати, зберігати, обробляти, передавати та використовувати інформацію, застосовувати для цього сучасні програмні засоби.

Професорсько-викладацький склад кафедр розробляє тести для кожної компетентності; комп'ютерні програми для проведення екзаменів у формі тестів відповідно кожній компетентності; створює умови для обов'язкової здачі курсантами навчального матеріалу з тем і в рамках вимог компетентностей, максимально використовує при викладанні нових тем комп'ютерну техніку.

В академії навчально-методична робота, як і всі інші напрямки навчально-виховної роботи спрямована на кінцевий результат – якісну підготовку морських фахівців, відповідність їх знань, умінь та навичок вимогам міжнародних стандартів, а також забезпечення їх захищеності й конкурентоспроможності на міжнародному ринку праці.

З цією метою у академії були створені робочі групи у складі провідних викладачів, якими напрацьовано теоретичний матеріал і вироблено основні підходи до викладання спеціальних та загальних дисциплін відповідно до національних рамок кваліфікації, визначено перелік компетенцій з професійної та загальної підготовки необхідних для формування певної компетентності, перелік дисциплін циклу професійної та практичної

підготовки для опанування певної компетентності з урахуванням міжпредметних зв'язків.

Навчально-методичним відділом розроблено загальні вимоги до змісту та оформлення навчально-методичного забезпечення дисциплін з урахуванням компетентнісного підходу; методичні рекомендації щодо складання робочих програм з дисциплін і навчальних планів на основі забезпечення навчальних курсів у відповідності зі змістом вимог компетентностей.

При науково-методичній раді академії створено профільні комісії з розгляду та рекомендації до затвердження навчально-методичного забезпечення дисциплін кафедр.

Випускові кафедри академії, циклові комісії Морського коледжу, методичні комісії Професійно-морського ліцею розробили тематичні плани для фахових дисциплін і сформували пропозиції щодо змісту навчальних дисциплін загально-інженерної, фундаментальної та гуманітарної підготовки.

Кафедрами розроблені робочі програми дисциплін з урахуванням компетентнісного підходу і надані на рецензування робочим групам.

Навчальні програми дисциплін, розроблені відповідно до освітньо-професійних програм підготовки фахівців з метою забезпечення цілісності навчального матеріалу, забезпечення професійної спрямованості змісту навчання, попередження можливого дублювання, врахування міждисциплінарних зв'язків.

Особлива увага приділяється якості міжпредметних зв'язків в рамках чітко виписаних компетентностей по базовим дисциплінам. Погоджуються тести і питання для модульного контролю викладачами базових і суміжних дисциплін, орієнтуючи їх на вимоги компетентностей.

Матеріали розроблені робочими групами, профільними комісіями та професорсько-викладацьким складом, стали підставою для керівництва академії звернутись з клопотанням до Міністерства освіти і науки України

щодо надання дозволу на реалізацію експерименту та присвоєння статусу експериментального навчального закладу.

Наказом Міністерства освіти і науки України за № 1148 від 07.10 2014 року Херсонській державній академії надано статус експериментального вищого навчального закладу, затверджено тему дослідно-експериментальної роботи «Теоретико-методичні засади реалізації компетентнісного підходу в системі ступеневої підготовки фахівців морської галузі» та програму реалізації.

Першими кроками на виконання програми реалізації експерименту стали проведення навчально-методичних семінарів на кафедрах, загально-факультетських конференцій та конференцій в структурних підрозділах.

Головними на цих заходах були питання пов'язані з переходом на компетентнісну модель організації навчально-виховного процесу. Цей перехід не можливо здійснити без впровадження новітніх інноваційних технологій в методику викладання та діагностику результатів навчання. Тому у кожному виступі доповідачі на прикладі дисциплін що викладають, знайомили аудиторію з своїми поглядами та своїм досвідом стосовно вищезазначених питань. Обмін досвідом, пошук нових форм і методів викладання дисциплін буде реалізовуватись в процесі проведення відкритих занять та майстер-класів згідно з складеними графіками.

Протягом минулого року проведено навчальні семінари та майстер-класи для викладачів з питань організації та навчально-методичного забезпечення навчально-виховного процесу. Перші майстер-класи в академії проводили провідні фахівці морської галузі, капітани далекого плавання з тем: Нестеренко В. Б. «Планування та забезпечення безпечного завантаження, розміщення, кріплення, збереження під час плавання, вигризки вантажу»; Півоваров Л. А. «Впровадження компетентнісного підходу в секції Управління судном»; Товстокорий О. М., кандидат технічних наук, доцент, капітан далекого плавання «Маневрування та управління судном в будь-яких умовах».

Питання програми реалізації експериментально-дослідницької роботи лягли в основу планів роботи кафедр, вчених рад факультетів та плану роботи науково-методичної ради академії на 2014-2015 навчальний рік.

3.5. Інформаційне забезпечення

В єдиному інформаційному просторі вищих навчальних закладів чільне місце відводиться бібліотеці, як бібліотечно-інформаційному центру.

Нині бібліотека вищого навчального закладу зазнає суттєвих трансформацій в умовах нового соціокомунікаційного середовища, визначальними ознаками якого стали електронні засоби зберігання, обробки, розповсюдження та використання інформації. Процеси навчання і виховання відбуваються в умовах становлення інформаційного освітнього простору на базі інформаційно-комунікаційних технологій.

В звітний період керівництвом академії здійснювалися відповідні заходи по забезпеченню інформатизації освітніх потреб учасників навчально-виховного процесу, створенню сучасних засобів навчання, що відповідають національному і світовому науково-технічному рівню, сприяють підвищенню якості навчання курсантів, конкурентоспроможності випускників самого навчального закладу.

В центрі уваги керівництва академії постійно перебували питання щодо забезпечення державної освітньої політики в напрямку забезпечення курсантів, студентів і учнів знаннями, необхідними для адаптації у реальному майбутньому житті морського фахівця.

При цьому працівники бібліотеки націлювалися на здійснення пріоритетних завдань духовного збагачення курсантів, студентів і учнів, усвідомлення ними своєї участі у розбудові демократії в країні з урахуванням накопичених національних здобутків у цьому питанні і наявних європейських стандартів.

За цей час бібліотека стала творчою лабораторією, центром надання послуг як курсантам, так і викладачам у методиці пошуку необхідних джерел знань.

Основним напрямком діяльності бібліотеки залишається забезпечення бібліотечного, бібліографічного та інформаційного обслуговування курсантів, студентів, учнів, викладачів та співробітників академії.

Загальний фонд бібліотеки складає 331196 примірники. З них навчальної – 280901, наукової – 5200 примірників, фонд видань в електронному вигляді – 403 назви. З них: зібрані шляхом сканування підручників, які користуються підвищеним попитом – 280 назв., в т.ч. морська – 117 назв, суднобудівна – 149 назв.

Фонди бібліотеки розкривають 8 каталогів, 2 систематичні картотеки статей, картотека брошурного фонду, тематичні картотеки.

Щорічно структурними підрозділами бібліотеки обслуговуються біля 8000 читачів, щорічна книговидача складає близько 400 000 видань, кількість відвідувань – 100 000.

Схема обслуговування читачів наступна:

Підрозділ	Адреса	Абонемент	Читальний зал
Основна бібліотека	пр. Ушакова, 42	1, література універсальна, обслуговуються викладачі, співпрацівники, курсанти академії денної форми навчання та суднобудівного відділення коледжу академії	1, література універсальна, обслуговуються всі категорії читачів
Філія №1	вул. 40 років Жовтня, 25, екіпаж	1, література універсальна, обслуговуються викладачі, співробітники інституту, курсанти коледжу академії, всі першокурсники (відділення загальноосвітньої підготовки) та студенти заочного відділення коледжу академії	1, література універсальна, обслуговуються всі категорії читачів
Філія №2	вул. Червоно флотська, 122, Професійно-морський ліцей	абонемент і читальний зал (1 пункт видачі), література універсальна, на абонементі обслуговуються учні, викладачі та співпрацівники ліцею, в читальному залі - всі категорії читачів.	

Однією з умов якісного забезпечення навчальної і наукової роботи є стан автоматизації, інформатизації та комп'ютеризації бібліотечно-інформаційних процесів. На сьогодні в читальному залі основної бібліотеки для користування читачам надано комп'ютери, підключені до Інтернету.

Читачі мають змогу ознайомитися з літературою з фонду електронної бібліотеки, скопіювати інформацію на електронні носії.

Щорічно компанією «Марлоу Навігейшн» надаються підручники, навчальні посібники та електронні носії для курсантів, студентів та викладачів академії, з метою використання їх у навчальному процесі.

Метою керівника академії має залишатися опікування подальшим зміцненням матеріальної бази бібліотеки і комплектуванням книжкового фонду, поліпшенням обслуговування працівників академії користувачів бібліотеки, участю працівників бібліотеки у впровадженні новітніх освітніх та інформаційних технологій у навчальний процес.

4. ВПРОВАДЖЕННЯ КОМПЕТЕНТІСТНОГО ПІДХОДУ В ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ ХДМА

Колектив Херсонської державної морської академії має певний історичний досвід підготовки морських фахівців, визнаний офіційними освітніми закладами України, національною і міжнародною морською спільнотою. Накопичений навчальним закладом досвід надає всі підстави для подальшої якісної підготовки кадрів за напрямом «Морський і річковий транспорт». Як наслідок, випускники академії та її структурних підрозділів мають належний рівень фахової підготовки, є конкурентоспроможними на національному та міжнародному ринках праці. У контексті визнаної необхідності поліпшення якості підготовки фахівців для морської галузі, колектив академії розпочав розробку і запровадження в навчально-виховний процес компетентнісного підходу при системній взаємодії фахових, соціально-гуманітарних і фундаментальних дисциплін.

Компетентність – це динамічна комбінація знань, вмінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадських якостей, морально-етичних цінностей, які є результатом навчання у вищому навчальному закладі за відповідною освітньою програмою та підставою для присвоєння кваліфікації.

З метою якісного проведення підготовчої роботи в зазначеному напрямку колектив академії 2013–2014 навчальний рік використав як підготовчий період впровадження компетентнісного підходу в організацію навчально-виховного процесу. У зв'язку з цим був розроблено Покроковий план організації впровадження компетентнісного підходу в навчально-виховний процес Херсонської державної морської академії.

Відповідно плану була проведена наступна робота:

– у вересні 2013 року проведені загальні збори з питання «Компетентнісний підхід в організації навчально-виховного процесу

професорсько-викладацького та викладацького і допоміжного персоналу академії, Морського коледжу та Професійно-морського ліцею ХДМА;

– Створено робочі групи з числа професорсько-викладацького складу, які провели наступну роботу:

- підготували компетентнісні моделі фахівців відповідного рівня (кадета, матроса другого класу, помічника капітана (бакалавр), штурмана далекого плавання, капітана (спеціаліст, магістр));
- розробили методики формування компетентностей з урахуванням вимог конвенції ПДМНВ, SOLAS, IMO – курси, національних стандартів, вимог інспекції по дипломуванню моряків та роботодавців;
- підготували пакет методичних матеріалів щодо впровадження компетентнісного підходу в організацію навчального процесу в Херсонській державній морській академії;
- ознайомили професорсько-викладацький склад з нормативно-правовою, освітньою, законодавчою базами і морськими нормативними документами.

– відділом моніторингу якості освіти були підготовлені і роздані на кафедри матеріали з нормативними ліцензійними вимогами Міністерства освіти і науки України для проведення самоаналізу кафедр по кадровому забезпеченню навчального процесу;

– відділом системи менеджменту якості спільно з кафедрами, деканатами, структурними підрозділами академії розроблено процедури професійної підготовки морських фахівців на основі компетентнісного підходу;

– у березні 2014 року деканатами разом з випусковими кафедрами були розроблені навчальні плани і видані на кафедри для розробки робочих навчальних програм дисциплін.

При укладанні розкладу занять, забезпечено проведення днів фахових дисциплін. З вересня 2014 року деканатами сплановано пропедевтичний курс з вищої математики в обсязі 36 годин. Програма складена таким чином, що

вивчаються основні теми за середню школу, які необхідні для подальшого вивчення розділів вищої математики.

Навчально-методичним відділом були розроблені загальні вимоги до змісту та оформлення навчально-методичного забезпечення дисциплін з урахуванням компетентнісного підходу.

Випускові кафедри академії, циклові комісії Морського коледжу, методичні комісії ліцею розробили тематичні плани для фахових дисциплін і сформували пропозиції щодо змісту навчальних дисциплін загально – інженерної, фундаментальної та гуманітарної підготовки.

Кафедрами розроблені робочі програми дисциплін з урахуванням компетентнісного підходу і надані на рецензування робочим групам. Робоча навчальна програма дисципліни є основним методичним документом, що визначає зміст і технологію опанування певної дисципліни. Вона містить викладення конкретного змісту навчальної дисципліни з розподілом на окремі навчальні заняття, визначає організаційні форми її вивчення (навчальні заняття, самостійна робота), розподіл навчальних годин за видами занять, форми і засоби поточного та підсумкового контролю. Складовою частиною програм є засоби діагностики, рівня засвоєння курсантами (студентами) навчального матеріалу, сформованості їх умінь та навичок для проведення запланованих контрольних заходів та семестрової атестації. Навчальні програми дисциплін, розроблені кафедрами згідно до відповідних освітньо-професійних програм підготовки фахівців з метою забезпечення цілісності навчального матеріалу, забезпечення професійної спрямованості змісту навчання, попередження можливого дублювання, врахування міждисциплінарних зв'язків. При науково-методичній раді академії створені профільні комісії з розгляду та рекомендації до затвердження навчально-методичного забезпечення дисциплін кафедр. Організовано і розроблено графік по відеозапису лекцій провідних викладачів академії.

Професорсько-викладацьким складом проведено кафедральні, тематичні семінари по вивченню інноваційних методик викладання навчальних

дисциплін у вищій школі, а також актуальних проблем у викладанні дисциплін. Проведено навчальні семінари та майстер-класи для викладачів з питань організації та навчально-методичного забезпечення навчально-виховного процесу. Розроблено положення про майстер-класи.

Перші майстер-класи в академії проводили провідні фахівці морської галузі, капітани далекого плавання з тем:

- Нестеренко В. Б. «Планування та забезпечення безпечного завантаження, розміщення, кріплення, збереження під час плавання, вигризки вантажу»;

- Півоваров Л. А. «Впровадження компетентнісного підходу в секції Управління судном»;

- Товстокорий О. М., кандидат технічних наук, доцент, капітан далекого плавання «Маневрування та управління судном в будь-яких умовах».

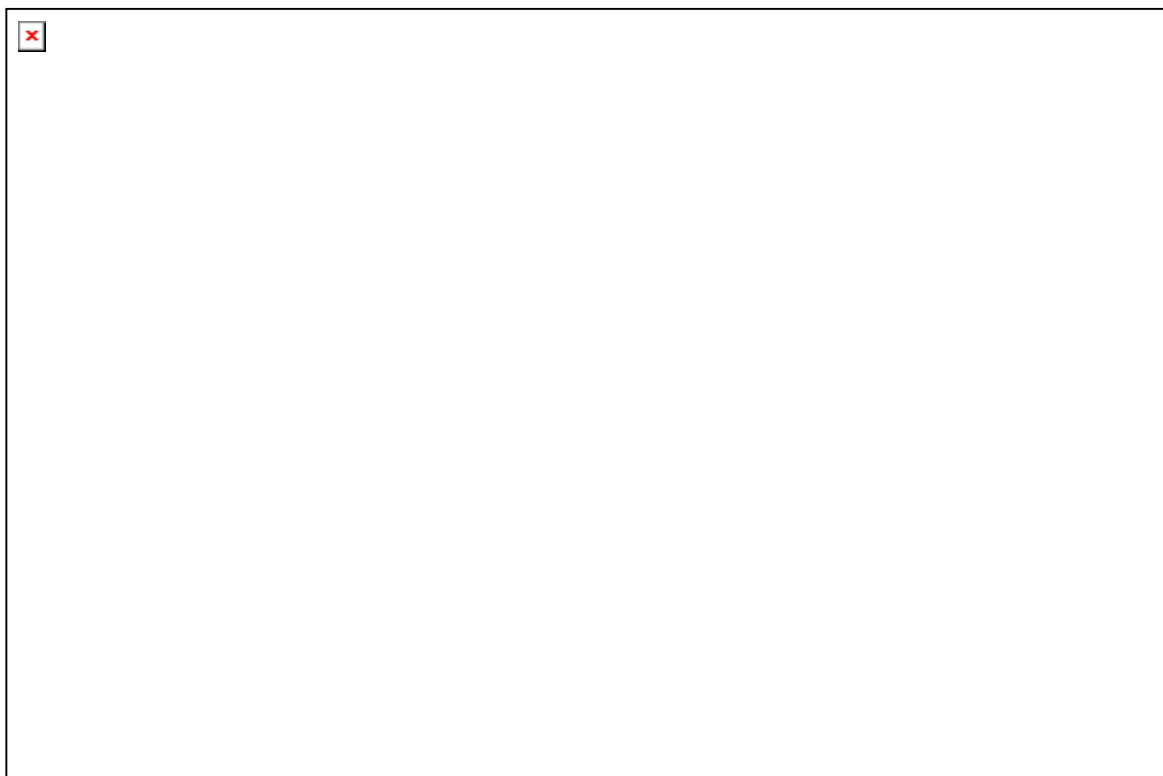
Випусковими кафедрами розроблені методичні рекомендації до виконання курсових робіт і дипломних проектів. Організована чітка система контролю з підготовки та захисту курсових робіт та дипломних проектів, введений ефективний контроль за їх виконанням.

Конференція з курсантами академії

Починаючи з вересня 2014 року в академії та її структурних підрозділах – факультетах судноводіння, суднової енергетики, Морському коледжі, Професійно-морському ліцеї відбулися конференції з курсантами, співробітниками та професорсько-викладацького складом з питань впровадження та реалізації компетентісного підходу в ХДМА.

7 жовтня 2014 року відбулася нарада керівного, професорсько-викладацького складу та курсантського активу ХДМА та її структурних підрозділів, на якому ректор В.Ф.Ходаковський оголосив наказ МОН України № 1148 від 07.2014 р. «Про проведення дослідно-експериментальної роботи на базі Херсонської державної морської академії» та повідомив про запровадження в академії експерименту «Теоретико-методичні засади реалізації компетентісного підходу в системі ступеневої підготовки фахівців морської галузі».

Під час зустрічі з курсантами Морського коледжу

На факультетах відбулися робочі зустрічі-семінари з кафедрами та керівництвом академії, на яких обговорювалися питання відповідальності кожного викладача у реалізації компетентнісного підходу в організацію навчального процесу.

4.1. Впровадження компетентнісного підходу на факультеті судноводіння

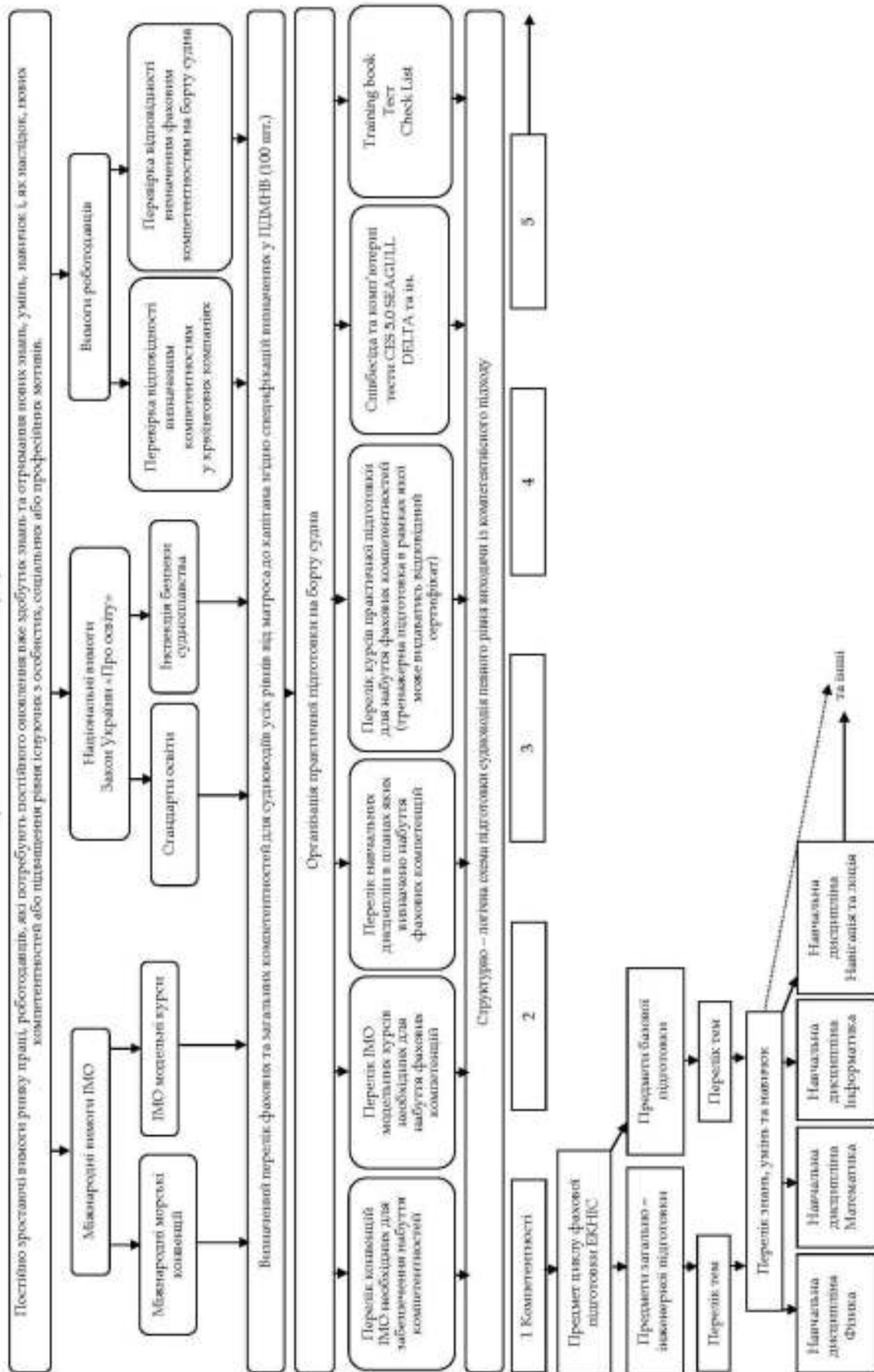
З метою запровадження компетентнісного підходу до організації навчального процесу на факультеті судноводіння було вирішено низку питань:

1. Створення робочої групи із провідних викладачів фахових кафедр. Склад робочої групи: завідувачі фахових кафедр, професор Леонов В.Е., Селіванов С.Е., провідні викладачі, капітан далекого плавання. Гуров А.А., Півоваров Л.А., Товстокорий О.Н., Нестеренко В.Б. та ін., а також завідувач кафедри англійської мови в судноводінні Кудрявцева В.Ф.

2. Аналіз міжнародних та національних вимог, а також вимог роботодавців до підготовки фахівців та визначення переліку фахових та загальних компетентностей для судноводіїв усіх рівнів від матроса до капітана згідно специфікацій визначених у ПДНВ.

У результаті чого було визначено «Кваліфікаційні вимоги до судноводіїв», а саме:

Схема набуття компетентностей у судноводінні

3. Визначено кваліфікаційні характеристики курсанта у прив'язці до відповідних рівнів підготовки та курсів навчання.

- 1-й курс бакалаврату – підготовка до першої плавальної практики на посаді кадета, посилений акцент на питання безпеки життєдіяльності на морі, обов'язкова тренажерна підготовка з питань сертифікаційної програми НБЖС, початкова підготовка у рамках модулів «Морська справа», «Теорія та будова судна», «Управління судном»

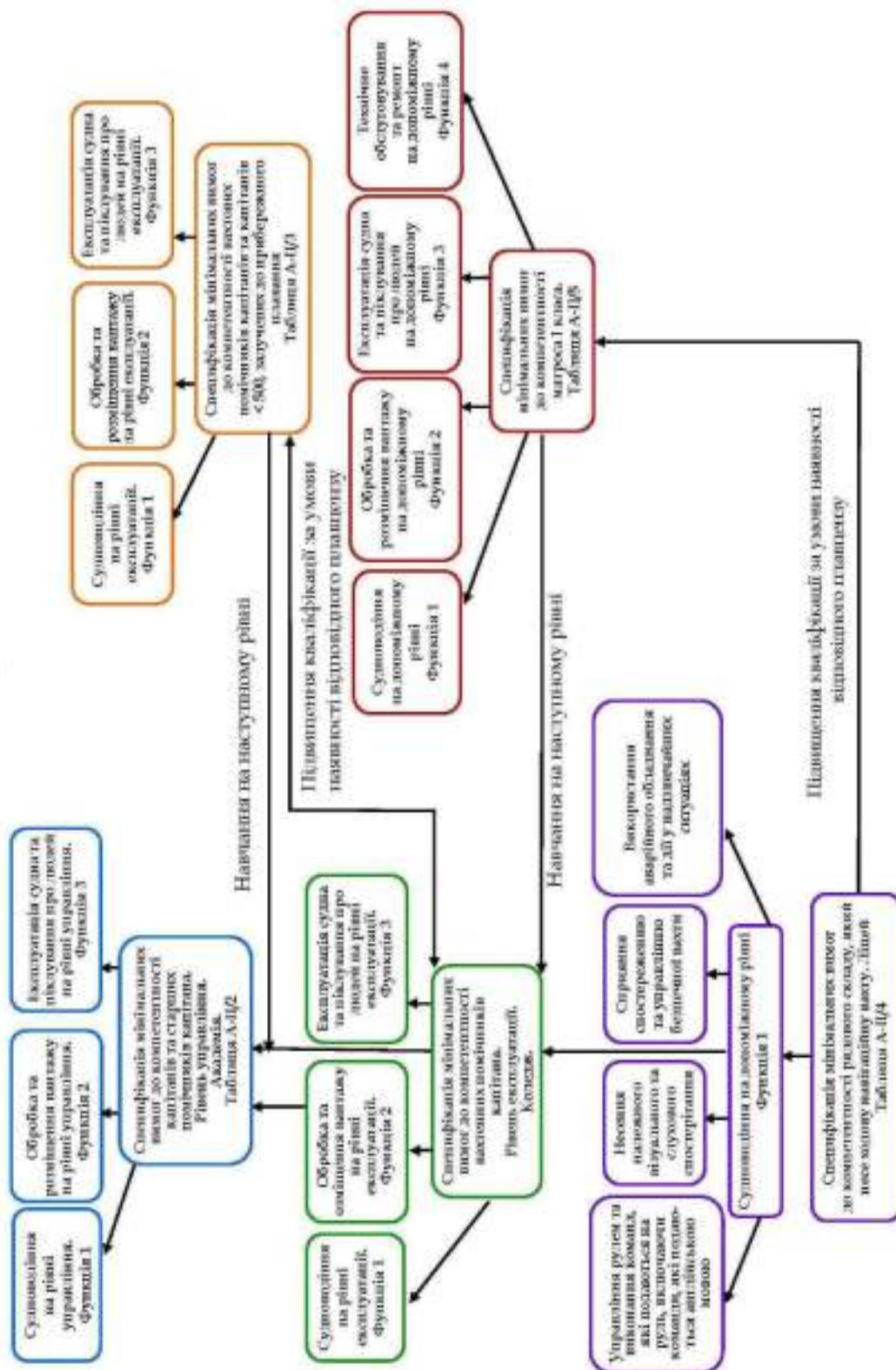
- 2-й курс бакалаврату – підготовка у відповідності до кваліфікаційної характеристики матроса 2-го класу, поглиблена підготовка у рамках модуля «Морська справа» (робота з палубним обладнанням, такелажні роботи, швартовні, якірні операції), тренажерна підготовка «Фахівець з рятувальних засобів», закріплення вивченого матеріалу на плавальній практиці у відповідності до програми підготовки матроса 2-го класу.

- 3-й курс бакалаврату – штурманська підготовка у відповідності до ОКХ та ОПП. Основні блоки компетентностей 3-го курсу – складання вантажного плану у рамках курсового проектування, навички роботи з технічними засобами судноводіння (радіо- та електронавігаційне обладнання суден), робота з великоваговими вантажами та контейнерами.

- 4-й курс бакалаврату – штурманська підготовка у відповідності до ОКХ та ОПП. Основні блоки компетентностей 4-го курсу – навігаційна проробка рейсу у рамках курсового проектування, тренажерна підготовка по відпрацюванню навичок маневрування та навичок роботи з засобами електронної навігації (Навігаційні інформаційні системи, Засоби автоматичної радіолокаційної прокладки). Сертифікаційна підготовка у відповідності до вимог ПДНВ та Інспекції з питань підготовки та дипломування моряків.

Формування на основі визначеного переліку фахових та загальних компетентностей моделі якісного конкурентоздатного фахівця відповідного рівня **Додаток 1. «Компетентнісний паспорт спеціальності».**

Компетентісний паспорт спеціальності

5. Аналіз фахових та загальних компетентностей зі сформованого переліку та визначення міжнародних та національних вимог до формування кожної окремої компетентності.

6. Визначення методики формування кожної окремої компетентності, що включає:

- визначення форм та видів навчальної роботи, направленої на формування компетентності;
- визначення матеріалу фахових навчальних дисциплін, необхідного для формування відповідної компетентності;
- визначення матеріалу циклів загально-інженерної, фундаментальної та соціально-гуманітарної підготовки необхідного для формування відповідної компетентності;
- визначення переліку, форм та видів виховної та поза аудиторної роботи, направленої на формування компетентності (у першу чергу це стосується загальних компетентностей);
- визначення переліку навчальних дисциплін, у рамках яких планується формування компетентності;
- визначення переліку лабораторно-тренажерного обладнання;
- визначення форм та методики вхідного, поточного та вихідного контролю оволодіння компетентністю.

Визначення матеріалу фахових навчальних дисциплін, необхідного для формування відповідної компетентності.

4. Визначення матеріалу циклів загально-інженерної, фундаментальної та соціально-гуманітарної підготовки необхідного для формування відповідної компетентності.

5. На основі визначеного переліку навчального матеріалу циклів професійної, фундаментальної та соціально-гуманітарної підготовки формування переліку навчальних дисциплін варіативної частини навчального плану.

6. Розробка структурно-логічної схеми підготовки фахівця певного рівня на основі компетентнісного підходу, що дала можливість:

- відкоригувати навчальні плани відповідно до вимог компетентнісного підходу;
- сформувати перелік навчальних дисциплін варіативної частини навчального плану;
- розробити або ж відкоригувати навчальні програми усіх циклів навчального плану на основі компетентнісного підходу;
- розробити або ж відкоригувати навчально-методичні комплекси всіх навчальних дисциплін на основі компетентнісного підходу;
- переглянути підходи до організації практичної підготовки.

Зміни, що були внесені до навчальних планів ОКР «бакалавр»:

– Навчальну дисципліну «Безпека життєдіяльності» перенесено на I курс та збільшено кількість лабораторних занять для того, щоб курсанти отримали необхідні знання та навички до проходження плавальної практики.

– За рахунок варіативної частини у III семестрі введено нову навчальну дисципліну «Морська практика»(108 годи). У рамках цієї дисципліни курсанти набувають компетентності, необхідної для виконання обов'язків матроса під час плавальної практики.

– Початок вивчення навчальної дисципліни «Міжнародні правила запобігання зіткнення суден у морі та використання радіолокатора та засобів автоматичної радіолокаційної прокладки при розходженні суден» перенесено з III-го на II-й курс – це з урахуванням рекомендацій лабораторії «WARNOW JUPITER».

– Також у відповідності до рекомендацій лабораторії «WARNOW JUPITER» збільшено у 2 рази (до 90 годин) об'єм навчальної дисципліни «Географія морського судноплавства» (за рахунок навчальної дисципліни «Історія мореплавства»).

– Замість навчальної дисципліни «Релігієзнавство» введено навчальну дисципліну «Етико-релігійна толерантність у багатонаціональному екіпажі суден»(54 години).

– Навчальну дисципліну «Охоронні заходи на судні» перенесено з IV курсу на I-й семестр II-го курсу, відповідно до вимог компетентнісного підходу та рекомендацій лабораторії «WARNOW JUPITER».

– Навчальна дисципліна «Метеорологія та океанографія» – збільшилась кількість аудиторних годин з 54 до 72 годин.

– Відповідно до вимог модельного курсу 7.03 «Морехідна астрономія» - перенесено з VI семестру у II-й семестр, для набуття курсантами необхідної компетентності до початку плавальної практики.

– Навчальну дисципліну «Теоретична механіка» у повному обсязі перенесено у III-й семестр із збільшенням тижневого навантаження з 2 до 4 годин.

– Навчальну дисципліну «Вища математика» перенесено на I-й курс і таким чином вивчення цієї дисципліни закінчується до початку відбору, що проводить компанія «Марлоу Навігейшн Україна».

– Початок вивчення навчальної дисципліни «Фізика» перенесено з I-го у II-й семестр з урахуванням рекомендацій викладачів цієї дисципліни.

– Укрупнено навчальну дисципліну «Електронавігаційні прилади» і повністю перенесено на III-й курс для вивчення в паралелі з навчальною дисципліною «Радіонавігаційні прилади і системи».

– За рахунок варіативної частини навчальну дисципліну «Теорія та будова судна» у VI семестрі додано 54 години.

– Перенесено частину годин навчальної дисципліни «Навігація і лоція» з IV-го на II-й курс, для набуття курсантами необхідної компетенції до початку плавальної практики.

– Додавлено навчальні дисципліни рівня управління «Забезпечення навігаційної безпеки плавання» та навчальну дисципліну «Морехідні якості судна».

– Вивчення навчальної дисципліни «Інформатика для судноводіїв» зведено замість двох семестрів до одного.

– Дещо зменшена кількість аудиторних годин по навчальній дисципліні «Економіка морської галузі».

– Вивчення навчальної дисципліни «Морське право» перенесено з I-го на IV-й курс.

– Початок вивчення навчальної дисципліни «Управління судном» перенесено з I-го курсу на I семестр II-го курсу.

– Виключено навчальну дисципліну з навчального плану «Вступ до спеціальності», години з цієї дисципліни були передані на дисципліну «Морська практика».

10. Розробка або ж коректура навчальних програм усіх циклів навчального плану на основі компетентнісного підходу.

11. Розробка наскрізної програми практики на основі затвердженого галузевого стандарту та компетентнісного підходу.

12. Розробка навчальних та робочих програм практики відповідно до наскрізної програми та компетентнісного підходу.

13. Рецензування та затвердження розроблених авторських навчальних програм.

14. Розробка завдань практики відповідно до компетентнісного підходу.

15. Запровадження системи комплексного тестування курсантів після закінчення певного курсу та відправленням на практику з метою виявлення рівня оволодіння компетентностями, що повинні бути сформовані на певному етапі процесу навчання, а саме:

- Перегляд та конкретизація програм з дисципліни комплексна тренажерна підготовка до плавальної практики.

- Розробка завдань для комплексного тестування курсантів.

- Проведення тестування курсантів.

- Проведення психологічного тестування курсантів з точки зору можливості роботи в змішаних екіпажах.

- Врахування рівня оволодіння англійською мовою.
- Формування списку курсантів, рекомендованих для роботи в іноземних компаніях

16. Корегування чи розробка навчально-методичного забезпечення дисциплін з усіх навчальних дисциплін у відповідності до компетентнісного підходу.

17. Створення електронної бази навчально-методичного забезпечення дисциплін усіх навчальних дисциплін, з можливістю доступу до неї з мереж Інтернет, Wi-Fi та внутрішньої мережі академії, розробка електронних підручників

18. Вирішення питання інтеграції теоретичної підготовки в академії та практичної підготовки на тренажерах тренажерного центру

19. Внесення змін в організації навчального процесу у зв'язку з запровадженням компетентнісного підходу, що пов'язані з запровадження системи оволодіння певними компетентностями шляхом педагогічного занурення, тобто виведення частини матеріалу за межі розкладу та концентрована підготовка протягом певного часу, наприклад:

- Тренажерна підготовка з безпеки життєдіяльності на морі (1-й курс, 1 тиждень)
- Підготовка з набуття навичок роботи з електро- та радіонавігаційним обладнанням (3-й курс, 2 тижні)
- Підготовка з набуття навичок роботи з засобами електронної навігації (4-й курс, 2 тижні)
- Тренажерна підготовка з набуття навичок маневрування (4 курс)
- Тренажерна підготовка по роботі з великоваговими вантажами та контейнерами (3 курс)
- Курсове проектування на 3 та 4 курсах «Вантажний план судна» та «Навігаційна проробка рейсу»

20. Запровадження системи підсумкового контролю знань по курсам у відповідності до компетентнісного підходу у формі узагальнюючих тестів

відповідно до вимог кваліфікаційних характеристик (можливе використання уже розроблених сертифікованих тестів)

В сучасних умовах спеціалізація вищої освіти має перевагу над універсальністю. Спеціалізація вимагає чогось одного. Складно бути і відмінним математиком, і класним судноводієм. Завжди доводиться з чогось вибирати. А вибір має бути таким: курсанти спеціальності «Судноводіння» мають перш за все бути професіоналами своєї справи.

Ціль освіти полягає в розвитку у курсантів і студентів здатності самостійно вирішувати проблеми в їхній майбутній професійній діяльності, а також в інших сферах і видах діяльності на основі використання професійного й соціального досвіду, елементом якого, у тому числі є і їх власний досвід. У кодексі ПДМНВ ці здатності відбиваються у вигляді набору компетентностей, які повинен опанувати претендент для виконання їм тієї або іншої функції. На рис. 1, представлене структуру запозиченої із ПДМНВ таблиці А–ІІІ/2 у якій сформульовані основних вимог для підготовки других і старших механіків. Ці компетенції внесені в першу колонку таблиці.

Зміст освіти являє собою адаптований досвід розв’язання професійних, соціальних, пізнавальних, моральних, політичних і інших проблем на основі отриманих знань, умінь і навичок. У кодексі ПДМНВ професійні знання вміння й навички виділені в другій колонці таблиці А–ІІІ/2 (рис. 1).

Зміст організації освітнього процесу полягає в створенні умов для формування досвіду до самостійного розв’язку професійних, пізнавальних, моральних і інших проблем, що становлять зміст освіти. У ході освітнього процесу курсанти/студенти повинні продемонструвати оволодіння відповідними компетенціями, способи демонстрації яких представлені в третій колонці таблиці А–ІІІ/2 (рис. 1).

Оцінка освітніх результатів ґрунтується на аналізі рівнів освіченості, досягнутих курсантами/студентами на певному етапі навчання. Критерії для

оцінки ступеня оволодіння даними компетенціями наведені в четвертій колонці таблиці А–ІІІ/2 (рис. 1) кодексу ПДМНВ.

Колонка 1	Колонка 2	Колонка 3	Колонка 4
Сфера компетенції	Знання, розуміння та професійні навички	Методи демонстрації компетентності	Критерії для оцінки компетентності
Управління роботою механізмів рухової установки	Проектні характеристики робочих пристроїв наступних механізмів та пов'язаного з ними допоміжного обладнання: .1 судновий дизель; .2 суднова парова турбіна; .3 суднова газова турбіна; .4 судновий паровий котел.	Екзамен та оцінка результатів підготовки, отриманої в одній або кількох з таких форм: .1 схвалений стаж роботи; .2 схвалений стаж підготовки на учбовому судні; схвалена підготовка на .3 тренажері, коли це можна вжити; схвалена підготовка з .4 використанням лабораторного обладнання.	Проектні характеристики і робочий пристрій пояснюються і розуміються належним чином.

Рисунок 1 – Фрагмент таблиці А–ІІІ/2 кодексу ПДМНВ у якій сформульовані основних вимог до підготовки других і старших механіків

Таким чином, впровадження компетентнісного підходу у підготовку спеціалістів морської галузі невід'ємно пов'язано з імплементацією в національну систему підготовки и дипломування моряків вимог Міжнародної конвенції про підготовку, дипломування моряків і несення вахти 1978 року з Манільськими поправками 2010 року.

У зв'язку з внесенням до кодексу ПДМНВ у 2010 році поправок, що отримали назву Манільських, та у зв'язку з ратифікацією цих поправок Україною з 01.01.2012 року, факультетами та іншими підрозділами академій з метою приведення навчального процесу у відповідність до нових вимог з підготовки моряків на основі компетентнісного підходу проведена наступна робота:

– провідними спеціалістами випускових кафедр була розглянута суть поправок що стосуються процесу підготовки моряків. Були розроблені пропозиції щодо внесення змін у нормативну частину змісту навчання, з метою забезпечення формування компетентностей відповідно до вимог згідно компетенцій, передбачених розділами А–ІІ/1, В–ІІ/1, А–ІІ/2 та В–ІІ/2 (для професійного спрямування «Судноводіння»); А–ІІІ/1, В–ІІІ/1, А–ІІІ/2 та В–ІІІ/2 (для професійного спрямування «Експлуатація суднових енергетичних установок»); А–ІІІ/6 та В–ІІІ/6 (для професійного спрямування «Експлуатація суднового електрообладнання та засобів автоматики») Кодексу з підготовки, дипломування моряків та несення ваhti з Манільськими поправками 2010 року;

– представники ХДМА брали активну участь у роботі навчально-методичної комісії при Одеській національній морській академії по розробці та схваленню типових книг реєстрації підготовки на судах для курсантів (студентів морських навчальних закладів (за спеціальностями);

– представники ХДМА брали активну участь у роботі навчально-методичної комісії при Одеській національній морській академії, з розробки та веденню в дію нових стандартів підготовки бакалаврів, з напряду підготовки «Морський та річковий транспорт». Ними було внесено ряд зауважень та пропозицій, що увійшли до нового галузевого стандарту освіти з відповідних кваліфікацій (розподіл годин між дисциплінами циклу професійної підготовки, внесення ряду дисциплін до обов’язкового переліку, пропозиції щодо форми контролю знань);

– для забезпечення вимог, щодо підготовки суднових електромеханіків, за погодженням з Міністерством освіти було змінено напрям підготовки бакалаврів з 6.050702 «Електромеханіка» на напрям підготовки 6.070104 «Морський та річковий транспорт», відповідно до нового стандарту підготовки;

- деканатами факультетів разом з відповідними відділами академії розроблені графіки навчального процесу з урахуванням нових стандартів підготовки пов'язаних з введенням Манільських поправок 2010 року;

- у навчальних планах підготовки суднових механіків та електромеханіків було збільшено до 12 місяців об'єднана практична підготовка на виробництві та під час схваленого стажу плавання в морі, який розглядається як частина схваленої програми підготовки, що включає підготовку на борту судна, яка відповідає вимогам розділу А–III/1 Кодексу ПДМНВ;

- змін до нормативної частини змісту навчання, засвоєння якого забезпечує формування компетентностей відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики та модельних курсів розроблених міжнародною морською організацією;

- деканатами факультетів спільно з навчально-методичним відділом розроблені та затверджені на вченій раді академії навчальні плани для студентів денної та заочної форми навчання, що враховують вимоги щодо впровадження компетентнісного підходу та відповідають новому галузевому стандарту підготовки;

- з метою забезпечення випуску фахівців що відповідають вимогам Манільських поправок у 2016 році, деканатами факультетів спільно з навчально-методичним відділом розроблено перехідні навчальні плани для студентів денної та заочної форми навчання набору 2012 на 2013–2014 навчальний рік, що відповідають новому галузевому стандарту підготовки;

- розроблено план заходів подальшого впровадження компетентнісного підходу на основі нових стандартів підготовки морських фахівців до навчального процесу на факультетах академії.

4.2. Впровадження компетентнісного підходу на факультеті суднової енергетики

На сьогодні стрімкий розвиток світового торговельного флоту, широке запровадження на сучасних судах новітніх технічних розробок та технологій привели до того що, оновлення підходів до використання суднового енергетичного обладнання стало значно коротшим ніж термін професійної діяльності фахівця. За цих умов головним завдання підготовки суднових механіків та електромеханіків стає формування їх здатності на основі відповідних фундаментальних знань перебудовувати систему власної професійної діяльності з урахуванням нових умов праці, соціально значущих цілей та нормативних обмежень, тобто формування особистісних характеристик майбутнього фахівця. Якщо визначити за головну мету діяльності системи підготовки суднових механіків та електромеханіків підготовку саме таких фахівців, то процес навчання доцільно організовувати таким чином, щоб забезпечувався всебічний розвиток особистості майбутнього фахівця морської галузі, та його здатності до самонавчання та самовдосконалення. Засобом формування професіоналізму при цьому стають освітні технології, продуктом діяльності – особистість випускника вищого морського навчального закладу, який має бути компетентним не лише в професійній галузі, але й мати активну життєву позицію, високий рівень громадянської свідомості, бути компетентним під час вирішення задач професійного та громадського характеру, що ставить перед ним життя.

Перехід до нового покоління галузевих стандартів вищої освіти, на основі компетентнісного підходу, є необхідним етапом на шляху реформування системи освіти в Україні.

Складові галузевих стандартів розробляються на основі компетентнісного підходу до організації навчального процесу з урахуванням світового досвіду підготовки суднових механіків та електромеханіків, положень Національної рамки кваліфікацій, затвердженої постановою

Кабінету Міністрів України від 23.11.11 № 1341.

При підготовці суднових електриків кодексом ПДМНВ передбачено два рівні підготовки – електрик і електромеханік (рис. 2). При підготовці суднових механіків п'ять рівнів підготовки, починаючи від рядового й закінчуючи старшим механіком (рис. 3).

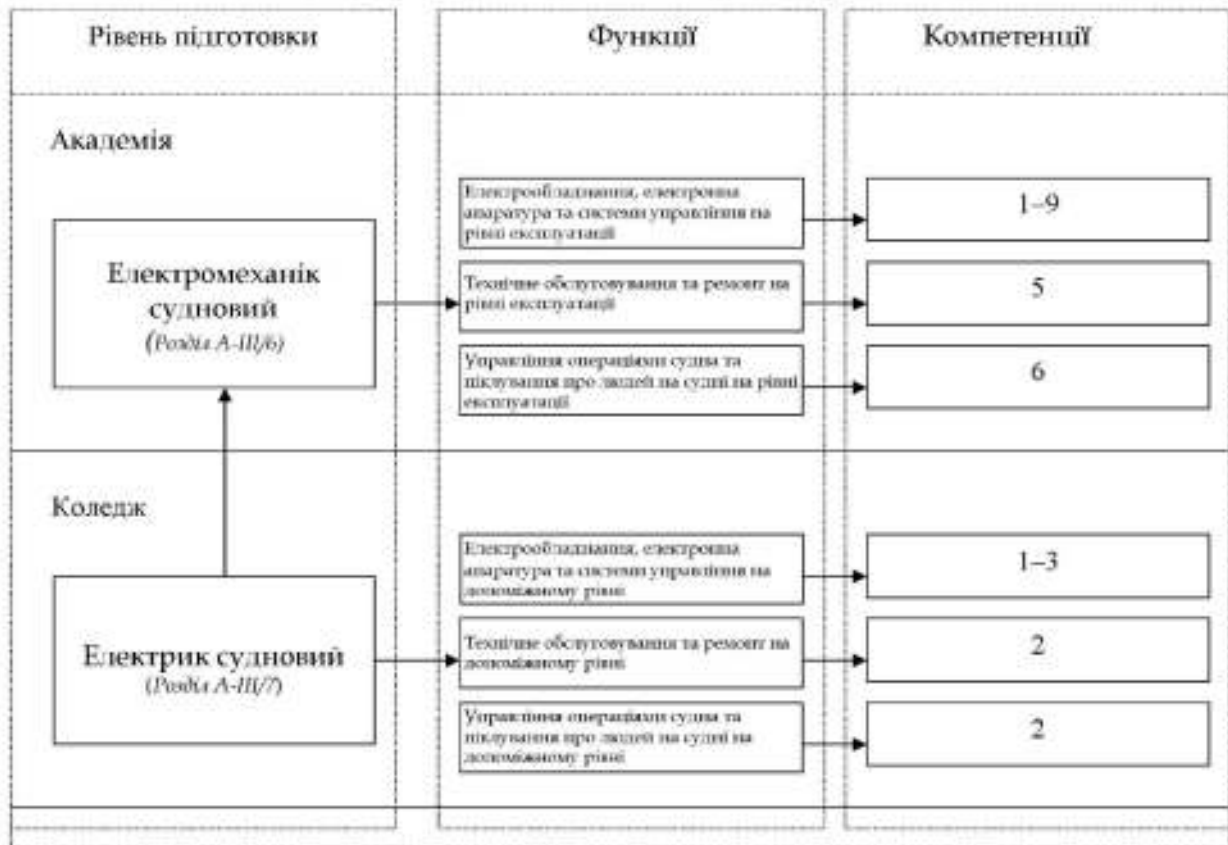

Рисунок 2 – Дворівнева схема підготовки суднових електромеханіків відповідно до кодексу ПДМНВ на основі підходу

Для кожного рівня виділені основні функції, які даний фахівець повинен виконувати на судні, а під кожну функцію виписані компетенції, які повинен опанувати претендент на заняття відповідної посади. Чим вище рівень підготовки, тем більшим числом компетенцій повинен оперувати претендент, включаючи компетенції попередніх рівнів.

Впровадження компетентнісного підходу в процесі підготовки суднових механіків та електромеханіків

У рамках підготовки до впровадження на компетентнісного підходу у навчання суднових механіків і електромеханіків робочі групи створені на

факультеті Суднової енергетики виробили перелік компетентностей якими повинен опанувати курсант/студент протягом усього періоду навчання в стінах академії (Додаток А). При формуванні даного переліку професійні компетенції визначалися виходячи з базових вимог Кодексу ПДМНВ і інших нормативних документів Міжнародної морської організації. В основу загальних компетенцій, лягли вимоги національних нормативних документів вищої школи, а так само російський і європейський досвід у цій галузі, зокрема акумулювань у проекті «Тьюнінг» (рис. 4).

При формуванні концепції підготовки морських фахівців на основі компетентнісного підходу, робочою групою був узятий до уваги світовий досвід, при якому формування професійної компетентності здійснюється по двом взаємопов'язаним і взаємодоповнюючим напрямкам, це академічна підготовка в стінах навчальних закладів і тренажерна підготовка, у відповідних тренажерних центрах (рис. 5).

Академічна підготовка, у свою чергу, поєднує теоретичне навчання й практичну підготовку загальної професійної спрямованості. Тренажерна підготовка спрямована на прищеплювання кандидатам на заняття відповідної посади вузькопрофесійних знань умінь і навичок.

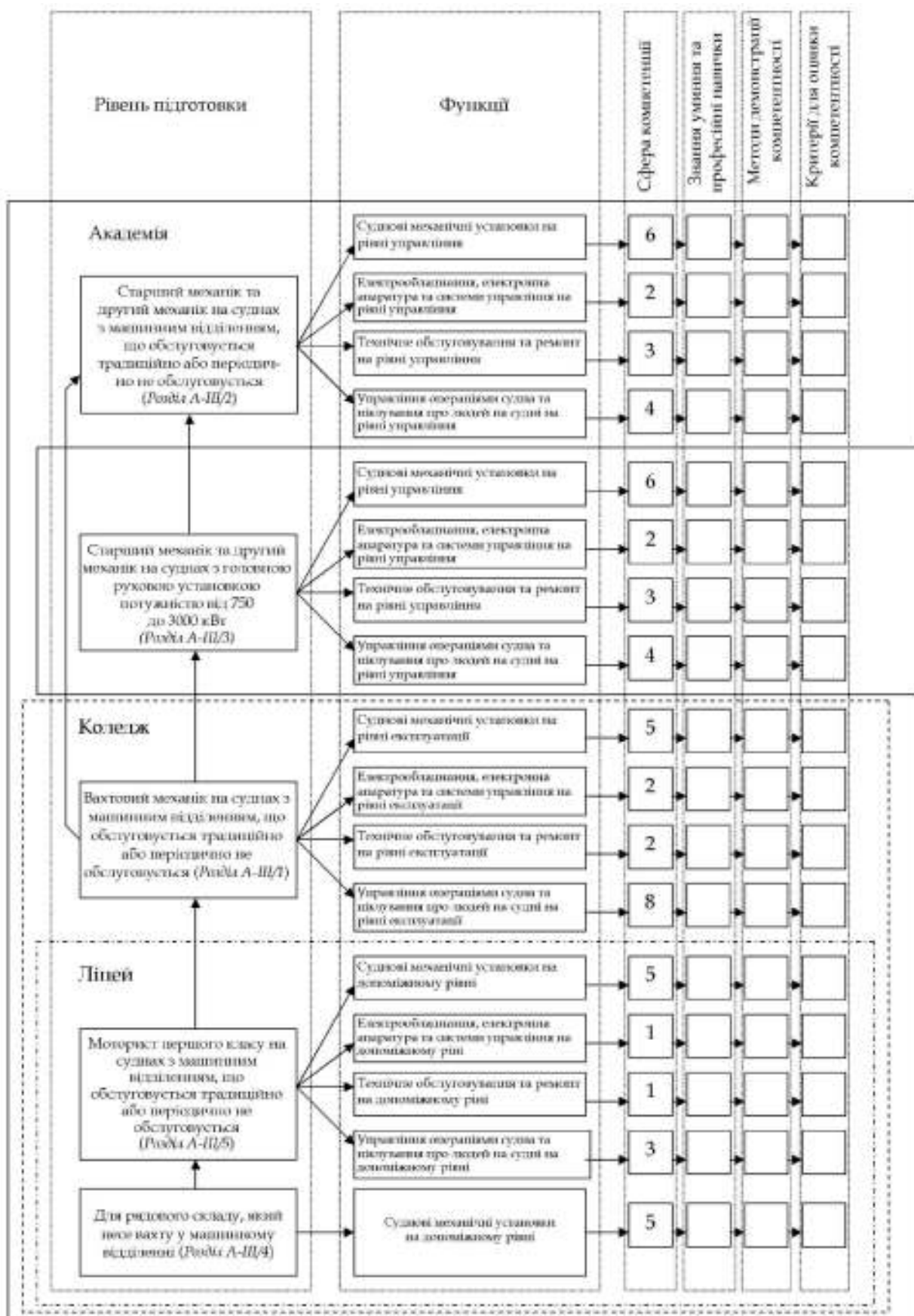

Рисунок 3 – Багаторівнева схема підготовки суднових механіків відповідно до кодексу ПДМНВ на основі компетентнісного підходу

Рисунок 4 – Схема формування переліку компетентностей які потрібно сформувати у курсантів протягом навчання

Рисунок 5 – Структура підготовки фахівців для морського торговельного флоту, що склалася на сьогодні у світі

Грунтуючись на переліку компетентностей, робочою групою була сформована структура професійної підготовки з обох спеціальностей, по яких ведеться підготовка на факультеті. При формуванні структури професійної підготовки були взяті за основу модельні курси ІМО й ряд інших нормативних міжнародних і національних документів якими регламентована й академічна та тренажерна підготовка претендентів на заняття відповідної посади.

Так, при формуванні структури підготовки суднових механіків були використані:

- зміни до наказу Міністерства інфраструктури України №938 від 20.11.13 про «зміни до Випуску 67 «Водний транспорт» Довідника кваліфікаційних характеристик професій працівників» у частині кваліфікаційних вимог до робочої професії «Моторист (Машиніст)»;
- модельний курс 7.04 – «Підготовка вахтових механіків»;
- модельний курс 7.02 – «Підготовка других і старших механіків».

Особлива увага при розробці заходів з впровадження компетентнісного підходу була приділена питанням підготовки компетентного офіцера-електротехніка, бо на більшості морських суден такий фахівець, як правило, виконує свої професійні обов'язки один, а тому на ньому лежить підвищена відповідальність. Слід відзначити, що елементи запровадження компетентнісного підходу у підготовку електромеханіків впроваджувались і раніше, ще у період роботи на кафедрі провідного фахівця у галузі суднової електромеханіки та методиста доцента Миронова В. В. З його ініціативи на факультеті організовувалися ознайомчі семінари, з питань застосування ІМО модельних курсів при вивченні фахових дисциплін тощо. Тобто, нинішнє запровадження компетентнісного підходу є логічним продовженням роботи започаткованої на факультеті раніше.

При формуванні структури підготовки електромеханіків на основі компетентнісного підходу, робочою групою використовувалися:

- зміни до наказу Міністерства інфраструктури України № 938 від 20.11.13 про «зміни до Випуску 67 «Водний транспорт» Довідника кваліфікаційних характеристик професій працівників» у частині кваліфікаційних вимог до робочої професії «Електрик судновий»;
- модельний курс 7.08 – «Підготовка судових офіцерів-електротехніків»;
- модельний курс підготовки електромеханіків, розроблений міжнародною асоціацією морських університетів.

Схематично, нормативну базу, що застосовувалась при визначенні змісту навчання при формулюванні структури підготовки наведено на рис. 6.

Рисунок 6 – Основні нормативні документи за якими визначався перелік професійних компетентностей з підготовки механіків та електромеханіків на факультеті судової енергетики

Треба відмітити, що робоча група з розробки заходів по впровадженню компетентнісного підходу у підготовку електромеханіків одразу ж стикнулася із труднощами. Оскільки у світі спеціальність судового електромеханіка довгий час залишалася «не конвенційною» (як відомо, до введення Манільських поправок у кодекс ПДМНВ у 2010 р.), то навіть до останнього часу не було офіційного видання ІМО модельного курсу для

підготовки офіцерів-електротехніків. Викладачами у роботі використовувався пілотний проект, розроблений Морським університетом (м. Гдиня, Польща). І тільки у липні минулого року було офіційно опубліковано модельний курс № 7.08. «Підготовка суднових офіцерів-електротехніків». Разом з тим, підготовка офіцера-електротехніка, починаючи з 2013-2014 н.р., відбувається вже у новій галузі знань: 0701 «Транспорт і транспортна інфраструктура» та за новим напрямом: 6.070104 «Морський та річковий транспорт», що також вимагало додаткової проробки питань пов'язаних з застосуванням компетентнісного підходу у навчанні.

При розробці заходів щодо впровадження компетентнісного підходу у підготовку по обом спеціальностям особлива увага була приділена ефективній комбінації теоретичної, практичної й тренажерної підготовки курсантів (рис. 7). Структурно-логічний зв'язок між окремими ланками навчально-виховного процесу схематично зображено на рис. 8.

Так, у нових навчальних планах, частина тренажерних курсів передбачено інтегрувати в структуру академічних дисциплін, які передують практичній підготовці курсантів. У першу чергу на факультеті суднової енергетики це стосується підготовки по дисципліні «Безпека життєдіяльності», у яку інтегрується відповідний тренажерний курс. У загалом на вивчення по дисципліні «Безпека життєдіяльності» відводиться 180 години у тому числі 76 аудиторних, з яких 32 години відводиться на однойменний тренажерний курс та 8 годин на тренажерний курс «Шлюпка вільного падіння»

Аналогічним чином тренажерний курс «Рефрижераторний контейнер» інтегрується в дисципліну «Суднові холодильні установки». Робочим планом дисципліни передбачено проходження даного тренажерного курсу у обсязі 8 годин за рахунок часу відведеного на проведення лабораторних занять.

Рисунок 7 – Схема формування компетентностей у процесі навчання на факультеті суднової енергетики, завдяки поєднання академічної, тренажерної підготовки та післядипломної освіти

Слід зазначити що значну допомогу в питаннях координації тренажерної й практичної підготовки з академічною підготовкою на факультеті виявляють керівництво й співробітники тренажерного центру академії й відділу практики. Так завдяки спільним зусиллям вже випробувана нова схема підготовки, у березні-квітні 2014 року всі курсанти других курсів, пройшли тренажерну підготовку в рамках курсу «Безпека життєдіяльності», тобто безпосередньо перед їх виходом на першу плавальну практику.

На основі розробленої структури підготовки, робочими групами здійснено розподіл тематичних блоків теоретичної й практичної підготовки у відповідності до дисциплін, перелік яких наведено в стандарті підготовки бакалаврів по спеціальностях закріпленим за факультетом.

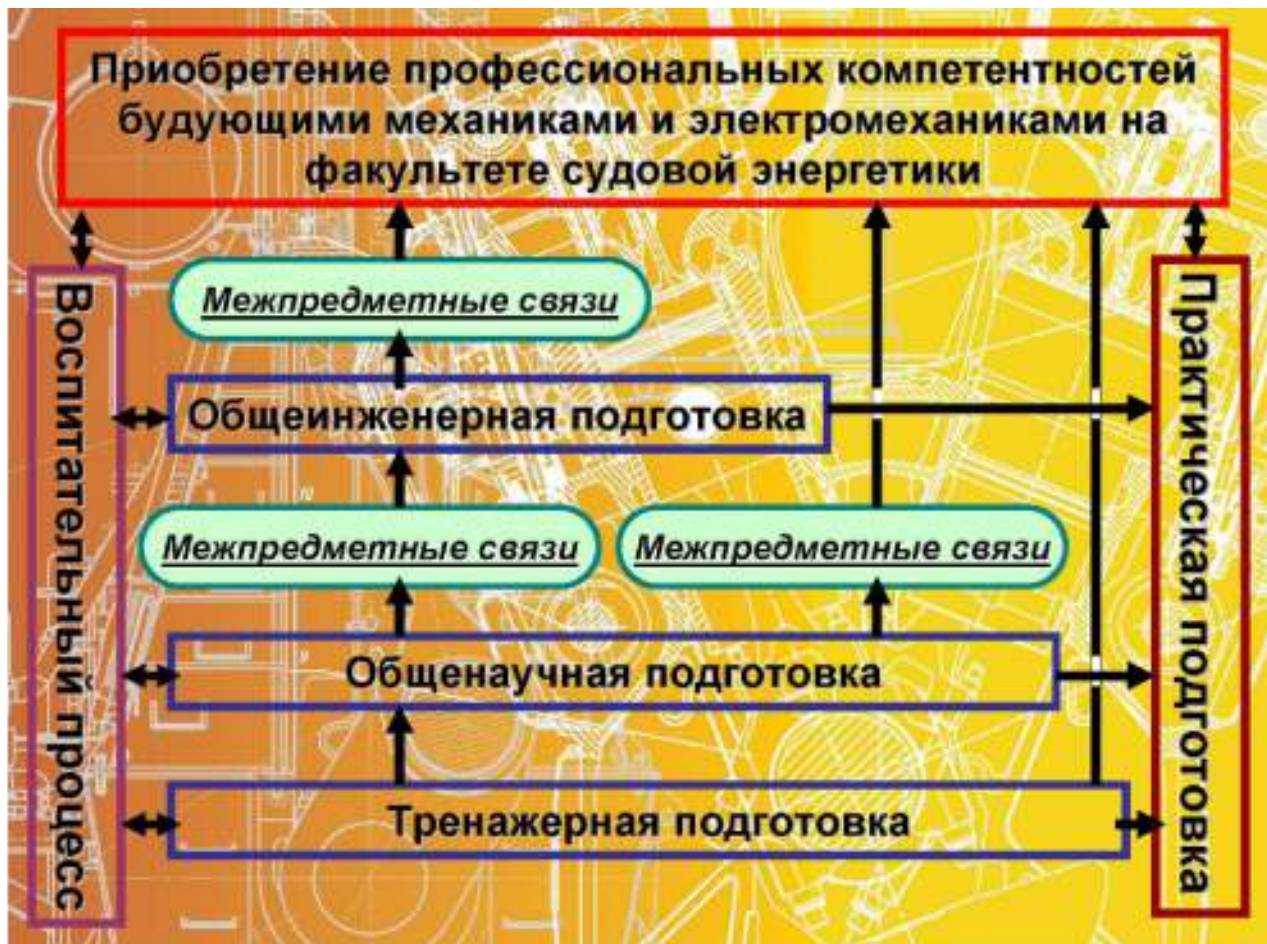

Рисунок 8 – Структурно-логічний зв'язок між окремими ланками навчально-виховного процесу на факультеті суднової енергетики

Визначившись зі структурою підготовки суднових механіків та електромеханіків, на наступному етапі впровадження компетентнісного підходу у навчальний процес факультету суднової енергетики, робочими групами з обох напрямків підготовки було виконано значний комплекс робіт:

- детальне вивчення нового Галузевого стандарту вищої освіти України (2012 р.). Освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів суднової енергетики та суднової електротехніки;
- розроблено відповідні структурно-логічні схеми підготовки бакалаврів суднової енергетики та суднової електротехніки;
- розроблено нові навчальні плани підготовки бакалаврів суднової енергетики та суднової електротехніки денної та заочної форм навчання;
- з метою уникнення дублювання окремих розділів споріднених дисциплін та врахування всього обсягу навчального матеріалу, що

вимагається модельними курсами, виконано чітке закріплення спеціальних дисциплін за викладачами випускних кафедр факультету;

– розроблено та заповнено унікальні формуляри дисциплін відповідно до кодексу ПДМНВ та модельних курсів з підготовки бакалаврів суднової енергетики та суднової електротехніки (рис.9).

Знання, навички та вміння		К-ть годин на тему	Назва дисципліни за стандартом	Порядковий номер дисципліни за стандартом		Шифр компетентності	Примітка
Компетентність:				КЛ	СП		
1.1	Управління пропульсивною установкою						
1.1.1	Особливості конструкції, принцип дії суднового дизельного двигуна та допоміжного обладнання		Суднові двигуни внутрішнього згорання	3.14	3.7.2	КСП-21	
1.1.2	Особливості конструкції, принцип дії суднової парової турбіни та допоміжного обладнання		Суднові турбінні установки	3.17	3.7.3	КСП-21	
1.1.3	Особливості конструкції, принцип дії суднової газової турбіни та допоміжного обладнання		Суднові турбінні установки	3.17	3.7.3	КСП-21	
1.1.4	Особливості конструкції, принцип дії суднового парового котла та допоміжного обладнання		Суднові котельні установки	3.13	3.7.1	КСП-21	
1.1.5	Особливості конструкції, принцип дії суднового валопроводу та допоміжного обладнання		Основи суднової енергетики	5	-	КСП-21	
схема вивчення блоку							
1.2.	Теоретична підготовка						
	1. Газові цикли / детальне вивчення двигуна		Технічна термодинаміка Суднові двигуни внутрішнього згорання	3.9 3.14	3.7.2	КСП-21 КЗН-4	
	2.1 Парові цикли		Технічна термодинаміка Суднові турбінні установки	3.9 3.17	3.7.3	КСП-21 КЗН-4	
	3. Охолодження		Технічна термодинаміка	3.9	-	КЗН-4	

Рисунок 9 – Фрагмент формуляру що встановлює зв'язок між професійними компетенціями та робочими програмами дисциплін

Аналіз стандарту підготовки бакалаврів 2012 року, показав, що сформована в рамках компетентнісного підходу структура підготовки цілком може бути реалізована в рамках дисциплін встановлених даним документом як у частині підготовки суднових механіків так і в частині підготовки електромеханіків.

При розробці навчальних планів підготовки механіків деякі тематичні блоки які не вдалося віднести до будь якої дисципліни, було запропоновано об'єднати, і на їхній основі сформувати нові дисципліни за рахунок годин варіативної частини стандарту підготовки.

Так було внесено:

– до навчальних планів підготовки механіків ОКР «бакалавр» на основі повної середньої освіти денної форми навчання внесена дисципліна «Оглядовий курс з комплексної підготовки до переддипломної практики та державної атестації» в обсязі 54 години (32 аудиторних). Дисципліна буде читатися в VI семестрі, перед виходом курсантів на переддипломну плавальну практику.

– до навчальних планів підготовки електромеханіків ОКР «бакалавр» на основі повної середньої освіти денної й заочної форми навчання внесена дисципліна «Обслуговування та ремонт систем контролю та безпеки житлових приміщень» в обсязі 72 години (42 аудиторних).

Частина питань практичної підготовки винесено в програми першої навчальної практики курсантів, яку вони проходять після першого курсу навчання.

Відповідно до виділених у кожену дисципліну тематичних блоків, що ведуться викладачами випускаючих кафедр підготовлене детальне пророблення змісту теоретичної й практичної частини кожної конкретної дисципліни. Пророблення виконане на основі аналізу відповідних модельних курсів ІМО, із чіткою прив'язкою розглянутих питань до вимог модельних курсів і кодексу ПДМНВ. Загально, взаємозв'язок робочих програм з окремих дисциплін наведено на рис. 10.

У результаті цієї роботи розроблені проміжні форми по кожній дисципліні циклу підготовки бакалаврів та робочі програми окремих дисциплін циклу професійної підготовки з урахуванням компетентнісного підходу.

Рисунок 10 – Взаємозв'язок робочих програм з окремих дисциплін циклу професійної підготовки з кодексом ПДМНВ через модельні курси ІМО

До навчальних планів підготовки механіків та електромеханіків ОКР «бакалавр» на основі повної середньої освіти денної форми навчання, в рамках годин на надання додаткових послуг введений курс «Базова математика» призначений для вирівнювання базових знань по математиці курсантів на основі вхідного контролю. Курс передбачається в обсязі 2 аудиторних годин у тиждень у I і II семестрах. Крім того в даному курсі планується детальне вивчення тих базових питань по математиці, які найбільше часто виникають при відборі в «Marlow Navigation» та інші компанії.

У III семестрі вводиться нова дисципліна «Підготовка до першої плавальної практики» у якій будуть розглядатися питання проходження спеціальної тренажерної підготовки, питання взаємодії курсантів із

крюїнговими компаніями, особливості проходження співбесід при відборах і устрої на роботу і т.д.

Кафедри загальноінженерної й загальнонаукової підготовки факультету суднової енергетики провели роботу із приведення робочих програм по ряду дисциплін у відповідність із вимогами модельних курсів (у першу чергу 7.04).

5. КАДРОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ

Усі завдання, які ми ставимо по становленню академії як навчального закладу нового рівня, не можливо виконати без сучасного кадрового забезпечення.

У сучасних умовах істотно зростає роль кафедри як основного структурного підрозділу академії, здатного мобілізувати зусилля науково-педагогічного персоналу, щоб вирішити важливі завдання поліпшення якості підготовки фахівців. Виконання цих завдань залежить передусім від якісного складу науково-педагогічного кафедр.

Кадровий потенціал академії формується відповідно до Законів України «Про вищу освіту», «Про освіту», «Про наукову та науково-технічну діяльність» та Положення про обрання та прийняття на роботу науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 24.12.2002 р. № 744.

Дані завдання реалізовувалися в таких формах, як підготовка кандидатів та докторів наук через аспірантуру та докторантуру як нашої академії, так і інших вищих навчальних та наукових закладів, стажування викладачів та спеціалістів академії на провідних підприємствах і в організаціях галузі, підвищення кваліфікації професорсько-викладацького складу та спеціалістів через різноманітні курси, семінари, стажування, участь в науково-технічних та навчально-методичних семінарах, конференціях тощо.

З цих же причин на всіх кафедрах академії проводиться відповідна робота щодо формування резерву викладацьких кадрів.

Найбільш поширеними формами створення такого резерву є підготовка кадрів безпосередньо в академії на відповідних випускних кафедрах.

Перспективні молоді викладацькі кадри освоюють відповідні навчальні курси, набувають необхідних професійних навичок роботи з курсантами і студентами.

Навчально-виховний і науковий процес у Херсонській державній морській академії здійснює колектив учених і висококваліфікованих викладачів, які працюють на 12 кафедрах, з яких випусковими є:

- кафедра судноводіння, охорони праці та навколишнього середовища, завідувач кафедри Леонов Валерій Євгенович, доктор технічних наук, професор;

- кафедра експлуатації суднових енергетичних установок та загально-інженерної підготовки, завідувач кафедри Букетов Андрій Вікторович, доктор технічних наук, професор;

- кафедра експлуатації суднового електрообладнання і засобів автоматики, завідувач кафедри Рожков Сергій Олександрович, доктор технічних наук, доцент;

В академії також працюють кафедри:

- управління судном та безпеки життєдіяльності на морі, завідувач кафедри Селіванов Станіслав Євгенович, доктор технічних наук, професор;

- гуманітарних дисциплін, завідувач кафедри Кулікова Лілія Борисівна, доктор педагогічних наук, професор, перший проректор;

- англійської мови в судноводінні, завідувач кафедри Кудрявцева Валентина Федорівна, кандидат педагогічних наук, доцент;

- англійської мови в судновій енергетиці, завідувач кафедри Літікова Олександра Іванівна, кандидат педагогічних наук, доцент;

- економіки та морського права, завідувач кафедри Безуглова Ірина Василівна, кандидат економічних наук, доцент;

- інформаційних технологій, комп'ютерних систем і мереж, завідувач кафедри Кравцова Людмила Володимирівна, кандидат фізико-математичних наук, доцент;

- технічної механіки, інженерної та комп'ютерної графіки, завідувач

кафедри Знамеровська Наталія Павлівна, кандидат педагогічних наук, доцент;

– природничо-наукової підготовки, завідувач кафедри Богомолова Ірина Володимирівна, кандидат педагогічних наук, доцент;

– фізичного виховання, завідувач кафедри Сабадаш Валентин Іванович, заслужений тренер України, доцент.

Кадрове забезпечення навчального процесу
(дані серед штатних, внутрішніх та зовнішніх працівників)

Кадрові показники 2013-2014 навчального року

Професорсько-викладацький склад
2013-2014 навчального року

В академії створена достатньо ефективна система розгляду кадрових питань, важливе місце в якій займає відповідна постійнодіюча конкурсна комісія вченої ради.

Комісія здійснює попередній розгляд питань, пов'язаних з конкурсами на заміщення вакантних посад професорсько-викладацького складу. На розгляд конкурсної комісії виносились справи щодо оголошення конкурсу на заміщення вакантних посад завідувачів кафедр, професорів і доцентів.

Для підготовки випускників академії залучаються висококваліфіковані кадри морської галузі – капітани далекого плавання, старші механіки, електромеханіки.

Відповідно до плану щорічно ряд викладачів проходять стажування та підвищення кваліфікації в провідних навчальних закладах і установах України.

Ось уже три роки в академії діє «Положення про рейтинг науково-педагогічних працівників Херсонської державної морської академії». Щорічно проводиться обчислення рейтингу науково-педагогічних працівників академії, результати якого заслуховуються на засіданні Вченої ради та доводяться до відома усього колективу академії.

Результати рейтингу враховуються при обранні викладачів за конкурсом.

Питання підготовки висококваліфікованих кадрів відображені у колективному договорі і передбачають відповідні можливості для працівників колективу самостійно працювати над підвищенням наукових ступенів, а також залучення для навчання здібних фахівців – випускників академії.

6. МІЖНАРОДНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Міжнародну діяльність за звітний рік характеризує планомірний перехід до подальшого розвитку та поглиблення відносин з уже існуючими партнерами по наступних напрямках: візити, спільні проекти та конференції, академічний обмін, спільні гранти та освітні програми. Тривають заходи по залученню нових партнерів.

Міжнародне співробітництво є стратегічним напрямом діяльності Херсонської державної морської академії і спрямоване на інтегрування в європейський та світовий освітній простір.

Серед головних завдань академії щодо міжнародної співпраці є:

- співробітництво з закордонними вищими морськими навчальними закладами;
- співробітництво з закордонними судноплавними та кріюінговими компаніями, міжнародними морськими фондами та організаціями за програмами стажування викладачів та курсантів на судах закордонних компаній;
- підготовка судових офіцерів для роботи на судах під іноземним прапором в багатонаціональних екіпажах;
- поліпшення матеріально-технічної бази академії;

На теперішній час Херсонська державна морська академія (далі Академія) має угоди з понад 30 іноземних судноплавних та кріюінгових компаній про співробітництво щодо надання курсантам можливості проходження практики з їх подальшим працевлаштуванням.

Незважаючи на складну суспільно-політичну обстановку в Україні, у 2014 році, з метою ознайомлення з навчально-тренажерною базою та переговорів щодо подальшої співпраці, академію відвідали представники європейських судноплавних та кріюінгових компаній: «Marlow Navigation» (Кіпр), «Marlow Shipmanagement Deutschland» (Німеччина), «Spliethoff Beheer

B.V.» (Нідерланди), «Wagenborg Shipping BV» (Нідерланди), SIA "LAPA" (Латвія), «Allseas Maritime Personnel» (Нідерланди), «Columbia Shipmanagement Ukraine».

Визначне місце у міжнародній діяльності займає співпраця з найбільшою у світі кріюінговою компанією «Марлоу Навігейшн». Дана компанія об'єднує більш ніж 1000 суден з 200 судноплавних компаній світу. Базовий договір «Про співробітництво в підготовці та працевлаштуванні морських офіцерів» з цією компанією був укладений в 2007 році у Лімасолі (Кіпр) з президентом компанії Германом Іденом.

На даний час компанія «Марлоу Навігейшн» – одна з небагатьох кріюінгових компаній у світі, яка бере участь у підготовці висококваліфікованих кадрів командного складу суден, починаючи вже з перших років навчання в морському навчальному закладі.

Щорічно представники компанії «Марлоу Навігейшн» відбирають 100 курсантів 2 курсу для кадетської програми (60 судноводіїв та 40 механіків), яка передбачає проходження плавальної практики на сучасних суднах (перша практика на посаді кадета, друга – на посаді матроса/моториста 2-го класу, третя – на посаді молодшого офіцера (Junior Officer).

У 2011 році співробітництво ХДМА з компанією «Марлоу Навігейшн» вийшло на загальнодержавний рівень. Так, у жовтні 2011 році було укладено 4-х сторонній договір «Про співробітництво між Міністерством освіти і науки, молоді та спорту України, компанією «Марлоу Навігейшн», Херсонською обласною державною адміністрацією та Херсонською державною морською академією про співробітництво в питаннях поліпшення якості морської освіти».

У відповідності до цього договору компанія «Марлоу Навігейшн» фактично стала базовим підприємством Херсонської державної морської академії, та активно приймає участь у реалізації на базі Академії великої кількості проектів, спрямованих як на покращення якості теоретичної та

практичної підготовки курсантів, так і на вдосконалення навчально-тренажерної бази Академії.

Компанія «Марлоу Навігейшн», як базове підприємство, залучає до інвестиційних проектів у розвиток навчально-тренажерної бази Академії інші іноземні установи та фонди різних форм підпорядкування.

За 2007-2009 р.р. в рамках співробітництва між Херсонською державною морською академією та компанією «Марлоу Навігейшн» були реалізовані наступні заходи:

1. Для курсантів академії було запроваджено спонсорську програму, яка передбачає щорічний відбір 100 найкращих курсантів академії та коледжу для проходження практики на сучасних суднах компанії з їх подальшим працевлаштуванням.

2. У 2007 році компанія «Marlow Navigation» закупила для академії сучасний рятувальний катер «Бриг», який дає змогу курсантам відпрацьовувати навички по управлінню рятувальними засобами.

3. У 2009 році було встановлено єдиний в Україні навчальний тренажер «Шлюпка вільного падіння» (виробництво німецької компанії НАТЕСКЕ). Даний тренажер є точним діючим аналогом рятувальних шлюпок, які встановлюються на сучасних морських суднах;

4. Впроваджено проект комунікативного підходу у вивченні англійської мови; створено навчально-методичну лабораторію на сучасному транспортному судні «Warnow Jupiter».

У рамках міжнародного науково-інноваційного проекту «Підготовка командного складу для торгівельного флоту Європи» в академії за 2011-2014р.р. були реалізовані наступні заходи:

1. Встановлено тренажер по роботі з негабаритними великоваговими вантажами, що включає в себе 2 кабіни симулятора суднового важкого крана, панель управління баластними операціями, симулятор виду з навігаційного містка. Цей тренажер було встановлено індійською фірмою ARI (Advanced Research International).

2. Введено в експлуатацію навчальну лабораторію «Тренажерний комплекс по відпрацюванню навичок безпеки на воді», що включає водний басейн для відпрацювання навичок порятунку на воді та рятування з вертолітної кабіни, рятувальну шлюпку закритого типу, протипожежний полігон. Всі роботи по встановленню обладнання тренажерного комплексу виконала ірландська компанія SEFtec.

3. Введено в експлуатацію власну типографію з сучасним обладнанням, яка на даний час може забезпечувати випуск практично всіх видів методичних матеріалів та підручників для навчального процесу в Академії.

4. Створено та введено в навчальний процес спеціалізовану лабораторію для навчання електромеханіків, яка обладнана сучасними мультимедійними засобами навчання.

5. Створено аудіо-відео студію, оснащену сучасними мультимедійними засобами запису та обробки інформації, для створення навчальних фільмів, мультимедійних презентацій.

6. Введено в експлуатацію тренажерний полігон по кріпленню морських контейнерів, який складається з трьох 20-футових контейнерів, такелажного обладнання. Один з контейнерів – діючий рефрежераторний контейнер, який дає змогу курсантам судномеханічної та електромеханічної спеціальності відпрацьовувати навички по обслуговуванню таких контейнерів.

7. Введено в експлуатацію навчальну лабораторію-тренажер «Засоби електронної навігації» на базі новітнього тренажера - Navi - Trainer Professional 5000, який включає в себе повнофункціональний навігаційний місток і систему електронної картографії.

8. Створено лабораторію високовольтного (до 1000 В) суднового електрообладнання (виробництва компанії «Шнейдер Електрик», Франція).

Загалом за роки спільної співпраці з 2007 по 2014 рік Херсонська державна морська академія та компанія «Марлоу Навігейшн» освоїли суму

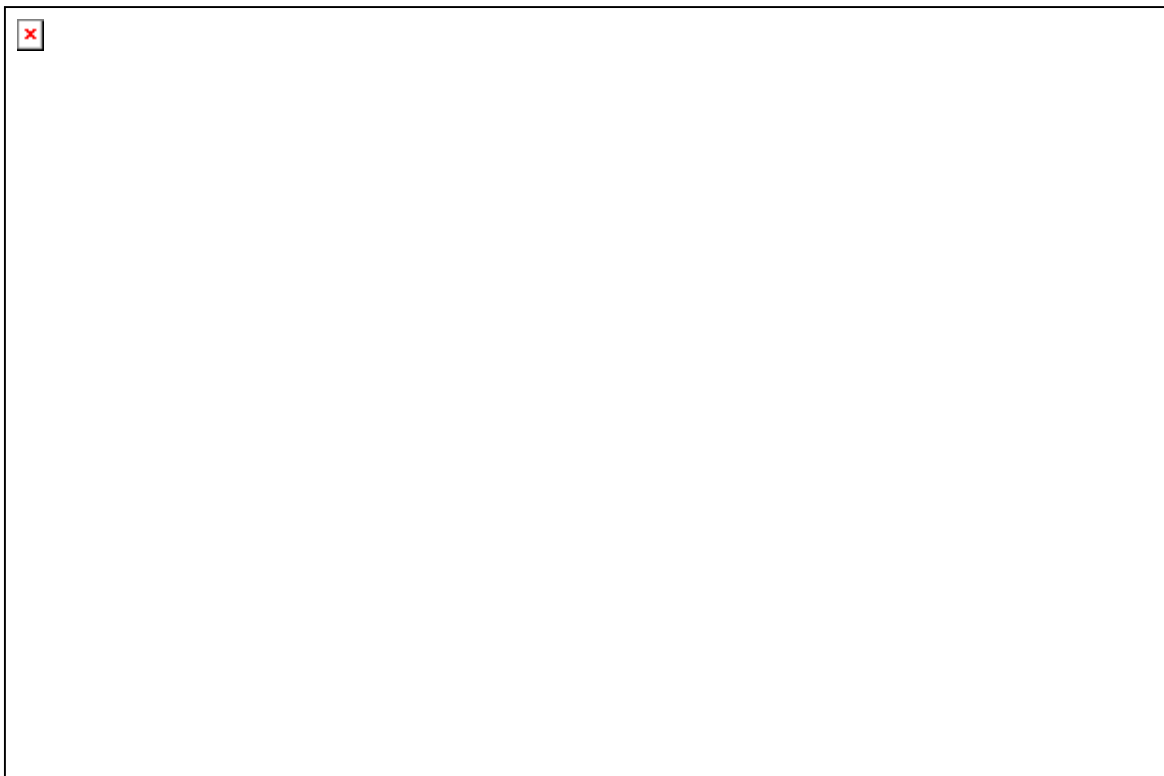
25,4 млн доларів США на реалізацію спільних проектів по створенню навчально-тренажерної бази Академії та розвитку кадетської спонсорської програми.

Під час робочого візиту ректора ХДМА В.Ф. Ходаковського до Лімасолу (Кіпр) відбулися переговори щодо подальшої співпраці між академією та компанією «Марлоу Навігейшн».

У переговорах прийняли участь президент компанії Герман Іден, директор з економічних питань Андреас Ниофиту, директор з фінансових питань Ян Мейерінг, директор з підбору персоналу компанії Вальтер Векенборг, директор кріюінга Альфред Вон Дер Хое, генеральний директор компанії «Марлоу Навігейшн Україна» Борис Езрі, менеджер з підготовки кадрів Мартін Банков.

Члени ради директорів працювали з документами, аналізуючи результати співробітництва за весь період, починаючи з 2007 року. Проаналізувавши результати співробітництва й виразивши задоволеність спільною діяльністю, обидві сторони домовилися зберегти усі раніше встановлені фінансові інвестиції в курсантів: вручення нетбуків після відбору, виплату щомісячної винагороди під час практики, фінансування навчання курсантів з малозабезпечених сімей.

Крім того, сторони домовилися до 2017 року спільними зусиллями створити: навігаційний місток «Тренажер динамічного позиціювання», «Тренажер машинного відділення ЕРС-5000», навчальну лабораторію «ГМССБ», спеціалізовану навчальну лабораторію «Медична допомога на борту» і модернізувати водну станцію відповідно до вимог ІМО.

Підписання договору, Лімасол (Кіпр)

Херсонська державна морська академія має угоди про наукове співробітництво та навчально-методичну співпрацю та активно співпрацює з вищими навчальними закладами Російської Федерації: Санкт-Петербурзьким державним університетом водних комунікацій (м. Санкт-Петербург), Державною морською академією імені адмірала С.О. Макарова (м. Санкт-Петербург), Морським державним університетом імені адмірала Г.І. Невельського (м. Владивосток).

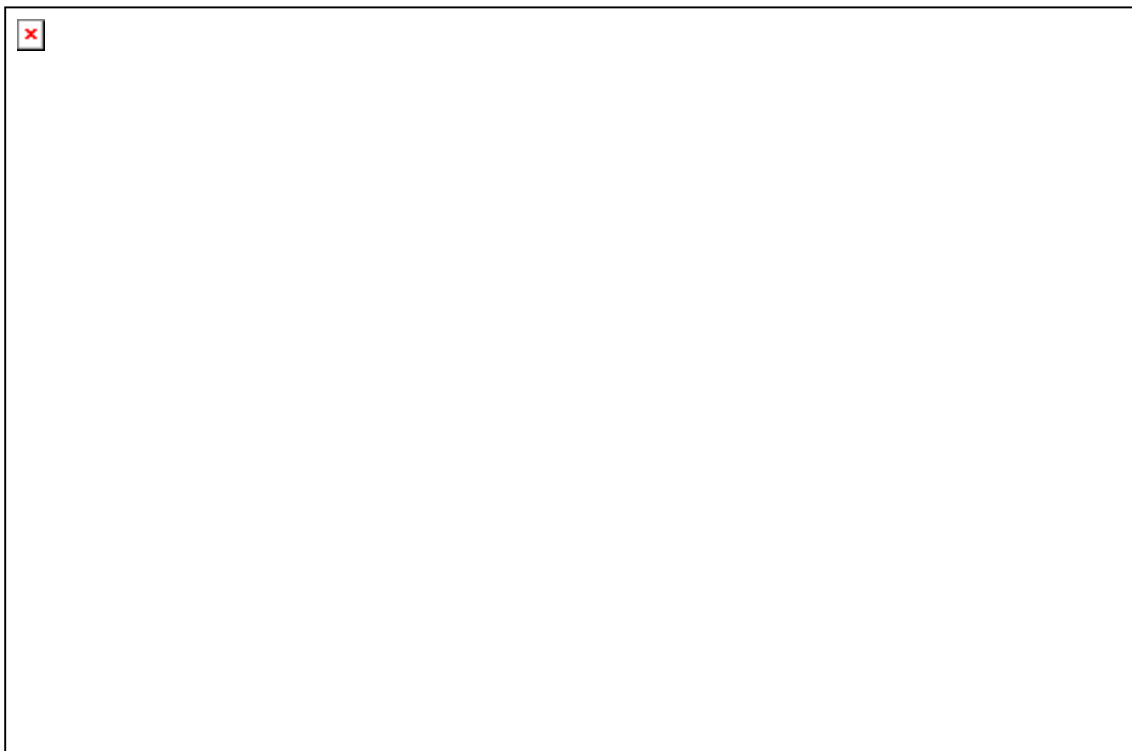
У рамках даних угод здійснюється обмін науково-технічною інформацією по проблемам водного транспорту, організація і загальна участь в міжнародних наукових конференціях, семінарах, підготовка та друк монографій та посібників, проведення взаємних обмінів викладачами, ученими, аспірантами та студентами, участь в формуванні і виконанні загальних наукових та навчально-методичних проектів.

6.1. Організація підготовки іноземних громадян

Херсонська державна морська академія отримала право готувати фахівців з морської галузі для іноземних держав 30 червня 2010 року (ліцензія Міністерства освіти і науки України серії АЕ № 285816). З цією метою в академії був створений відділ по роботі з іноземними студентами, який розпочав діяльність для забезпечення виконання вимог нормативно-правових актів щодо навчання іноземних громадян.

На даний момент у Херсонській державній морській академії навчаються 22 іноземний громадянин (21 курсантів ХДМА, а саме громадян Латвії – 1, Росії - 8, Азербайджану – 1, Камеруну – 4, Бангладеш – 4, Іраку – 2, Грузії - 1) та 1 курсант Морського коледжу - громадяни Росії.

У 2013-2014 н.р. закінчили навчання та отримали диплом ОКР «бакалавр» 7 іноземних курсантів (6 – громадяни Нігерії, 1 – громадянин Німеччини).

Вручення дипломів

Протягом 2013-2014 н.р. у відділі по роботі з іноземними студентами здійснювалася робота за наступними напрямками:

I. Організаційно-правове та діагностичне забезпечення роботи відділу:

- забезпечувалося правильне та своєчасне виконання актів законодавства, інших нормативних актів і документів, а також подання керівництву пропозицій щодо навчання в Херсонській державній морській академії іноземних студентів;

- систематично оновлювалися відомості про рух контингенту іноземних студентів в академії, існує база даних іноземних студентів;

- забезпечувалося ведення та збереження особових справ іноземних студентів, які навчаються в академії;

- забезпечувався контроль за медичними сертифікатами іноземних студентів, а також страхових полісів па надання невідкладної медичної допомоги.

II. Організація роботи з іноземними студентами:

- забезпечувалося оформлення документів іноземних громадян, які прибули на навчання до Херсонської державної морської академії, здійснювався контроль за правомірністю їх перебування в Україні та терміном дії їх віз і реєстрацій;

- організовано систематичне проведення інструктажів для іноземних курсантів (щодо дотримання правил та академічних вимог у Херсонській державній морській академії; правил перебування у студентському гуртожитку або у винайманому помешканні;

- попередження порушення громадського порядку та правил перебування в Україні, протидії проявам нелегальної міграції і необхідності забезпечення своєчасної реєстрації; особистої безпеки та безпеки особистого майна, зберігання особистих документів);

- забезпечено контроль за відвідуванням іноземними студентами усіх навчальних та виховних заходів для якісної підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» для зарубіжних країн;

- організовано відвідування підрозділами Херсонської державної морської академії гуртожитку, у якому проживають іноземні студенти, для перевірки дотримання ними правил проживання;

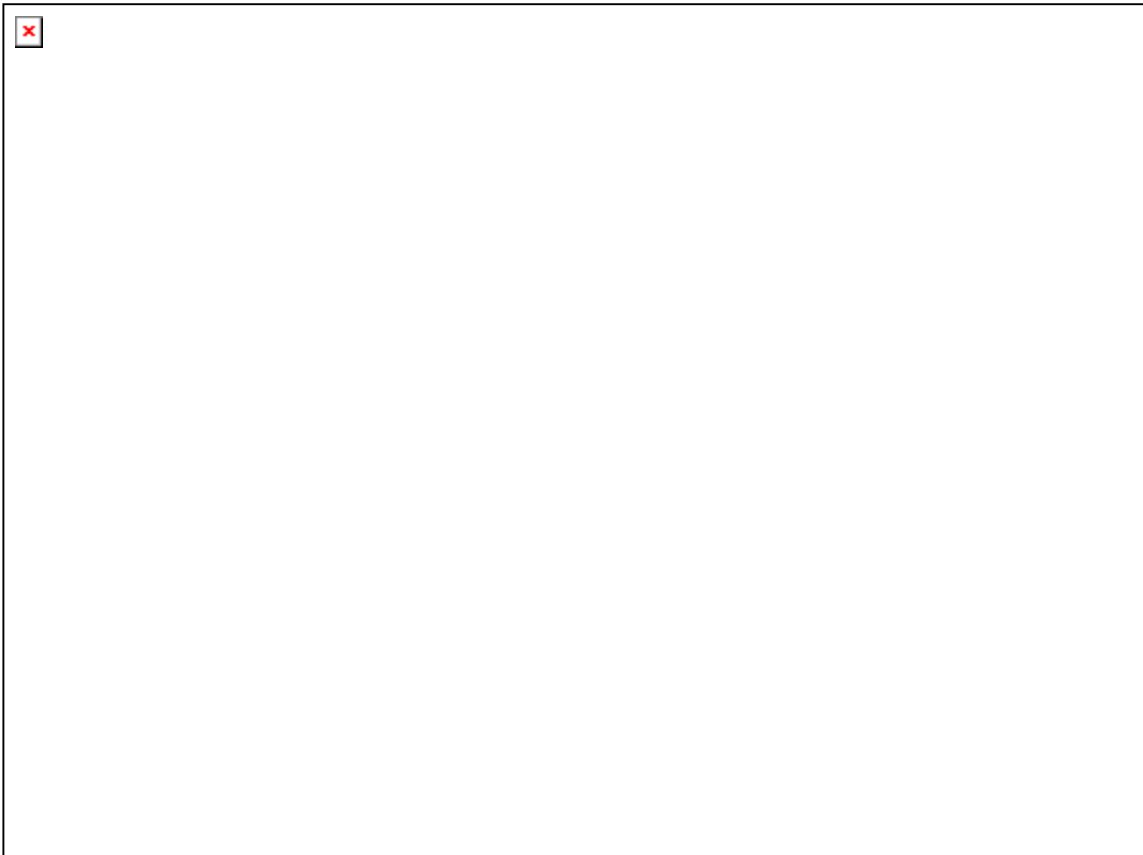
- надання факультетам та кафедрам допомоги щодо організації навчального процесу для іноземних студентів, виконання інших разових доручень керівництва академії; участь у роботі засідань, оперативних нарад за участю керівництва херсонської державної морської академії.

Науково-моніторинговий супровід діяльності працівників відділу:

- розробка плану роботи відділу на 2014-2015 навчальний рік;

Рекламно-інформаційна робота:

- розміщено інформацію про діяльність відділу по роботі з іноземними студентами на сайті Херсонської державної морської академії, а також про правила прийому іноземних громадян до Херсонської державної морської академії;

Зустріч зі школярами у рамках профорієнтаційної роботи

- організовано надання інформації про вступ іноземних громадян до Херсонської державної морської академії по телефону та засобами електронного зв'язку.

У плані роботи з суспільно-громадськими організаціями:

- забезпечено взаємодію з відділами УМВС України в Херсонській області, а також з відділом Державної міграційної служби України в Херсонській області щодо питань реєстрації та правомірності перебування іноземних студентів на території України;

- розпочато роботу із організаціями, які мають ліцензію на надання інформаційних послуг про вищі навчальні заклади України, і безпосередньо займаються організацією навчання студентів з іноземних держав у вітчизняних вузах;

- налагоджено співпрацю із Державним підприємством «Український державний центр міжнародної освіти» Міністерства освіти і науки України.

7. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРАКТИКИ, ДИПЛОМУВАННЯ ТА ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ

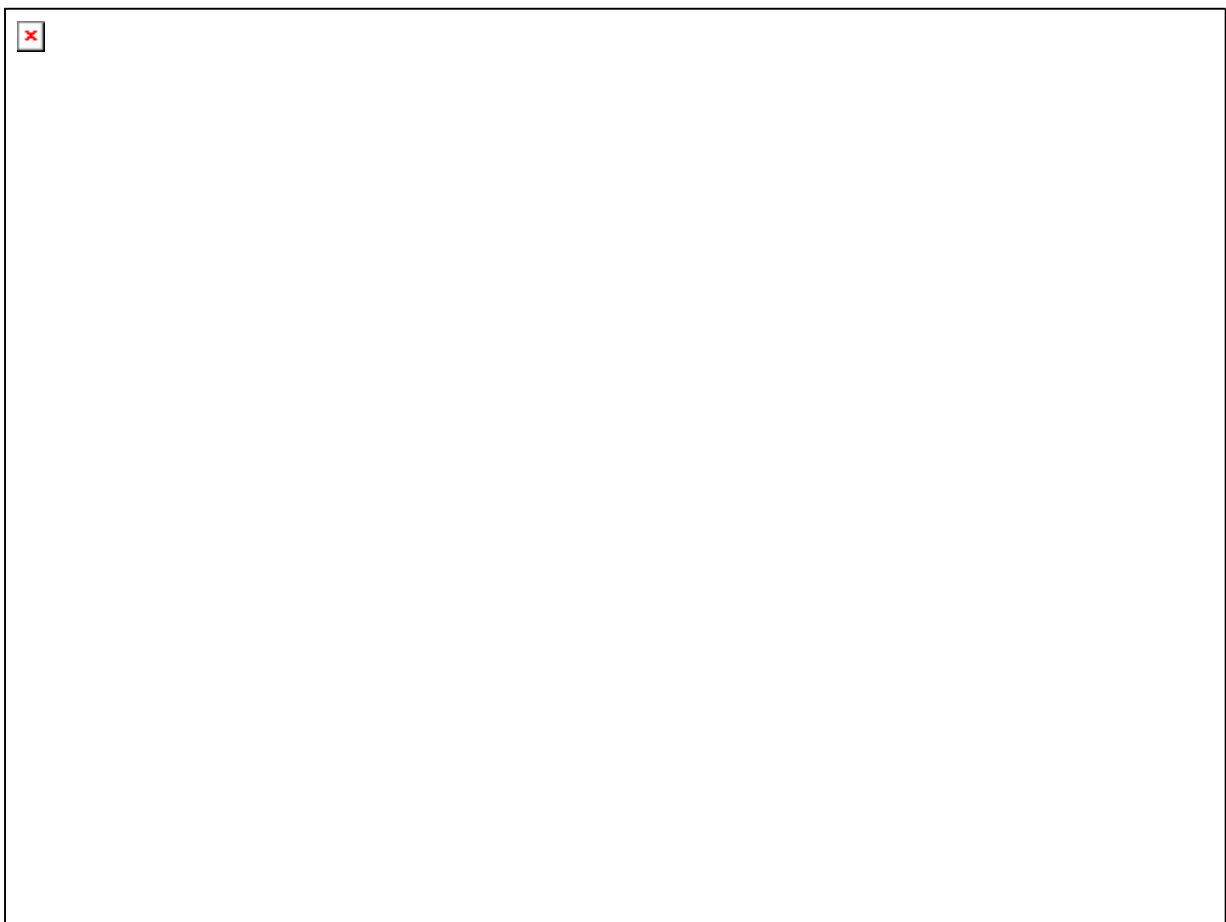
Діяльність колективу академії в напрямку забезпечення курсантів практичною підготовкою здійснюється на підставі вимог Міжнародної Конвенції щодо підготовки та дипломування моряків і несення ваhti 1978 року, з поправками (далі – Конвенція ПДНВ, з поправками), «Положення про порядок присвоєння звань особам командного складу морських суден» затверджене наказом Міністерства інфраструктури України 07.08.2013, №56, «Положення про організацію та проведення практики курсантів та студентів ХДМА», «Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України» №93 від 08.04.1993 р.

Курсанти академії під час проходження практики

У Херсонській державній морській академії передбачено проходження курсантами навчальної та виробничої практики, яка є обов'язковим складовим елементом підготовки будь-якого спеціаліста.

Метою практики для курсантів є оволодіння сучасними методами та формами організації праці на суднах, закріплення теоретичних знань, які були набуті в процесі навчання, формування в майбутніх спеціалістів професійних вмінь та навичок роботи в реальних виробничих умовах, систематично поповнювати свої знання та творчо використовувати їх у практичній діяльності, формування в курсанта професійного вміння приймати самостійні рішення, адаптуватися в соціальній і майбутній професійній сфері, розв'язувати проблеми й працювати в команді, бути готовим до перевантажень, стресовим ситуаціям і вміти швидко з них виходити, тобто оволодіти всіма необхідними компетенціями, які передбачені Конвенцією ПДНВ, з поправками.

У рамках компетентнісного підходу основною ідеєю є не збільшення обсягу знань, а придбання різнобічного досвіду діяльності. Компетенції та діяльність нерозривно пов'язані між собою, так як опанувати компетенції неможливо без набуття досвіду діяльності. У цих умовах практична

підготовка набуває нового змісту, перетворюється на процес формування бази знань і виховання здатності до самостійного пошуку знань, вибору моделей поведінки, придбання умінь, навичок і досвіду діяльності з метою досягнення професійно й соціально значущих компетентностей.

Особливість компетентнісного підходу в практичній підготовці курсантів денної форми навчання та студентів заочної форми навчання (далі курсантів) полягає не в засвоєнні готового знання, а в тому, щоб створити умови для надбання вмінь та навичок. Компетентнісний підхід до практичної підготовки фахівців полягає в набутті та розвитку в курсантів набору ключових, загальногалузевих та предметних компетенцій, які визначають його успішну адаптацію в професійній діяльності. З позицій компетентнісного підходу рівень практичної підготовки визначається здатністю фахівця вирішувати проблеми різної складності на основі наявних знань та досвіду.

Навчальними планами передбачено проходження курсантами виробничої плавальної практики, яка є обов'язковим і невід'ємним складовим елементом підготовки морського фахівця. Для контролю проходження практики курсантами та закріплення набутих практичних знань під час проходження практики відділом організації практики, дипломування та працевлаштування ХДМА на основі компетентнісного підходу було розроблено та переглянуто ряд наступних документів:

1. Книга реєстрації практичної підготовки курсанта

До початку нового навчального року відділом організації практики, дипломування та працевлаштування та кваліфікованими спеціалістами випускаючих кафедр було переглянуто та внесено зміни до Книг реєстрації практичної підготовки курсанта (для кандидатів на присвоєння звань штурмана, механіка третього розряду та електромеханіка третього розряду) та приведенню їх у відповідність до типових, згідно вимог підкомісії з морського та річкового транспорту науково-методичної ради з питань освіти Міністерства освіти і науки України.

Книга реєстрації практичної підготовки (Record Training Book) складена на основі рішення Міжнародної морської організації (ІМО) Морською адміністрацією України і є невід'ємною частиною програми підготовки фахівців. Книга складена у відповідності з вимогами Міжнародної конвенції про підготовку і дипломування моряків та несення вахти 1978 року з поправками (Конвенція ПДНВ).

Ця Книга детально визначає рівень мінімальної практичної підготовки, яку необхідно виконати курсанту до здачі заліку для присвоєння звання та отримання права на займання відповідної посади. Вона одночасно слугує керівництвом для практичної підготовки під час проходження практики, а також свідоцтвом задовільного завершення такої підготовки.

Завдання, що містяться в даній Книзі, були ретельно складені, щоб підвищити гарантії того, що курсанти відповідають вимогам для дипломування, зазначених «областю компетентності», і що офіцери, які контролюють їх навчання, виконують оцінювання на основі Таблиці А-II/1,

А-III/1, А-III/6 Кодексу ПДНВ. Завдання були складені з урахуванням проходження практики саме на судні. Компетентність і пов'язані з нею критерії, у більшості випадків, більш детально представлені, ніж у тексті Конвенції. Це дуже допомагає курсантам у їх підготовці, а офіцерам, що контролюють курсантів, більш об'єктивно оцінювати, чи дійсно курсант достатньо компетентний.

2. Книга звітів курсанта з практичної підготовки

Відділом організації практики, дипломування та працевлаштування був розроблений та впроваджується у навчальний процес шаблон єдиної Книги звітів з практичної підготовки. Книга звітів з практичної підготовки, як і Книга реєстрації практичної підготовки, є документальним підтвердженням виконання курсантом програми практики і одним із звітних документів. Книга звітів розрахована на усі види практики, що дає змогу простежити якість та обсяг навчальної роботи курсанта, яку він виконує під час проходження практичної підготовки. Складовою частиною Книги звітів з практичної підготовки курсанта є щомісячний звіт курсанта, в якому курсант звітує про виконані завдання з необхідного обсягу компетентностей відповідно до Книги реєстрації практичної підготовки курсанта.

Книга звітів заповнюється курсантом на судні та завіряється підписами капітана, офіцером-керівником практики та судновою печаткою на щомісячних звітах курсанта. Заповнена Книга звітів разом з Книгою реєстрації практичної підготовки пред'являються курсантом на заліку з практики в академії в якості звітних документів, як підтвердження виконання ним програми практики.

3. Наскрізні та робочі програми практик

Програми практик є основним учбово-методичним документом для курсантів та керівників практик від ХДМА. Відділом організації практики, дипломування та працевлаштування були розроблені шаблони наскрізної та робочої програм практик усіх освітньо-кваліфікаційних рівнів на основі компетентнісного підходу. Мета і завдання нових програм практики

формується на основі змістовного аналізу дисциплін навчального плану та відповідних компетенцій, яких курсант має набути на певному етапі навчання.

Основною вимогою при написання програм практики є відображення переліку компетентностей відповідно до Книги реєстрації практичної підготовки, яка детально визначає базові вимоги щодо практичної підготовки для досягнення стандарту компетентності відповідно до Конвенції ПДНВ, з поправками. Всі компетентності з Книги реєстрації практичної підготовки курсанта розділені по програмам практики згідно навчального плану. Завдяки цьому, виконуючі всі програми практик за період навчання курсант підтверджує свою кваліфікацію та отримує право на присвоєння першого звання особи командного складу морських суден.

Всі курсанти перед початком проходження першої плавальної практики проходять тренажерну підготовку на базі Лабораторно-тренажерного комплексу ХДМА. Кожен курсант обов'язково отримує необхідну підготовку з питань безпеки життєдіяльності на борту судна та використання рятувальних засобів, що в подальшому засвідчується сертифікатом міжнародного зразку. Практична частина тренажерної підготовки проводиться в лабораторіях-тренажерах: «Тренажерний комплекс по відпрацюванню навичок безпеки на воді», «Пожежний полігон», «Шлюпка вільного падіння», «Швидкісна рятувальна шлюпка», «Кріплення та обслуговування морських контейнерів» та водноспортивної станції ХДМА.

Крім цього у рамках вивчення навчальної дисципліни «Комплексна тренажерна підготовка до практики» проводиться спеціалізована тренажерна підготовка за напрямками:

- Обслуговування й кріплення морських контейнерів;
- Експлуатація суднового високовольтного електрообладнання;
- Управління та експлуатація судових кранів.

Відділом організації практики, дипломування та працевлаштування був розроблений та узгоджений графік навчально-тренажерної підготовки на

2014-2015 н.р. за всіма вищезазначеними напрямками. Дана робота проводиться в тісній взаємодії з Херсонським морським спеціалізованим тренажерним центром при ХДМА, завдяки чому навчальні плани тренажерних курсів ХМСТЦ ХДМА були інтегровані в навчальний процес в ХДМА та Морському коледжі ХДМА.

Враховуючи важливість питання забезпечення практикою курсантів та їх працевлаштування керівництво академії приділяє значну увагу налагодженню зв'язків по співробітництву з судноплавними та кріюінговими компаніями, пошуку вакансій для проходження практики курсантів і студентів з їх подальшим працевлаштуванням.

Керівництвом ХДМА постійно проводиться робота з пошуку і розширення кола судноплавних та кріюінгових компаній, згодних приймати курсантів академії на плавальну практику з подальшим працевлаштуванням. Організовано роботу щодо розподілу курсантів-випускників та узгодження її з деканатами. Відділом практики надсилалися листи-запрошення в судноплавні та кріюінгові компанії на розподіл випускників ХДМА та МК ХДМА. Було розіслано 96 листів до кріюінгових компаній та морських портів України із запрошенням прийняти участь у розподілі випускників.

Інформація щодо розподілу випускників 2014 р.				
Освітньо-кваліфікаційний рівень	Загальна кількість випускників	Кількість випускників, які працевлаштовані у «Марлоу Навігейшн»	Кількість випускників, які були працевлаштовані в інші компанії	Кількість випускників, які продовжили навчання/роботу в ХДМА
Бакалавр	295	97*	34	164
Спеціаліст	113	66	47	-
Магістр	22	12	8	2
Всього	430	175	89	166

* – Примітка: 60 судноводіїв з 97 курсантів, які уклали спонсорську угоду з компанією «Марлоу Навігейшн Україна» продовжили навчання в ХДМА.

За результатами остаточного розподілу 100% курсантів-випускників були працевлаштовані на підприємства морської галузі.

У 2013-2014 навчальному році ХДМА були укладені договори про співробітництво в питаннях практики та працевлаштування з ТОВ «Стелла Марін», ТОВ «Маріупольський морський центр підготовки плавскладу», ТОВ «Морське агентство «Воланс», «Hansa Heavy Lift GmbH». Також 29.05.2014 підписано протокол про наміри у співробітництві між ХДМА та ТОВ «Коламбія Шипменеджмент Україна».

На даний час ХДМА має укладені договори з потенційними роботодавцями, а саме: «Марлоу Навігейшн», ДП «Херсонський морський торговельний порт», ТОВ «Маріупольський морський центр підготовки плавскладу», ТОВ «Бетельгейзе», ТОВ «Л-СТРІМ», дочірнім підприємством АСК «Укррічфлот» «Херсонський річний порт», ВАТ «Суднобудівний завод», ВАТ «Херсонський завод карданних валів», ХДЗ «Палада», ТОВ «Стелла Марін», ТОВ «Єврокрюїнг», та протокол про наміри з ТОВ «Коламбія Шипменеджмент Україна», «W. Bockstiegel Maritime Service GmbH & Co. KG», «Harren & Partner Ship Management GmbH & Co. KG».

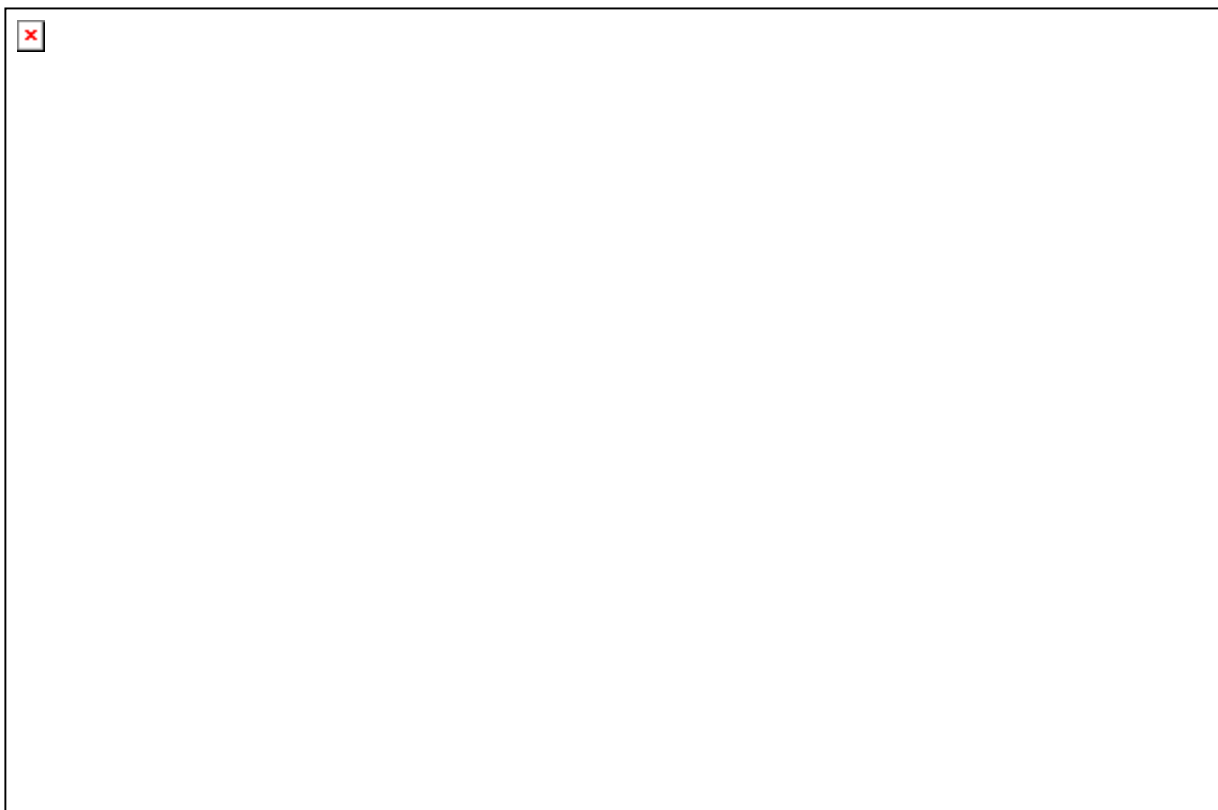
Крім вищезазначених судноплавних компаній, морських агенцій, установ та організацій курсанти проходять плавальну практику та працевлаштовуються в інші судноплавні та крюїнгові компанії, такі як: МА «В. Шипс», ТОВ «Сі-Стар-1», ТОВ «Еніре», ТОВ «Ізіда», МА «Марін Ман», МА «Маринброк», ТОВ, ПП «Марин Про Сервіс», ТОВ «Світова Лінія», ТОВ «Акварель», ТОВ «Мурена», СК «Арго» та інші.

Відділом практики академії постійно проводиться робота з організації проходження навчальної допідготовки на отримання робітничої професії матроса, моториста 2 класу для курсантів академії та Морського коледжу.

Кожного року приблизно 60% курсантів отримують документи матроса та моториста 2 класу, і таким чином мають можливість проходити другу плавальну практику вже на посадах рядового складу на морських судах.

Відділом організації практики, дипломування та працевлаштування організовується робота по перевірці та комплектації особових справ випускників «бакалаврів» ХДМА для передачі їх до Миколаївської

регіональної філії Інспекції з питань підготовки та дипломування моряків на отримання першого робочого диплому. Здійснюється контроль щодо отримання випускниками 4-го курсу ХДМА та Морського коледжу ХДМА перших робочих дипломів міжнародного зразку (вахтовий помічник капітану, вахтовий механік та електромеханік 3 розряду).

Практичні заняття на водній станції

Відділом організації практики, дипломування та працевлаштування ХДМА забезпечена своєчасна видача курсантам-випускникам судномеханічної та електромеханічної спеціальностей довідок про стаж роботи, пов'язаний з ремонтом суднового механічного обладнання (довідки про проходження виробничої практики відповідно до планів морського навчального закладу), які також є обов'язковими документами для отримання першого робочого диплому. Всього курсантами-випускниками судномеханічної та електромеханічної спеціальностей було отримано 52 довідки про проходження виробничої практики.

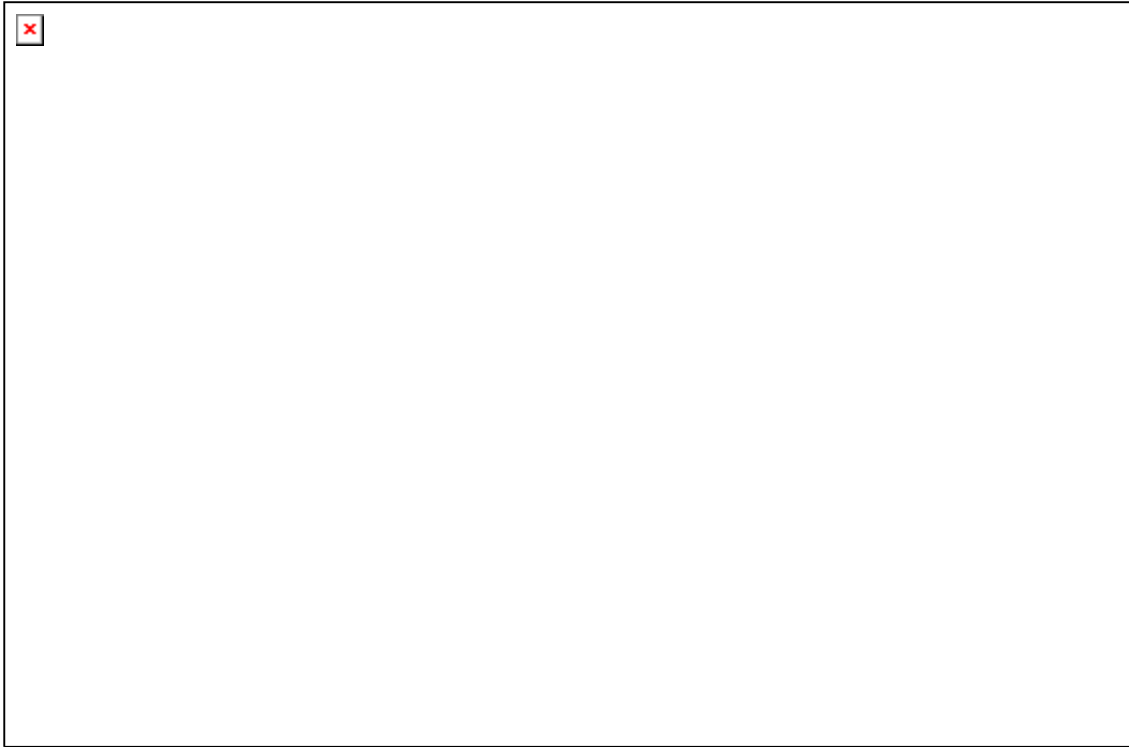
Окремо в академії виділена робота з компанією «Marlow Navigation», а саме питання організації проходження практики в цій компанії. Особлива

увага при цьому приділяється спільній роботі по організації проходження практики курсантами на суднах, якими опікується ця компанія.

Щороку організовується та проводиться відбір представниками компанії «Марлоу Навігейшн» курсантів ХДМА та Морського коледжу ХДМА для проходження плавальної практики та подальшого працевлаштування. На даний час «Марлоу Навігейшн» – одна з небагатьох кріюінгових компаній у світі, яка бере участь у підготовці висококваліфікованих кадрів командного складу суден, починаючи вже з перших років навчання в морському навчальному закладі.

Починаючи з 2008 року склалася послідовна та упорядкована система підготовки та проведення відбору курсантів, організацією якого займаються відділи практики ХДМА та Морського коледжу ХДМА. Деканати ХДМА та відділення МК ХДМА надають інформацію до відділу організації практики, дипломування та працевлаштування щодо середнього балу курсантів та наявності документів на плавальну практику. Кафедри англійської мови проводять попередній відбір для підготовки інформації щодо допуску до відбору курсантів ХДМА та МК ХДМА за рівнем володіння англійською мовою. Відділ практики розробляє наступні документи: рейтинговий список, бланки для відбору, план-графік та програму відбору, а також узгоджує критерії щодо допуску курсантів до відбору. Загалом відбір організовується таким чином, що курсанти мінімально відволікаються від занять, а це дозволяє не порушувати навчальний процес.

Відбір курсантів проводить комісія представників компанії «Марлоу Навігейшн», яка традиційно складається з 3-4 осіб (тренінг-офіцери компанії). Очолює комісію представник компанії з головного офісу «Марлоу Навігейшн» (Кіпр). Відбір проводиться у форматі вільного спілкування (інтерв'ю) між представником компанії та курсантом.

*Під час проходження інтерв'ю представників компанії з курсантами
ХДМА*

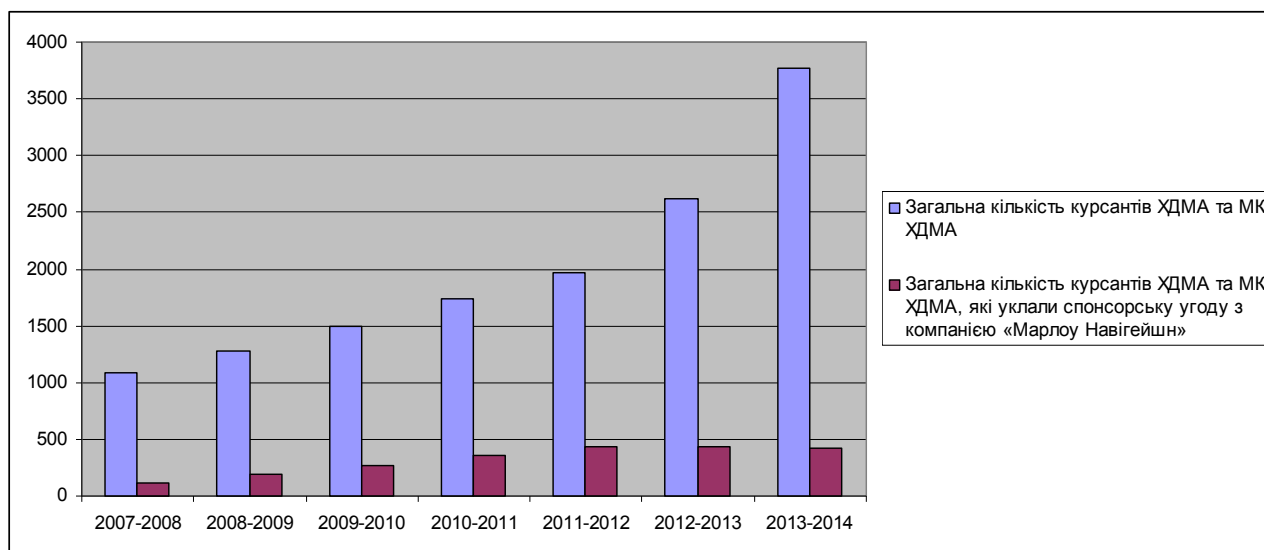
Щорічно представники компанії «Марлоу Навігейшн» відбирають 100 курсантів 2 курсу для кадетської програми (60 судноводіїв та 40 механіків), яка передбачає проходження плавальної практики на сучасних суднах (перша практика на посаді кадета, друга – на посаді матроса/моториста 2-го класу, третя – на посаді молодшого офіцера (Junior Officer)).

Кадетська програма в компанії «Марлоу Навігейшн», яка також носить назву спонсорської програми, передбачає для відібраних курсантів укладання трьохсторонніх спонсорських угод (компанія "Марлоу Навігейшн" – ХДМА – курсант) щодо проходження практики та подальшого працевлаштування в компанії. Слід зазначити, що за домовленістю з компанією виплата спонсорської допомоги для відібраних курсантів 2-го курсу з 2010-2011 н.р. здійснюється у вигляді нетбуків, на які встановлено необхідне програмне забезпечення та методичні матеріали з профільної підготовки. Крім того, компанія "Марлоу Навігейшн" піклується про малозабезпечених курсантів та курсантів-сиріт: оплачує навчання 20-ти малозабезпеченим курсантам з Академії та Морського коледжу.

Компанія "Марлоу Навігейшн" гарантує кар'єрний ріст для всіх курсантів, пропонуючи працевлаштування на судах компанії на посадах молодших офіцерів.

Інформація щодо курсантів ХДМА та МК ХДМА, які уклали спонсорську угоду з компанією «Марлоу Навігейшн»							
НАВЧАЛЬНИЙ РІК	2007- 2008	2008- 2009	2009- 2010	2010- 2011	2011- 2012	2012- 2013	2013- 2014
Загальна кількість курсантів ХДМА та МК ХДМА	1082	1282	1491	1738	1964	2624	3774
Загальна кількість курсантів ХДМА та МК ХДМА, які уклали спонсорську угоду з компанією «Марлоу Навігейшн»	115	193	271	352	430	438	418*

***Примітка:** відбір курсантів Морського коледжу ХДМА в 2014 р. не проводився, у зв'язку із переходом на нові навчальні плани та переносом відбору на 3-й курс.

Після кожного відбору представники компанії «Марлоу Навігейшн» надають свої рекомендації. На даний момент система відбору вийшла на якісно новий рівень, коли інтерв'юери беруть до уваги не лише рівень володіння англійською мовою, але й знання з профільних предметів: математики, фізики, астрономії, теорії та будови судна тощо. До критеріїв

відбору входять не лише знання з профільних дисциплін. Інтерв'юери також враховують потенціал курсанта, а саме його цілеспрямованість, мотивація до навчання, комунікабельність, лідерські якості, спроможність працювати в команді.

У свою чергу ХДМА дуже ретельно ставиться до вимог роботодавця: аналізуються та вдосконалюються програми навчальних дисциплін, введено дисципліну «Оглядовий курс комплексної тренажерної підготовки до морської практики та державної атестації» з метою підготовки курсантів до плавальної практики, при викладанні фахових дисциплін використовується суднова термінологія англійською мовою, забезпечується проведення Marlins Test (тест на перевірку рівня підготовки з англійської мови) на базі комп'ютерних класів тощо.

За результатами перших відборів компанія надала рекомендацію щодо підвищення рівня володіння англійською мовою курсантами. Починаючи з 2008-2009 навчального року в ХДМА успішно впроваджується комунікативний підхід у навчанні англійської мови, заснований на Модельному курсі 3.17 «Maritime English» Міжнародної морської організації. Ця методика передбачає максимальне заглиблення курсанта в мовний процес, що досягається за допомогою зведення апеляції курсанта до рідної мови до мінімуму. Як результат, за останні чотири роки не було жодної рекламації, тобто зауваження не лише від «Марлоу Навігейшн», але й від інших судноплавних та кріюінгових компаній стосовно знань англійської мови курсантів.

*Під час проходження практики у навчально-методичній лабораторії
на судні «WARNOW JUPITER»*

Майбутні фахівці повинні ефективно поєднувати теоретичні знання і практичні навички відповідно до стандартів підготовки та потреб роботодавця. Це питання є слушним для нашого навчального закладу. Саме з метою координації змісту теоретичного навчання в академії, вимог щодо практичних навиків курсантів безпосередньо на судні, компанією «Marlow Navigation» разом з навчальним закладом на базі сучасного судна «WARNOW JUPITER» створено спільну навчально-методичну лабораторію Херсонської державної морської академії і компанії «Marlow Navigation».

Метою організації цієї лабораторії є створення реальних умов для курсантів, коли вони під час проходження практики використовують вже отримані теоретичні знання, мають змогу вивчати питання, пов'язані з професійною підготовкою та удосконалювати практичні навички згідно обраним спеціальностям. Ця лабораторія надає можливість курсантам якісно

проходити виробничу практику та виконувати експериментальні дослідження у межах виконуваних науково-дослідних робіт.

Відділ організації практики, дипломування та працевлаштування постійно організовує та проводить роботу з відбору та направлення курсантів на навчально-виробниче судно «WARNOW JUPITER». На цьому судні проходять практику найкращі курсанти 2 курсу ХДМА (8 осіб), які уклали спонсорську угоду з компанією «Марлоу Навігейшн».

На даний момент співпраця Херсонської державної морської академії та компанії «Марлоу Навігейшн» є дійсним прикладом піклування роботодавців про якість підготовки майбутніх морських спеціалістів. Компанія «Марлоу Навігейшн» практично взяла на себе обов'язки базового підприємства ХДМА та його структурних підрозділів: Морського коледжу та Професійно-морського ліцею.

У період 04-05 грудня 2014 р. в академії представниками кріюінгової компанії «Columbia Shipmanagment Ukraine» (CSM Ukraine) був проведений відбір курсантів ХДМА та МК ХДМА для проходження практики та подальшого працевлаштування.

У відборі приймали участь курсанти III-IV курсів Морського коледжу та курсанти III-VI, 1-сп, 2-сп курсів, які попередньо були відібрані за середнім балом (не нижче 4) та рівнем володіння англійською мовою. За результатами співбесіди було відібрано 22 курсанта академії та 18 курсантів Морського коледжу (всього 40 курсантів).

Курсантів опитували фахівці відповідної кваліфікації. Серед питань, що ставилися, були питання загальної та спеціальної професійної компетенції. Інтерв'ю відбувалося англійською мовою.

Представники CSM Ukraine відмітили, що всі курсанти володіють англійською мовою, і можуть спілкуватися на різноманітні теми як загальної так і спеціальної професійної компетенції.

8. ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВОЇ ТА НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКОЇ РОБОТИ

За минулий рік у Херсонській державній морській академії керівництвом та провідними науковцями здійснено низку важливих заходів щодо зміцнення основ наукової діяльності вищого навчального закладу. На кафедрах академії ведуться наукові дослідження з 19 наукових тем, відповідно до пріоритетних тематичних напрямків наукових досліджень та розробок на 2010-2015 рр. згідно з наказом МОН від 07.06.2011 №535:

- Фундаментальні проблеми сучасного матеріалознавства;
- Фундаментальні дослідження з актуальних проблем суспільних та гуманітарних наук;
- Технології використання нових видів палива, скидних енергоресурсів, відновлюваних та альтернативних джерел енергії. Теплонасосні технології;
- Створення та застосування технологій отримання, зварювання, з'єднання та оброблення конструкційних, функціональних і композиційних матеріалів.
- Найважливіші проблеми фізико-математичних і технічних наук.

Усі науково-дослідні роботи, які виконуються в академії, мають інноваційний характер, конкурентоспроможні і мають важливе значення для практичного застосування на суднах річкового та морського флоту держави.

У цьому році в ХДМА за рахунок видатків загального фонду державного бюджету за кодом програмної класифікації видатків 2201040 «Дослідження, наукові та науково-технічні розробки, виконання робіт за державними цільовими програмами та державним замовленням, виконання міжнародних наукових та науково-технічних програм і проектів вищими навчальними закладами та науковими установами, фінансова підтримка наукової інфраструктури та наукових об'єктів, що становлять національне надбання» виконувалось дві прикладні науково-дослідні роботи:

- «Розробка концепції неруйнівного контролю несучих елементів суднових конструкцій в процесі їх експлуатації» (номер реєстраційної картки 0113U003114), керівник – доктор технічних наук, професор В.В. Мирошников
- «Підвищення ресурсу та експлуатаційних характеристик двигунів внутрішнього згоряння за допомогою прикладного магнетизму» (номер реєстраційної картки 0113U003113), керівник – доктор технічних наук, професор Б.В. Малигін.

Планування наукової роботи кафедр академії здійснювалось за наступними напрямками: науково-дослідні теми, публікації, захист дисертацій на здобуття наукових ступенів доктора та кандидата наук, отримання вчених звань професора і доцента, навчання у докторантурі та аспірантурі, складання кандидатських іспитів, стажування науково-педагогічних працівників, проведення наукових та науково-методичних конференцій і науково-практичних семінарів міжнародного, всеукраїнського та регіонального рівнів. За результатами наукових досліджень протягом звітного року в Херсонській державній морській академії було опубліковано 8 монографій, 24 підручника та навчальних посібника, 110 публікації у фахових виданнях, 19 у закордонних журналах.

Для вирішення актуальних наукових проблем упровадження сучасних ресурсо- та енергозберігаючих технологій у промисловості та на транспорті, з метою широкого залучення викладачів, докторантів, аспірантів і курсантів до вирішення важливих наукових завдань, а також забезпечення навчального процесу при випускаючих кафедрах Херсонської державної морської академії створені науково-дослідні лабораторії:

- лабораторія ресурсозберігаючих технологій при кафедрі суднових енергетичних установок та загальної інженерної підготовки, керівник доктор технічних наук, професор Б.В. Малигін;

- лабораторія суднових енергозберігаючих електроенергетичних комплексів при кафедрі експлуатації суднового електрообладнання і засобів автоматики, керівник кандидат технічних наук, професор І.М. Іщенко;
- лабораторія експертного оцінювання і моніторингу загальної міцності суден для забезпечення мореплавства при кафедрі управління судном та безпеки життєдіяльності на морі, керівник кандидат технічних наук, доцент В.І. Прадюх;
- лабораторія екології моря при експлуатації суден, керівник доктор технічних наук, професор В.Є. Леонов;
- лабораторія полімерні композитні матеріали в суднобудуванні, керівник доктор технічних наук, професор А.В. Букетов.

*Вискозиметр
BRUKFIELD*

ЕПР-спектрометр CMS 8400

*Ультразвукова
установка УЗДН-А*

ІЧ-спектрометр IRAffinity-1

У Херсонській державній морській академії особлива увага приділяється питанням захисту інтелектуальної власності. Академія загалом є власником 60 патентів України, з них 17 отримано цього року. Також винахідники академії приймають участь у Всеукраїнському конкурсі «Винахід року», який проводиться Державною службою інтелектуальної власності України з метою популяризації винахідницької та інноваційної

діяльності серед широких верств науково-технічної громадськості України. За підсумками розгляду конкурсною комісією матеріалів поданих для участі у конкурсі автор патенту України на винахід № 97736 «Кулькова запобіжна муфта» – кандидат технічних наук, доцент кафедри експлуатації суднових енергетичних установок та загально інженерної підготовки Проценко Владислав Олександрович став переможцем конкурсу «Винахід року» у номінації «Кращий винахід серед молоді».

З метою ефективного використання наукового потенціалу професорсько-викладацького складу та сприяння комерціалізації об'єктів права інтелектуальної власності, що створюються при виконанні науково-технічних розробок, академія постійно приймає участь у регіональних та всеукраїнських виставках та форумах.

23-24 квітня 2014 року Херсонська державна морська академія разом із крюїнговою компанією «Марлоу Навігейшн Україна» та Херсонським морським спеціалізованим тренажерним центром при ХДМА взяла участь у II Міжнародному форумі «Освіта, підготовка і працевлаштування моряків», який проходив у виставковому комплексі одеського морського торговельного порту. Метою форуму було підвищення якості екіпажу морських суден, демонстрація сучасних досягнень у галузі морської освіти та практичної підготовки моряків. За активну участь у заходах в рамках виставки Херсонська державна морська академія нагороджена дипломом.

За підсумками роботи VI Міжнародного форумі-презентації «Інноватика в сучасній освіті», який проходив 21-23 жовтня 2014 року у м. Києві, МОН України та Національна академія педагогічних наук України відзначили Херсонську державну морську академію Дипломом лауреата конкурсу I ступеня у номінації «Інноваційні технології професійної діяльності працівників психологічної служби», Дипломом за активну діяльність з інноваційного оновлення змісту національної освіти та Подякою - ректора Херсонської державної морської академії В.Ф. Ходаковського за

особистий творчий внесок і плідну організаторську діяльність з інноваційного розвитку національної освіти.

Нагороди за участь у Міжнародному форумі-презентації «Інноватика в сучасній освіті»

В академії створено всі умови для забезпечення всебічного висвітлення результатів науково-технічної діяльності професорсько-викладацького складу.

Відповідно до постанови президії ВАК України №1-05/3 від 30 березня 2011 року науковий журнал «Науковий вісник ХДМА» внесено до Переліку наукових фахових видань, в яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук в галузі технічні науки.

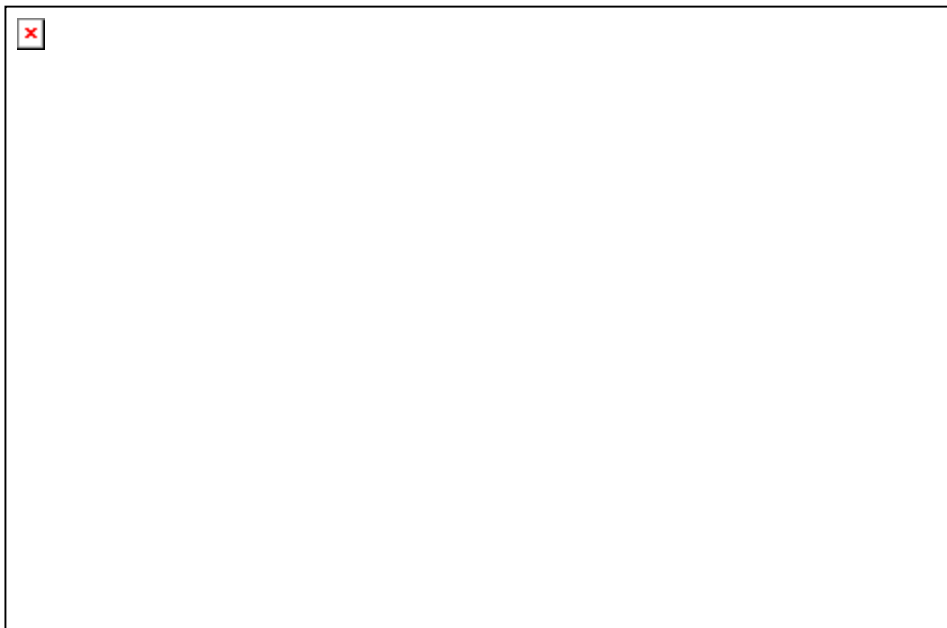

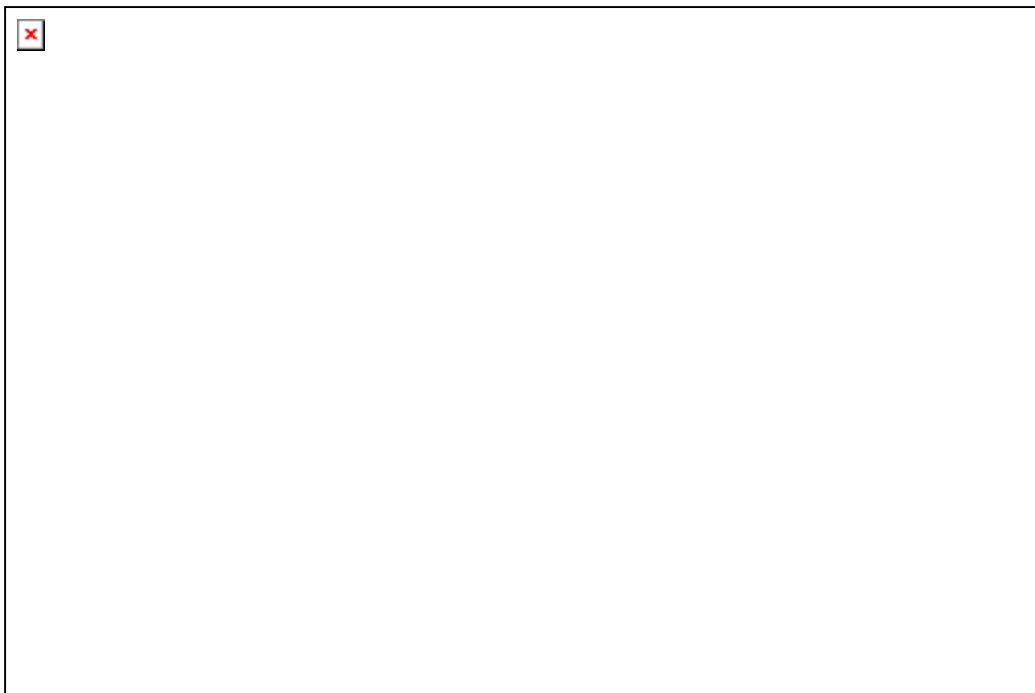
Протягом останнього року на базі ХДМА було проведено три науково-практичні конференції.

Всеукраїнська науково-практична конференція «Сучасні енергетичні установки на транспорті, технології та обладнання для їх обслуговування» (СЕУТТОО-2014),

Міжнародна науково-практична

конференція «Сучасні інформаційні та інноваційні технології на транспорті (MINTT – 2014)» та Міжнародна науково-практична конференція «Безпека життєдіяльності на транспорті та виробництві – освіта, наука, практика».

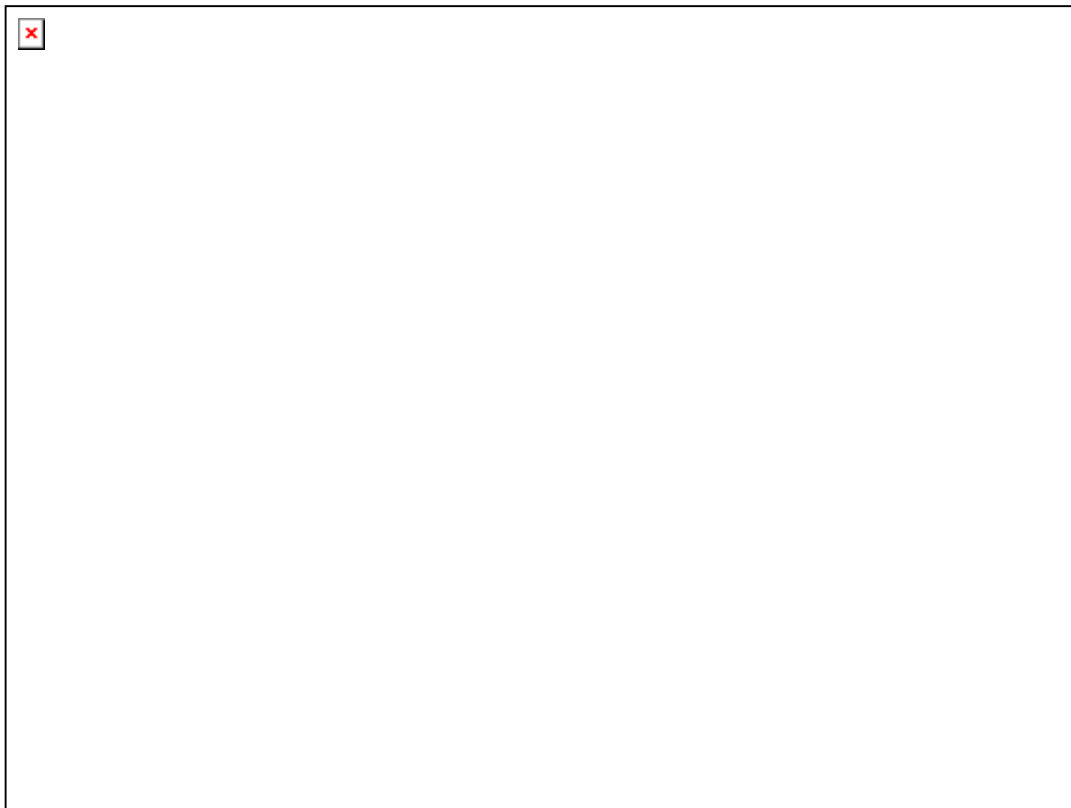
Під час проведення конференцій

Для забезпечення потреб академії власними науково-педагогічними кадрами вищої кваліфікації, відкрито постійнодіючу аспірантуру зі спеціальностей 05.02.01 – «Матеріалознавство», 05.13.07 – «Автоматизація процесів керування»; 05.26.01 – «Охорона праці». Відповідно до наказу Міністерства освіти і науки, молоді та спорту № 379 від 29.03.2012 р. «Про затвердження рішень Атестаційної колегії Міністерства освіти і науки, молоді та спорту щодо діяльності спеціалізованих вчених рад від 29 березня 2012 р.» в Херсонській державній морській академії створено спеціалізовану вчену раду К 67.111.01 з правом прийняття до розгляду та проведення захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата технічних наук за спеціальністю 05.02.01 «Матеріалознавство».

Важливий напрям наукової діяльності академії – робота з обдарованою студентською молоддю. Наукова діяльність студентів ХДМА за звітний період здійснювалась за такими основними напрямками: робота курсантів в проблемних групах, створених на кафедрах академії; участь у виконанні науково-дослідних тем кафедр; участь у Всеукраїнських олімпіадах і

конкурсах студентських наукових робіт; апробація результатів наукових досліджень на студентських наукових конференціях.

На кафедрі експлуатації суднових енергетичних установок та загально інженерної підготовки під керівництвом кандидата технічних наук, доцента Проценка В.О. курсантом 221 групи Олексієм Авраменко розроблено безпечну гакову підвіску, конструкція якої виключає падіння вантажу при обриві канату. На нове технічне рішення молодого винахідника отримано патент України на корисну модель № 89921, зареєстрованому у Державному реєстрі патентів України на корисні моделі.

Курсант О.Авраменко з керівником к.т.н., доцентом В.О. Проценка

В академії згідно наказу ректора №04 від 10.01.14 р. проведено I тур Всеукраїнської олімпіади з чотирьох навчальних дисциплін (англійська мова, математика, фізика, безпека життєдіяльності). Загалом у I турі олімпіади прийняли участь 81 курсант академії з них: 7 з вищої математики, 16 з фізики, 35 з англійської мови, 23 з безпеки життєдіяльності.

З метою поглиблення, систематизації отриманих знань та активізації науково-дослідної роботи курсантів традиційно у ХДМА в квітні – травні в рамках Всеукраїнського фестивалю науки проводиться Щорічний конкурс наукових досліджень серед курсантів академії та коледжу. Автори кращих наукових досліджень нагороджуються грамотами ректора.

Традиційним стало проведення на базі академії Всеукраїнської наукової конференції студентів «Сучасні проблеми морського транспорту та безпека мореплавства», в якій беруть участь студенти та молоді вчені з вищих навчальних закладів України, Студентської науково-практичної конференції «Іноземні мови у сучасному комунікативному просторі» та щорічного конкурсу наукових досліджень серед курсантів ХДМА в роботі яких активно беруть участь курсанти ХДМА.

За активну наукову роботу молоді вчені академії мають змогу за ініціативи керівництва академії отримувати різні види державних стипендій. Так лише за останній рік керівництвом академії направлено для розгляду комісії матеріали трьох претендентів на здобуття стипендії Кабінету Міністрів України: Завальнюк О.П. Петровської Ю.В. та Проценко В.О.

Цього року молодому ученому Херсонської державної морської академії кандидату технічних наук, доценту кафедри експлуатації суднових енергетичних установок та загальноінженерної підготовки Проценко В.О. призначено стипендію Херсонської обласної державної адміністрації, як кращому молодому науковцю.

В академії активно функціонує «Наукове товариство курсантів ХДМА», метою якого є здійснення організаційної та науково-методичної роботи з обдарованою молоддю, створення сприятливих умов для розвитку і реалізації творчих здібностей курсантів академії, залучення їх до активної науково-дослідної діяльності. Координація діяльності товариства здійснюється Радою наукового товариства курсантів.

З метою підтримки ініціативи курсантів ХДМА, що займаються науково-дослідною роботою, керівництво академії використовує різні форми

заохочень. Слід відзначити, що до популяризації наукової роботи активно залучилося курсантське самоврядування. Було виділено кошти на часткове фінансування Всеукраїнської наукової конференції студентів «Сучасні проблеми морського транспорту та безпека мореплавства», щорічний конкурс наукових робіт серед курсантів ХДМА та відшкодовано витрати курсантів на відрядження для участі у Всеукраїнських конкурсах та олімпіадах за рахунок коштів, передбачених на фінансування діяльності органів студентського самоврядування.

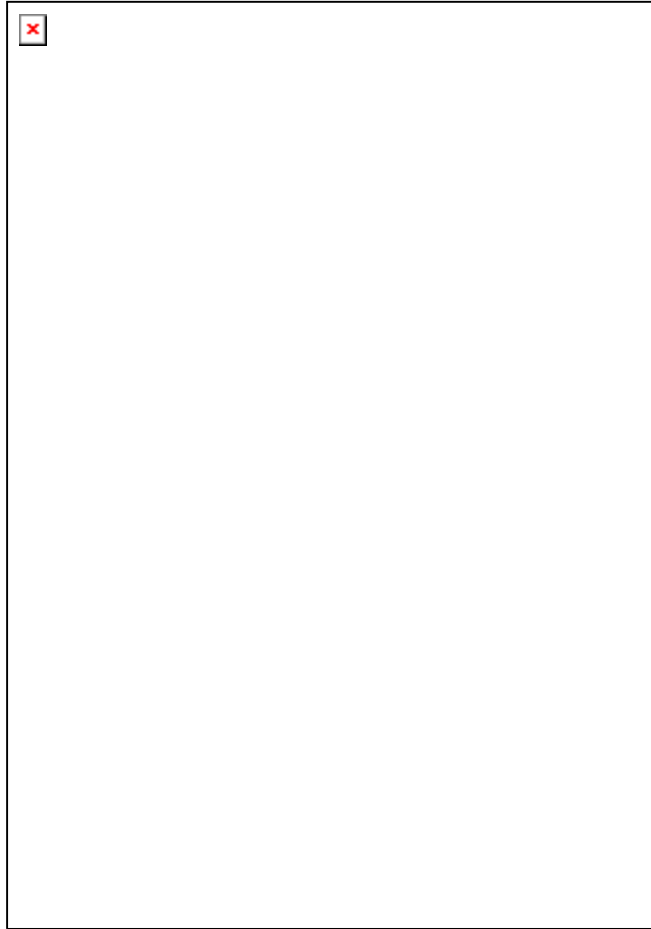
У звітному навчальному році для участі у II етапі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з природничих, технічних та гуманітарних наук до базових вищих навчальних закладів загалом було подано чотири роботи з трьох галузевих напрямів «Суднобудування та водний транспорт», «Навігація та управління рухом», «Електроніка». Вісім курсантів отримали грамоти і сертифікати учасників конкурсу. За результатами участі у підсумковій науково-практичній конференції з напряму «Суднобудування та водний транспорт», на базі Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова, роботу курсантів Довганюка В.О., Трибушного С.В. відзначено дипломами II ступеню та медалями переможців конкурсу.

Херсонська державна морська академія входить до складу Науково-координаційної ради Південного наукового центру НАН України і МОН України в Херсонській області.

Основними напрямками діяльності Південного наукового центру НАН України в м. Херсоні та Херсонській області є забезпечення інноваційного розвитку регіону, розв'язання важливих науково-технічних та соціально-економічних проблем міста та області, сприяння реалізації результатів науково-дослідних та проектно-конструкторських робіт, розвиток фундаментальних та прикладних досліджень та розробок. з необхідності зменшення ресурсоемності виробництва, заощадження енергетичних та трудових витрат, заміни екологічно шкідливих технологій, підтримки

перспективних наукомістких виробництв з метою підвищення їх конкурентоздатності.

З нагоди Дня науки України і Всеукраїнського Фестивалю науки та за сумлінну багаторічну діяльність, розробку та впровадження новаторських ідей в освітній і науковій сфері Південним науковим центром Національної академії наук України був нагороджений завідувач кафедри судноводіння, охорони праці та навколишнього середовища В.Є. Лєонов.

Херсонська державна морська академія має договори про науково-технічне співробітництво з 30 вищими навчальними закладами, науковими установами та підприємствами України, Росії та далекого зарубіжжя.

8.1. Робота аспірантури

З метою підвищення кваліфікації науково-педагогічного складу Херсонської державної морської академії у 2011 році у Херсонській державній морській академії відкрито постійнодіючу аспірантуру зі спеціальностей 05.26.01 – Охорона праці 05.02.01 – Матеріалознавство та 05.13.07 – Автоматизація процесів керування.

Станом на 01.11.2014 р. в аспірантурі ХДМА всього навчається 38 аспірантів, в тому числі за державним замовленням 30 осіб (9 осіб – з відривом від виробництва і 21 особа – без відриву від виробництва) та 8 осіб навчаються на умовах контракту.

Шифр, назва спеціальності	Всього (осіб)	В тому числі	
		з відривом від виробництва	без відриву від виробництва
За державним замовленням			
05.13.07 – Автоматизація процесів керування	13	4	9
05.02.01- Матеріалознавство	8	4	4
05.26.01- Охорона праці	9	1	8
Всього	30	9	21
На умовах контракту			
05.13.07 – Автоматизація процесів керування	5	-	5
05.02.01- Матеріалознавство	1	0	1
05.26.01- Охорона праці	2	0	2
Всього	8	0	8
Разом	38	9	29

З метою покращення кадрового потенціалу Херсонської державної морської академії та у зв'язку з відсутністю в академії власної аспірантури з економічних, філологічних та педагогічних спеціальностей, 13 співробітників академії навчаються в аспірантурі інших ВУЗів за цільовим призначенням для ХДМА.

Основним критерієм ефективної діяльності аспірантури є кількість захищених дисертацій здобувачами під час навчання в аспірантурі. У 2014

році 1 аспірант ХДМА достроково захистив кандидатську дисертацію зі спеціальності 05.02.01-Матеріалознавство.

Щодо перспектив підготовки науково-педагогічних кадрів в Херсонській державній морській академії, та маючи достатньо високий якісний професорсько-викладацький склад, ХДМА планує розширити перелік спеціальностей в аспірантурі, а також відкрити спеціалізовану вчену раду по захисту кандидатських дисертацій зі спеціальності 05.26.01 – Охорона праці.

9. ОРГАНІЗАЦІЯ КУЛЬТУРНО-МАСОВОЇ, СПОРТИВНОЇ ТА ВИХОВНОЇ РОБОТИ

Національне виховання в Херсонській державній морській академії та її структурних підрозділах здійснюється відповідно до Концепції національного виховання студентської молоді, затвердженої Рішенням колегії МОН України від 25.06.2009 р. (протокол № 7/2-4) та Концепції виховної роботи з курсантами, студентами та учнями Херсонської державної морської академії, розпорядчих актів і методичних рекомендацій Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України.

Виховна діяльність у Херсонській державній морській академії та її структурних підрозділах координується Радою з питань виховної роботи.

Засідання Ради проводяться щоп'ятниці у залі засідань Вченої ради.

Головною метою національного виховання курсантської, студентської та учнівської молоді є формування свідомого громадянина, патріота Української держави, активного представника української національної еліти через набуття майбутніми морськими фахівцями національної свідомості, активної громадянської позиції, високих моральних якостей і духовних потреб.

Система національного виховання Херсонської державної морської академії має власну структуру та реалізується через комплекс відповідних заходів, визначених:

- перспективним планом навчально-виховної роботи в умовах широкої автономії студентського самоврядування академії на 2011-2015 рр.;
- планом виховної роботи на навчальний рік, що, за потреби, коригується щомісячними та щотижневими планами-графіками навчально-виховної роботи академії;
- планом роботи Студентської ради, яка діє на підставі Положення про студентське самоврядування Херсонської державної морської академії.

Система національного виховання курсантської, студентської та учнівської молоді академії включає такі напрямки:

- національно-патріотичне виховання;
- громадянсько-правове виховання;
- морально-етичне виховання;
- інтернаціональне виховання;
- інтелектуально-духовне виховання;
- художньо-естетичне виховання;
- екологічне виховання;
- трудове виховання;
- фізичне виховання та утвердження здорового способу життя.

Координовані дії відділу виховної роботи, Студентського і Спортивного клубів, методичного об'єднання кураторів академічних груп, командирів рот, старшинського складу й органів студентського самоврядування забезпечують належний рівень організації виховного процесу, всебічний контроль за станом успішності та відвідування, дотриманням правил внутрішнього розпорядку курсантами, студентами та учнями морського навчального закладу.

Створено банк методичних матеріалів для проведення класних і кураторських годин. Налагоджено зовнішні зв'язки з метою обміну досвідом:

- з організації патріотичного виховання (з Комітетом з питань національно-патріотичного виховання Ради національної безпеки та оборони, Київським обласним центром сприяння розвитку молоді, Запорізьким обласним центром патріотичного виховання та ін.);

- з питань євроінтеграції (з кафедрою всесвітньої історії та міжнародних зв'язків Луганського національного університету).

Реалізацію завдань художньо-естетичного виховання в академії покладено на Студентський клуб, на базі якого постійно функціонують гуртки художньої самодіяльності:

- хореографічний;
- вокальний, вокально-інструментальний;
- театральний;
- літературного читання;

- духових інструментів;
- КВК.

Серед урочистих і культурно-масових заходів Херсонської державної морської академії найбільше виховне значення мають традиційні: «Естафета морських поколінь» (посвята в курсанти), творчі вечори-зустрічі з воїнами-інтернаціоналістами з нагоди Дня захисника Вітчизни, участь у заходах з нагоди Дня перемоги, ритуал посвяти в Почесні курсанти академії та коледжу випускників і ветеранів навчального закладу тощо.

Студентськими клубами академії та морського коледжу щорічно організовуються та проводяться: урочисті шикування з нагоди Дня знань, святковий концерт з нагоди урочистої посвяти в курсанти, заходи з нагоди Дня студента, міські міжшкільні конкурси з морського багатоборства «Морські забави» та «Ми – юні мореплавці», урочисті заходи з нагоди вручення дипломів випускникам, свято з нагоди Міжнародного жіночого дня та ін.

Курсанти і студенти академії та її структурних підрозділів беруть активну участь у Всеукраїнських фестивалях і конкурсах. Щорічно курсанти академії стають лауреатами Всеукраїнського фестивалю військово-патріотичної творчості «Оберіг».

Щорічно проводиться обласний Відкритий фестиваль студентської творчості «Молода Україна», у якому честь нашого навчального закладу успішно захищають курсанти, студенти та учні всіх структурних підрозділів академії.

Духовий оркестр академії постійно забезпечує музичний супровід урочистостей міського й обласного значення.

З нагоди 180-річчя Херсонської державної морської академії ПриватБанк приготував для академії щедрі подарунки, які допомогли відсвяткувати ювілей на найвищому рівні. Напередодні свята музичні колективи ХДМА отримали від банку комплект нових музичних інструментів – чотири труби і електрогітару.

Під час вручення подарунків

Ювілейні урочистості та посвята в курсанти пройшли під гарний супровід духового оркестру. Цей талановитий колектив є дуже потрібним та давнім символом як академії так і міста. Духовий оркестр, вокально-інструментальний ансамбль є постійними учасниками херсонських заходів м. Херсона та області.

Фізичне виховання курсантської, студентської та учнівської молоді здійснюється Спортивним клубом академії, у якому є 14 секцій з 11 видів спорту: волейбол, баскетбол, настільний теніс, футзал, футбол, легка атлетика, шахи, гребля, вітрильний спорт, туризм і спортивне орієнтування.

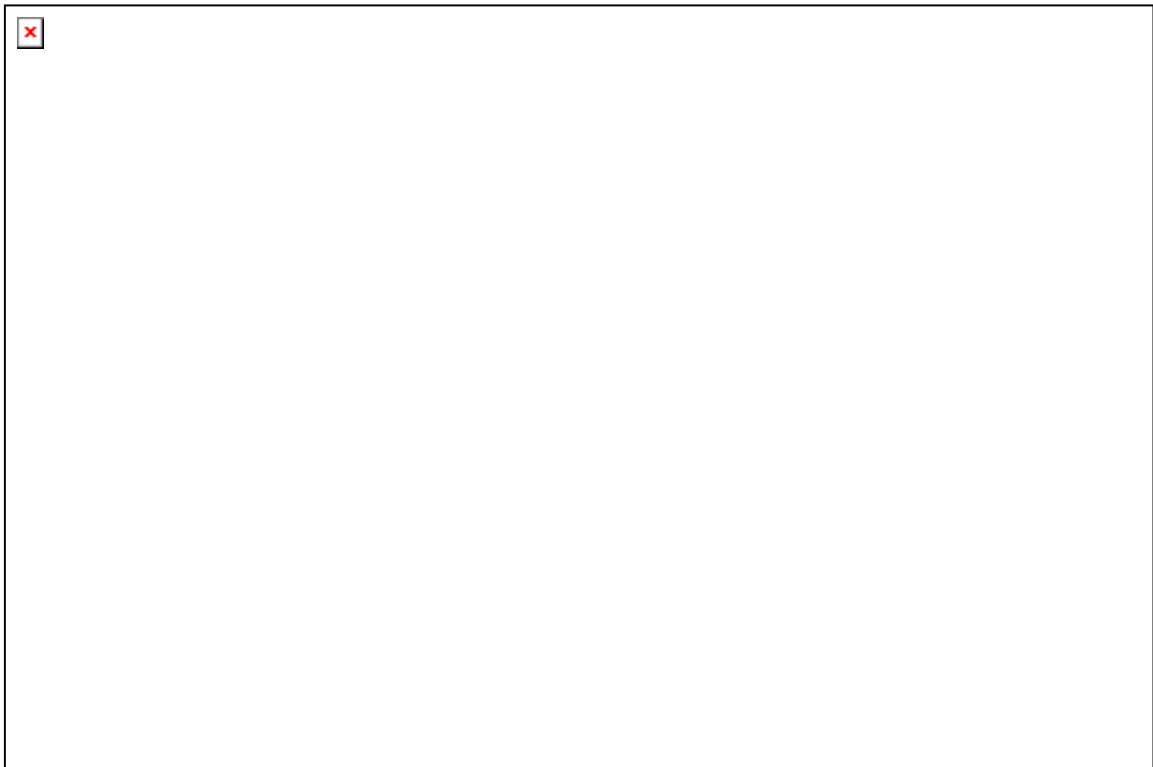
У вересні кожного року проводиться анкетування курсантів, студентів та учнів нового набору з метою виявлення серед них спортсменів і бажаючих займатися у спортивних секціях.

У ХДМА проводиться щорічна комплексна спартакіада з легкої атлетики, волейболу, настільного тенісу та шахів. Збірні команди структурних підрозділів академії постійно беруть участь в обласних

студентських спортивних іграх, обласній Універсіаді, естафетах і пробігах, приурочених до визначних і пам'ятних дат.

Питання утвердження здорового способу життя серед молоді вирішується Спортивним клубом спільно з кураторами академічних груп, Психологічною службою та органами студентського самоврядування академії.

9.1. Розвиток студентського самоврядування

Студентське самоврядування у Херсонській державній морській академії є гарантованим державою правом курсантів, студентів та учнів самостійно або через виконавчі органи вирішувати питання, віднесені до їх повноважень.

У ХДМА діють такі органи студентського самоврядування:

- конференція курсантів, студентів та учнів академії;
- студентська рада ХДМА (далі – СР);
- конференції курсантів, студентів та учнів факультетів і структурних підрозділів ХДМА;
- Студентські ради факультетів та структурних підрозділів;
- Студентські ради екіпажу та гуртожитків;
- Органи студентського самоврядування на рівнях відділення, курсу, академічної групи.

Студентське самоврядування забезпечує захист прав та інтересів курсантів, студентів та учнів у Херсонської державної морської академії та її структурних підрозділах та їхню участь в управлінні академією.

За погодженням зі Студентською радою приймаються рішення про:

- відрахування осіб, які навчаються у Херсонській державній морській академії та її структурних підрозділах, та їх поновлення на навчання;
- переведення осіб, які навчаються у навчальному закладі за державним замовленням, на навчання за контрактом за рахунок коштів фізичних та юридичних осіб;
- переведення осіб, які навчаються у навчальному закладі за контрактом за рахунок коштів фізичних та юридичних осіб, на навчання за державним замовленням;
- призначення заступника декана, проректора, які відповідають за роботу зі студентами;

– поселення осіб, які навчаються у навчальному закладі, в екіпаж і гуртожиток, виселення з екіпажу та гуртожитку;

– затвердження рішень з питань екіпажу і студентських гуртожитків для проживання осіб, які навчаються у Херсонській державній морській академії та її структурних підрозділах.

Фінансовою основою діяльності студентського самоврядування академії є кошти, визначені Вченою радою Херсонської державної морської академії у розмірі 0,5 відсотка коштів спеціального фонду. Розвивається академія - розвивається і студентське самоврядування: (у 2010 р. – 70 тис. грн., у 2011 р. – 92,8 тис., у 2012 р. – 302,9 тис. грн., у 2013 р. – 300 тисяч гривень).

За рахунок коштів, передбачених на фінансування діяльності органів студентського самоврядування, протягом звітного періоду для Студентської ради та профбюро курсантів, студентів та учнів академії оплачено не одне відрядження на Всеукраїнські та Міжнародні заходи студентського самоврядування, олімпіади, конкурси та інше.

9.2. Заходи щодо роботи з дітьми-сиротами і дітьми, позбавленими батьківського піклування

У Херсонській державній морській академії та її структурних підрозділах соціально-психологічний супровід дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, здійснюється відповідно до Законів України «Про охорону дитинства», «Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування»

Зміст роботи базується на спілкуванні з курсантами, студентами, опікунами, викладачами та тісній співпраці з відповідними службами міста (Центр соціальних служб для дітей, сім'ї та молоді, Служби у справах дітей міста, Клініка дружна до молоді КЗ «Херсонська міська клінічна лікарня», обласний центр профілактики та боротьби зі СНІД, Херсонський обласний

благодійний фонд «Мангуст», Молодіжний християнський рух «Анастасіс» та інші).

У ХДМА на даний час отримують освіту 142 курсанта, студента та учня, які мають статус дітей-сиріт, дітей позбавлених батьківського піклування, а також осіб з їх числа (яким вже виповнилось 18 років). З них навчаються:

- у академії – 39;
- у Морському коледжі – 78;
- у Професійно-морському ліцеї – 25

У цьому навчальному році до академії та її структурних підрозділів вступили 64 особи вищезазначених категорій (академія – 21; Морський коледж – 27; Професійно-морський ліцей – 16).

На кожного новоприбулого курсанта, студента, учня зазначеної категорії заведено особову справу та індивідуальну картку соціально-педагогічного супроводу. Підготовлено листи до служб у справах дітей про надання документів, яких не вистачає в особових справах. На даний час здійснюється обстеження житлово-побутових умов їх проживання. Станом на кінець жовтня у гуртожитках ХДМА проживають 52 особи, які позбавлені піклування батьків. Мешканці екіпажу харчуються безкоштовно, а мешканці гуртожитку отримують відповідну компенсацію.

На засіданні студентського самоврядування 17 вересня 2014 р. розглянуто питання «Про забезпечення у 2014-2015 навчальному році соціального захисту курсантів, студентів та учнів Херсонської державної морської академії та її структурних підрозділів (з числа дітей-сиріт та позбавлених батьківського піклування)». За результатами розгляду студентська рада академії порушила перед ректором клопотання про перерахування коштів для придбання навчальної літератури, одягу та взуття на стипендіальні картки.

На початку навчального року щорічно проводиться психодіагностичне обстеження курсантів, студентів і учнів з числа дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, з метою виявлення:

- психохарактерологічних особливостей їх особистості,
- виявлення ризику суїцидальних тенденцій,
- визначення комунікативних і організаторських здібностей,
- акцентуації характеру тощо.

За результатами діагностики надаються психологічні консультації, де курсанти, студенти та учні отримують необхідні рекомендації щодо організації власного навчання і спілкування з оточуючими.

Проводяться заняття для кураторів академічних груп з метою ознайомлення їх з особливостями педагогічного супроводу курсантів, студентів і учнів пільгових категорій.

Проводиться анкетування щодо виявлення інтересів і схильностей, вивчення потреб першокурсників. Дані анкетування використовуються для залучення дітей, позбавлених батьківського піклування, до спортивно-оздоровчої та культурно-масової роботи.

Проводяться консультування опікунів на актуальні для них теми:

- з питань здорового способу життя дітей,
- організації дозвілля, оздоровлення,
- дотримання прав дітей, які позбавлені батьківського піклування.

З початку навчального року проведено 14 таких консультацій.

Продовжується робота молодіжного клубу «Точка опори», де висвітлюються питання щодо здорового способу життя, формування власного бюджету, конструктивних методів вирішення конфліктів, організації ефективного спілкування, постановка життєвих цілей та визначення шляхів їх досягнення, попередження торгівлі людьми тощо.

15 жовтня у Професійно-морському ліцеї відбувся тренінг «Внутрішній ресурс як запорука гармонійної особистості».

У Морському коледжі ХДМА організовано систему наставництва, яка працює та удосконалюється постійно.

Цього навчального року дітей, позбавлених піклування батьків, вперше залучено до реалізації проекту «Медіація ровесників», який посів перше місце на Міжнародному форумі-презентації «Інноватика в сучасній освіті» у номінації «Інноваційні технології професійної діяльності працівників психологічної служби».

9.3. Стан забезпечення належних умов проживання курсантів, студентів та учнів ХДМА

Правила проживання в гуртожитку екіпажу регламентовані Положенням про екіпаж Херсонської державної морської академії.

Станом на 29.10.14 р. в гуртожитку екіпажу за адресою вул. 40 років Жовтня, 25 проживає 398 курсантів за наявності ліміту поселення 444

Курсанти розміщені на 4-х поверхах гуртожитку екіпажу по факультетам ХДМА та відділенням Морського коледжу.

У період підготовки до навчального року силами співробітників та курсантів проводилися ремонтні та саморемонтні роботи, а саме:

– На 2, 3, 4, 5 поверхах проведений капітальний ремонт у 14 кубриках, де мешкають курсанти.

– Проведено косметичний ремонт 40-ка житлових кубриках;
– Проведено ремонт санвузлів із заміною і встановленням санприладів та гідроізоляції.

– Проведено інвентаризацію меблів та м'якого інвентарю гуртожитку екіпажу.

– На II поверсі силами курсантів зроблена кімната зберігання особових речей та побутова кімната.

– Проведено утеплення дверей та вікон у період підготовки до зимових умов.

– На теперішній час в гуртожитку екіпажу проводиться перевірка роботи системи опалення.

За кожним поверхом закріплений відповідальний командир роти, який відповідає за належний стан приміщень, санітарний стан у кубриках та місцях загального користування, дотримання правил проживання курсантів в екіпажі.

Щодня на кожному поверсі призначається добовий наряд у складі чергового та трьох днювальних для забезпечення дисципліни і порядку в роті протягом доби.

У банно-пральному комплексі встановлені 3 пральні машини для потреб курсантів.

Медичною частиною, яка знаходиться на території екіпажу, забезпечується цілодобове медичне обслуговування курсантів.

Щодня з 11.00 до 12.00 комісією у складі медпрацівника, командира роти, керівництва ОСВ та чергового гуртожитку екіпажу проводиться санітарний огляд кубриків та місць загального користування. Результати огляду заносяться до журналу санітарного стану роти та доповідаються проректору з навчально-виховної роботи.

Щорічно проводиться конкурс на кращий поверх та кубрик екіпажу за підтримки органів самоврядування та профспілкового комітету академії.

Щомісяця в екіпажі проводяться засідання ради студентського самоврядування екіпажу, на яких виносяться питання стосовно благоустрою в екіпажі.

10. ДІЯЛЬНІСТЬ РЕДАКЦІЙНО-ВИДАВНИЧОГО ВІДДІЛУ ХЕРСОНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ МОРСЬКОЇ АКАДЕМІЇ

Наявність власної видавничої бази дозволяє виконати вимоги Міністерства освіти і науки України щодо забезпечення навчального процесу науковою, навчальною та навчально-методичною літературою.

Редакційно-видавничий центр видає підручники, навчальні та навчально-методичні посібники і розробки, монографії викладачів та співробітників ХДМА, збірники текстів та тези доповідей за результатами міжвузівських та міжнародних науково-технічних конференцій, що проходять на базі Херсонської державної морської академії.

Редакційно-видавничий центр академії забезпечує своєчасне та якісне виконання копіювальних і розмножувальних робіт для всіх структурних підрозділів закладу.

За 2014 рік у редакційно-видавничому відділі Херсонської державної морської академії виготовлено:

- *навчально-методичний матеріал для забезпечення навчального процесу:*
 - «Методичні рекомендації щодо виконання роботи освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр»»,
 - «Методичні рекомендації до виконання випускної роботи освітньо-кваліфікаційного рівня «спеціаліст»»,
 - «Методичні рекомендації до виконання курсової роботи»;
- *матеріали для проведення наукових конференцій:*
 - «Сучасні енергетичні установки на транспорті, технології та обладнання для їх обслуговування СЕУТТОО-2014»,
 - «Сучасні інформаційні та інноваційні технології на транспорті (MINTT – 2014)»,
 - «Безпека життєдіяльності на транспорті та виробництві – освіта, наука, практика БЖД 2014»;

- *науковий журнал:*

- «Науковий вісник ХДМА» № 1 (10), 2014 рік;

- *книги професорсько-викладацького складу:*

«Самоменеджмент психофізичних станів морських фахівців у контексті посилення людського ресурсу та попередження аварійності на флоті»: навчальний посібник,

«Обеспечение экологической безопасности судоходства»: монографія,

«Топливные системы современных судовых дизелей»: навчальний посібник,

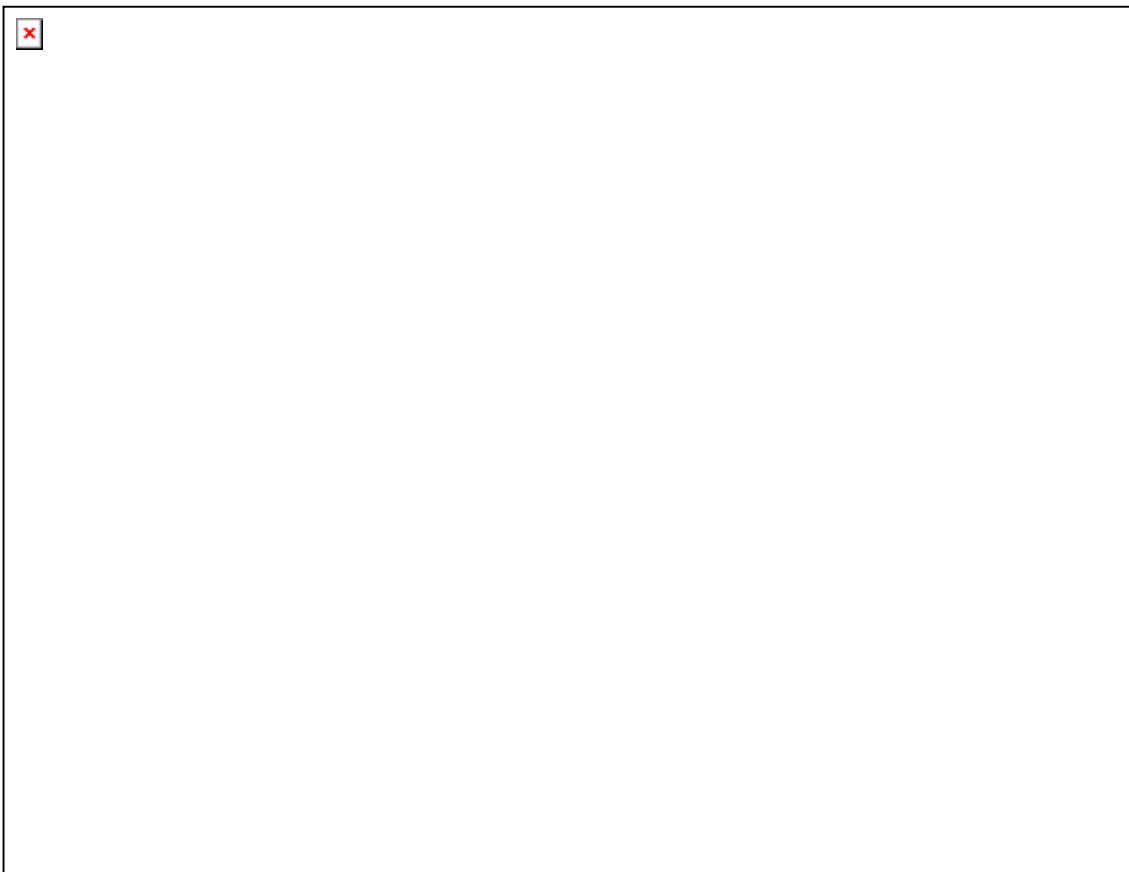
«Современные информационные технологии обеспечения безопасности судоходства и их комплексное использование»: монографія;

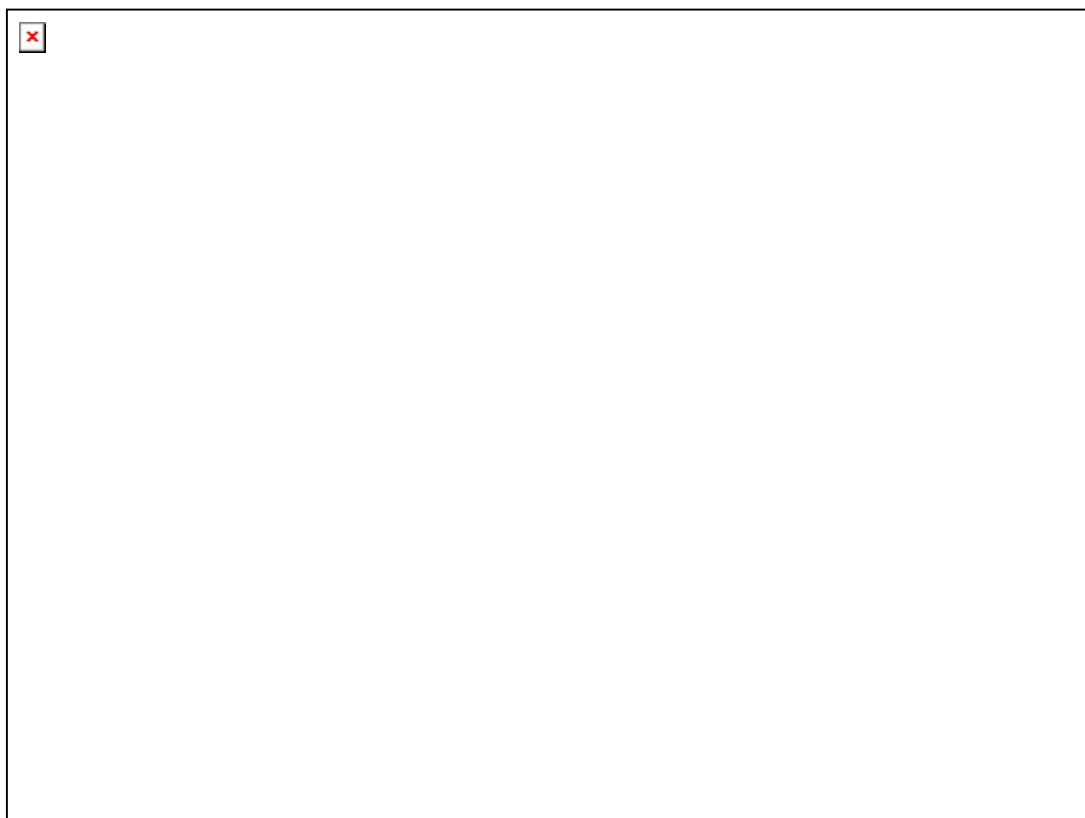

Продукція редакційно-видавничого відділу

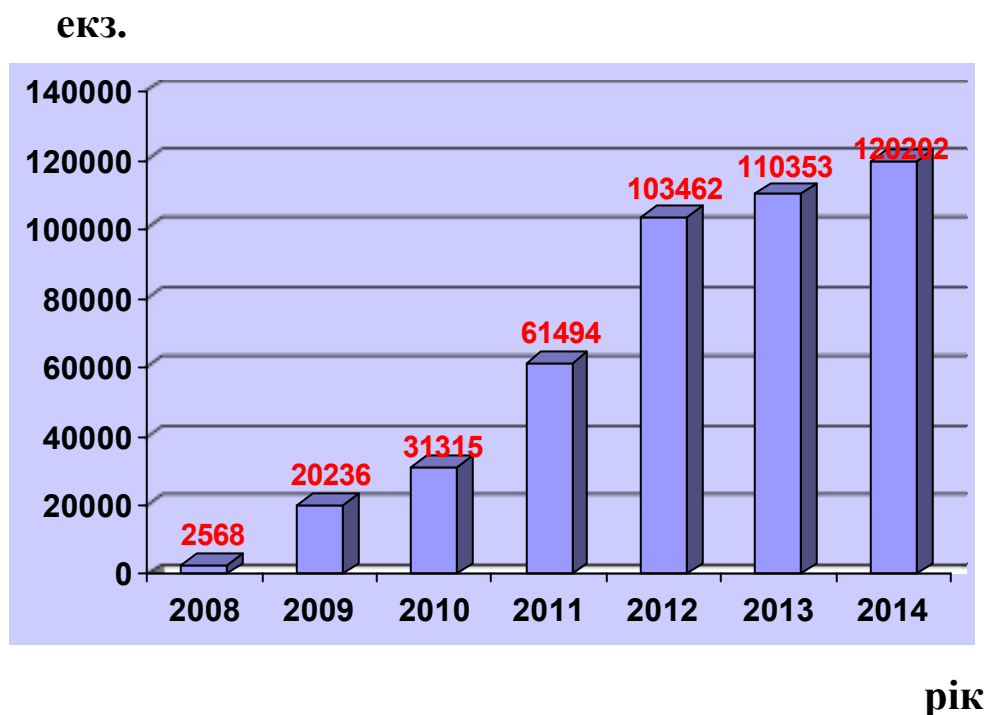
- рекламну та презентаційну продукцію з метою профорієнтаційної роботи;*
- плакатно-стендову продукцію для оформлення навчальних аудиторій, кабінетів, лабораторій;*
- бланкову документацію для забезпечення навчального процесу;*
- газету «Вісник ХДМА»: надруковано № 1 (36), № 4 (39), № 5 (40), № 6 (41) та чотири номери спецвипуску;*

- *«Інформаційні бюлетені»:*
 - надруковано 110 бюлетенів від № 202 до № 312.

Діаграма об'єму випуску всієї друкованої продукції, виданої редакційно-видавничим відділом за період **2008–2014** роки.

11. ДІЯЛЬНІСТЬ ЛАБОРАТОРНО-ТРЕНАЖЕРНОГО КОМПЛЕКСУ ХЕРСОНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ МОРСЬКОЇ АКАДЕМІЇ

Херсонська державна морська академія має найсучаснішу навчально-тренажерну базу – Лабораторно-тренажерний комплекс, який дозволяє курсантам набути усі необхідні на судні навички.

Комплекс є структурним підрозділом Херсонської державної морської академії. Його основна мета – здійснення якісної тренажерної підготовки курсантів та професійної підготовки, перепідготовки командного та рядового плавскладу морських суден, берегових морських організацій, а також інженерно-педагогічних працівників морських навчальних закладів.

Лабораторно-тренажерний комплекс укомплектовано тренажерним устаткуванням, навчальними посібниками і матеріалами відповідно до рекомендацій Міжнародної морської організації (ІМО) і національних вимог.

Інфраструктура Комплексу містить навчальні лабораторії, тренажери:

1. Навчальна лабораторія «Тренажерний комплекс по відпрацюванню навичок безпеки на воді»

Лабораторія містить водний басейн для відпрацювання навичок рятування на воді та рятування із вертолітної кабіни, рятувальну шлюпку закритого типу. Всі роботи щодо встановлення обладнання тренажерного комплексу виконала ірландська компанія SEFtec. Дана лабораторія дозволяє

курсантам набути практичних навичок за курсом підготовки з техніки особистого виживання на морі, першої медичної допомоги, персональної безпеки та суспільних обов'язків відповідно до національних вимог і вимог Міжнародної Конвенції

ПДНВ 78 з поправками, правила VI/I, вимог модельних курсів ІМО 1.13, 1.19, 1.20, 1.21.

До складу лабораторії входить навчальний клас, обладнаний мультимедійними засобами для проведення презентацій під час навчально-тренувальних занять, та тренажери для відпрацювання практичних навичок з покидання аварійного вертольоту з використанням дихальних апаратів, вертолїтних ременів безпеки, авіаційного і вертолїтного плотів, а також виходу з вертольота з-під води через аварійні виходи (двері і ілюмінатори).

Тренажер лабораторії кабіна гелікоптера дозволяє моделювати посадку на водну акваторію, занурення гелікоптера, втрату ним остійності і перевертання кабіни на 180 градусів, за його допомогою відпрацьовують мокру посадку (стрибок з вертольота на воду з наступним перевантаженням на рятувальний пліт), суху посадку (посадка на пліт безпосередньо з кабіни вертольота), низку вправ щодо спливання із затопленої кабіни вертольота.

2. Навчальна лабораторія-тренажер «Вантажні операції з великоваговими вантажами»

У склад навчальної лабораторії-тренажеру входять спеціально обладнані робочі місця: старшого помічника капітана (керівника вантажних операцій), панель управління баластними операціями, дві кабіни для працівників на кранах, пульт управління і контролю над роботою всіх учасників вантажних операцій. Усі учасники процесу використовують зв'язок VHF, подібний до зв'язку на судні.

Тренажер із вантажних операцій з

великими вантажами передбачає комплексну роботу всіх учасників вантажних операцій з імітацією візуального та звукового супроводу.

Даний тренажер дозволяє проводити практичне та теоретичне навчання курсантів/студентів (учнів) та моряків з подальшим формуванням наступних компетентностей:

- планування та забезпечення безпечного завантаження, розміщення, кріплення, догляду під час рейсу та розвантаження важких негабаритних вантажів (розділ, таблиця А-II/2 Кодексу ПДНВ з поправками);
- управління судном п'єдестального типу у процесі виконання вантажних операцій із різноманітними типами вантажу (розділ А-II/5, таблиця А-II/2 Кодексу ПДНВ з поправками).

3. Навчальна лабораторія-тренажер із експлуатації суднового високовольтного електрообладнання

Високовольтне обладнання виробництва Schneider Electric призначене для одержання технічних і практичних знань згідно з Вимогами Кодексу ПДНВ (з поправками), таблиця А-III/6 із безпечної експлуатації суднового електрообладнання понад

1000V (High Voltage Safety & Operational Procedures).

Програму підготовки на високовольтному обладнанні орієнтовано на вивчення наступних матеріалів:

- технологія й фізичні основи техніки високих напруг;
- електричні розряди;

- ізоляція високовольтного обладнання;
- умови роботи й вимоги до експлуатації високовольтного обладнання, поняття «перенапруги»;
- комутаційна апаратура щита MC-Set;
- гасіння ємнісного струму, заземлення високовольтного обладнання;

- класифікаційні вимоги до суднового високовольтного обладнання;
- головний розподільний щит на 6,3 кВ;
- високовольтні генератори та двигуни;
- електрорух з використанням високовольтної напруги;
- системи керування електрорухом «Азіпод»;
- безпечна експлуатація й технічне обслуговування високовольтних систем, захист високовольтної апаратури;
- правила техніки безпеки під час експлуатації й обслуговуванні високовольтного обладнання;
- приклади суднових електростанцій понад 1000 В, системи головного силового струму.

4. Навчальна лабораторія-тренажер «Шлюпка вільного падіння»

Місцезнаходження лабораторії-тренажеру – водно-спортивна база

ХДМА. До складу лабораторії-тренажеру входить шлюпка вільного падіння та шлюп-балка для спуску шлюпки на воду. Обладнання сертифіковане Регістром судноплавства України.

Дана лабораторія дозволяє курсантам/студентам (учням) та морякам сформувати навички, необхідні для виконання спуску на воду, керування та встановлення шлюпки вільного падіння з вимогами Кодексу ПДНВ, з поправками, розділу А-VI/2, таблиця А-VI/2-1.

Обладнання лабораторії-тренажеру дозволяє проводити тренажерну підготовку за наступними напрямками:

- шлюпка вільного падіння (ознайомлювальний курс);
- управління шлюпкою вільного падіння.

5. Навчальна лабораторія-тренажер «Пожежний полігон»

Навчальна лабораторія-тренажер «Пожежний полігон» складається з

двох контейнерів (40футового та 20футового), які переобладнано для проведення тренажерної підготовки із боротьби з пожежею. Контейнери обладнано спринклерною системою гасіння, що

дозволяє імітувати пожежу в машинному відділенні, у житловому приміщенні, проводити навчання щодо евакуації із задимленого приміщення.

Дана лабораторія-тренажер сприяє формуванню в курсантів навичок загальної організації й тактики боротьби з пожежею на судні відповідно до вимог розділу А-VI/3 Кодексу ПДНВ (з поправками) і рекомендаціями модельного курсу IMO 2.03 Advanced Training in Fire Fighting.

Тренажер дозволяє відпрацювання навичок боротьби з пожежею на судні, організацію й підготовку пожежних партій, перевірку обладнання й систем для виявлення й гасіння пожежі, розслідування й складання повідомлень про випадки пожежі.

Даний тренажер дозволяє проводити практичне та теоретичне навчання курсантів/студентів (учнів) та моряків з подальшим формуванням наступних компетентностей:

- керівництво операціями із боротьби з пожежею на судах;
- організація і підготовка пожежних партій;
- перевірка й обслуговування систем і обладнання для виявлення пожежі й пожежогоасіння;
- розслідування й складання повідомлень про інциденти, пов'язані з пожежами.

6. Навчальна лабораторія-тренажер «Обслуговування та кріплення морських контейнерів»

У лабораторії-тренажері наявно три 20-ти футові морські контейнери та такелажне обладнання для кріплення, що використовується на сучасних

морських суднах. Цей тренажер дозволяє курсантам набути практичних навичок щодо здійснення кріплення та розкріплення контейнерів на відкритій палубі судна, використання спеціального такелажного обладнання, обслуговування рефрижераторних контейнерів.

7. Навчальна лабораторія «Навігаційний ходовий місток»

Навчальна лабораторія обладнана імітатором ходового містка судна з круговою візуалізацією навігаційної обстановки з кутом видимого горизонту

210 градусів по горизонталі та 35 градусів по вертикалі, імітатором інтегрованої навігаційної системи з двома станціями САРП, двома станціями ЕКНІС, програмними та апаратними засобами керування судном, системою звукової симуляції,

засоби керування та спостереження за судновою руховою установкою, імітатором системи морського зв'язку. Навчальна лабораторія «Навігаційний ходовий місток» відповідає вимогам до учбових класів типу А1 по класифікації DNV/IMO.

8. Навчальна лабораторія-тренажер «Швидкісна рятувальна шлюпка»

Навчальна лабораторія-тренажер знаходиться на водноспортивній базі ХДМА і має у своєму складі:

- швидкісну надувну рятувальну шлюпку із стаціонарним мотором і

комплектом весел;

- водний полігон на водноспортивній базі ХДМА для відпрацювання навичок із керування швидкісною рятувальною шлюпкою та дій з рятування людей.

Цей тренажер дозволяє курсантам/студентам (учням) набути необхідних умінь та навичок для забезпечення підготовки і посадки людей у швидкісні рятувальні шлюпки, безпечного спуску на воду та підняття шлюпки на борт судна, експлуатації й керування мотором швидкісної шлюпки. Також за допомогою даного тренажеру курсанти/студенти (учні) набувають здатність керувати швидкісною черговою моторною шлюпкою або, в разі потреби, на веслах, за умов неспокійного моря.

Даний тренажер дозволяє проводити практичне та теоретичне навчання курсантів/студентів (учнів) та моряків відповідно до вимог розділу А-VI/2-2 Кодексу ПДНВ (з поправками) і рекомендацій модельного курсу ІМО 1.24 «Фахівець із швидкісних рятувальних шлюпок» щодо формування наступних компетентностей:

- розуміння конструкції, технічного обслуговування, ремонту та устаткування швидкісних чергових шлюпок;
- управління встановлювальними спусковими устаткуваннями та пристроями під час спуску і підйому;
- керування командами швидкісної чергової шлюпки із звичайним спорядженням під час спуску і підйому, після спуску;

- експлуатація двигуна швидкісної чергової шлюпки.

9. Навчально-методична лабораторія на судні «Warnow Jupiter»

Мета створення та роботи лабораторії – накопичення методичного, практичного та дослідницького досвіду під час проходження курсантами/студентами (учнями) практичної підготовки на навчально-виробничому судні «Warnow Jupiter» з наступним його впровадженням у навчальний процес ХДМА, поліпшення якості проходження практичної підготовки на морських судах інших судноплавних компаній.

Діяльність лабораторії спрямовано на об'єднання зусиль професорсько-викладацького складу ХДМА та працівників «Марлоу Навігейшн» з метою вдосконалення проходження виробничої практики та виконання експериментальних досліджень у межах виконання науково-дослідних робіт, створення умов для отримання курсантами/студентами (учнями) знань, умінь та навичок під час роботи з найсучаснішим судновим обладнанням.

Основними завданнями діяльності лабораторії є:

- аналіз відповідності програм теоретичної підготовки курсантів/студентів (учнів) ХДМА до проходження плавальної практики на сучасних морських судах;
- участь у корегуванні робочих навчальних планів, навчальних програм спеціальних дисциплін, наскрізних та робочих програм

спеціальних дисциплін, наскрізних та робочих програм з практики;

- розробка методики підготовки курсантів/студентів (учнів) з питань персональної безпеки, безпеки судна та виживання в екстремальних умовах на

судні;

- виконання експериментальних досліджень на судні в межах виконуваних науково-дослідних робіт;
- аналіз світового та вітчизняного досвіду вдосконалення практичних навичок професійної підготовки фахівців морської галузі;
- накопичення сучасних методичних та навчальних матеріалів;
- забезпечення своєчасної обробки вхідної та вихідної кореспонденції, що стосується практики курсантів/студентів (учнів) на навчально-виробничому судні «Warnow Jupiter»;
- підготовка та відбір курсантів/студентів (учнів) ХДМА та Морського коледжу ХДМА для проходження плавальної практики на судні «Warnow Jupiter»;
- контроль за ходом практичної підготовки на судні «Warnow Jupiter» та аналіз результатів практики, проведення де брифінгів з курсантами/студентами (учнями) після повернення з практики;
- аналіз та впровадження в навчальний процес комп'ютерних тренажерних програм (Meets STCW), сучасних навчальних та методичних матеріалів на електронних носіях;
- забезпечення розміщення на веб-сайті академії інформаційних та навчально-методичних матеріалів, які стосуються практики курсантів/студентів (учнів) на судні «Warnow Jupiter».

10. Навчальна лабораторія «Навігаційні інформаційні системи»

Навчальна лабораторія використовується для повторення основ теоретичного курсу традиційних методів судноводіння, а також для базового навчання та практичної підготовки сучасними автоматизованим засобами навігації.

Лабораторія обладнана 8 учбовими місцями з малими картографічними столами для двох курсантів/студентів (учнів) та робочим місцем викладача, навігаційними картами, посібниками.

Всього – 16 учбових місць, які можна використовувати для індивідуального та групового навчання, самопідготовки та роботи в автоматизованій системі перевірки знань.

Місце викладача обладнано засобами керування робочими місцями курсантів/студентів (учнів), звуковою системою, проектором, також виконує роль «віртуального» навігаційного містка керованого судна з підключенням до нього станцій ЕКНІС та радар/САРП.

Лабораторія відповідає вимогам до учбових класів типу С2 по класифікації DNV/ІМО.

11. Навчальна лабораторія «Використання засобів автоматизованої радіолокаційної прокладки та радіолокаційних станцій»

Навчальна лабораторія використовується як комбінований тренажер з керування маневруванням судна, тренажер ЕКНІС та тренажер САРП, для підготовки по МК ММО 1.07, 1.08, 1.22, 1.33, 1.36 та по іншим суміжним напрямленням навчання, а також як додатковий навчальний клас ЕКНІС для підготовки по МК ММО 1.27.

Крім того, ця лабораторія використовується як тренажер суднового маневрування, керування буксировочними та швартовими операціями, операціями з пошуку та рятування на спеціалізованих типах суден.

В лабораторії встановлено 8 робочих місць для двох курсантів/студентів (учнів), що являють собою «віртуальні» навігаційні містки з симуляторами САРП 3-х моделей різних виробників, консоллю керуванням судном з симуляторами ССПС GPS Navstar/Глонасс, АІС та іншими основними судновими засобами керування та зв'язку.

Лабораторія відповідає вимогам до учбових класів типу В2 по класифікації DNV/ІМО.

12. ФІНАНСОВО-ГОСПОДАРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ

Херсонська державна морська академія – це вищий навчальний заклад, до складу якого входять державна морська академія, морський коледж, професійно-морський ліцей, тобто це навчальний заклад, який готує як працівників робітничих професій, так і фахівців за освітньо-кваліфікаційними рівнями «молодший спеціаліст», «бакалавр», «спеціаліст», «магістр».

В 2014 році вищий навчальний заклад фінансується з загального фонду бюджету за 4 напрямками програмної класифікації: Херсонська державна морська академія; Морський коледж; Професійно-морський ліцей; прикладні дослідження і розробки за напрямками науково-технічної діяльності вищих навчальних закладів та наукових установ, тобто бюджетна тема інституту.

Кошторис видатків загального фонду бюджету в 2014 році складає 45,092 млн. грн., в т.ч.:

- академії 15,708 млн. грн.
- коледжу 22,968 млн. грн.
- ліцею 6,155 млн. грн.
- бюджетної теми 261 тис. грн.

Крім цього по спеціальному фонду заплановані видатки 2014 року становлять 64,384 млн. грн., в т.ч.:

- академії 44,282 млн. грн.
- коледжу 20,037 млн. грн.
- ліцею 55 тис. грн.
- бюджетної теми 10 тис. грн.

За 9 місяців 2014 року Херсонською державною морською академією отримано благодійної допомоги в сумі 2,797 млн. грн.

Всього заплановано видатків 2014 року по ХДМА у розмірі 112,272 млн. грн., що на 33,8% (37,955 млн. грн.) більше, ніж фактичні видатки 2013 р.

Основними видатками загального і спеціального фонду бюджету є видатки на заробітну плату, нарахування на заробітну плату, стипендію, придбання продуктів харчування, видатки на оплату енергоносіїв.

Всього за 9 місяців 2014 року касові видатки в цілому по академії склали 50,828 млн. грн., з яких:

- на заробітну плату та нарахування на заробітну плату – 33,251 млн. грн.;
- на придбання матеріалів, медикаментів, канцелярії, на оплату послуг зв'язку, інтернету, охорони, технічне обслуговування, вивіз сміття, дератизацію, дезинсекцію, перевірку обладнання (лічильників, трансформаторів), на відрядження, придбання літератури, участь у семінарах – 3,665 млн. грн.;
- на харчування – 4,695 млн. грн.;
- на комунальні послуги – 1,904 млн. грн.;
- стипендія та матеріальна допомога сиротам – 6,697 млн. грн.;
- податки – 542 тис. грн.;
- капітальний ремонт – 74 тис. грн.

Станом на 01.10.14 р. Херсонська державна морська академія має на рахунках в Казначействі:

1. Власні кошти ХДМА (спеціальний фонд) – 50,984 млн. грн. в тому числі:

- ХДМА – 31,002 млн. грн.;
- Морський коледж ХДМА – 19,947 млн. грн.;
- Професійно-морський ліцей ХДМА – 35,518 тис. грн.;

2. Кошти загального фонду бюджету ХДМА – 2,392 млн. грн. в т.ч.:

- ХДМА – 1,169 млн. грн.;
- Морський коледж ХДМА – 1,206 млн. грн.;
- Професійно-морський ліцей ХДМА – 16,6 тис. грн.

Кошторис видатків загального фонду бюджету на 2015 рік заплановано 48,531 млн. грн., в т.ч.

- академії 16,805 млн. грн.
- коледжу 24,857 млн. грн.
- ліцею 6,539 млн. грн.
- бюджетної теми 330 тис. грн.

Крім цього по спеціальному фонду заплановані видатки на 2015 рік становлять 64,479 млн. грн., в т.ч.:

- академії 43,600 млн. грн.
- коледжу 20,824 млн. грн.
- ліцею 45 тис. грн.
- бюджетної теми 10 тис. грн.

Всього заплановані видатки на 2015 рік по ХДМА у розмірі 113,010 млн. грн., що на 1,06% більше, ніж заплановані видатки 2014 р.

Кредиторська заборгованість станом на 01.10.2014 р. склала 88,886 тис. грн. (поточний ремонт, придбання паперу, на оплату послуг зв'язку, інтернету, охорони, студентські квитки).

Бухгалтерія академії своєчасно і в повному обсязі перераховує платежі до бюджету, в тому числі внески до Міністерства доходів та зборів, а також інші податки, збори та обов'язкові платежі. Заборгованості по заробітній платі, стипендії, за надані комунальні послуги та спожиті енергоносії в академії немає. Кошти державного бюджету витрачаються згідно з кошторисами та планами асигнувань, затвердженими Міністерством освіти і науки України відповідно до кодів економічної класифікації, затверджених Міністерством фінансів України.

Протягом 9 місяців 2014 року було проведено 18 тендерів, з них: 7 - відкритих торгів, 7 – запити цінових пропозицій та 4 закупівлі в одного учасника, на суму 10,264 млн. грн.

**Звіт про фінансово-господарську діяльність
Херсонської державної морської академії та її структурних підрозділів
Морського коледжу і Професійно-морського ліцею за період
з січня 2010 року по жовтень 2014 року**

Надійшло коштів по загальному фонду	2010 рік	2011 рік	2012 рік	2013 рік	2014 рік
Бюджетна тема			192,00	228,00	202,00
Професійно-морський ліцей	4 452,00	4 605,00	5127,00	5847,00	4199,00
Морський коледж	16 880,00	16 755,00	19194,00	19869,00	16991,00
Академія	7 255,00	8 373,00	12240,00	14689,00	11520,00
Методичне забезпечення	526,00	530,00	0,00	0,00	0,00
Разом по загальному фонду	29 113,00	30 263,00	36753,00	40633,00	32912,00

Надійшло коштів по спеціальному фонду	2010 рік	2011 рік	2012 рік	2013 рік	2014 рік
Бюджетна тема	0,00	0,00	10,00	14,50	0,00
Професійно-морський ліцей	0,00	0,00	26,00	15,00	18,00
Морський коледж	10 710,00	13 744,00	13474,00	15231,00	13039,00
Академія	19 374,00	24 082,00	24832,00	25728,00	21610,00
Методичне забезпечення	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Разом по спеціальному фонду	30 084,00	37 826,00	38342,00	40988,50	34667,00
Всього надійшло коштів по заг. та спец. фонду	59 197,00	68 089,00	75095,00	81621,50	67579,00

Використано коштів загального фонду відповідно	2010 рік	2011 рік	2012 рік	2013 рік	2014 рік
--	----------	----------	----------	----------	----------

до затверджених кошторисів					
Бюджетна тема	0,00	0,00	192,00	228,00	202,00
Професійно-морський ліцей	4 452,00	4 602,00	5103,00	5831,00	4183,00
Морський коледж	16 880,00	16 755,00	19194,00	19869,00	15785,00
Академія	7 255,00	8 373,00	12240,00	14784,00	10351,00
Методичне забезпечення	526,00	529,00	0,00	0,00	0,00
Разом по загальному фонду	29 113,00	30 259,00	36729,00	40712,00	30521,00
Використано коштів спеціального фонду відповідно до затверджених кошторисів	2010 рік	2011 рік	2012 рік	2013 рік	2014 рік
Бюджетна тема	0,00	0,00	10,00	14,00	0,00
Професійно-морський ліцей	0,00	0,00	22,00	2,50	0,00
Морський коледж	5 819,00	10 350,00	17100,00	10132,00	7343,00
Академія	14 624,00	19 030,00	25928,00	19690,00	12964,00
Методичне забезпечення	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Разом по спеціальному фонду	20 443,00	29 380,00	43060,00	29838,50	20307,00
Всього використано коштів по заг.та спец.фонду	49 556,00	59 639,00	79789,00	70550,50	50828,00
Заплановано коштів для використання відповідно до затвердженого кошторису з урахуванням залишків	2010 рік	2011 рік	2012 рік	2013 рік	2014 рік
Бюджетна тема	0,00	0,00	202,00	243,00	271,00
Професійно-морський ліцей	4 452,00	4 605,00	5151,50	5867,00	6210,00
Морський коледж	25 995,00	33 395,00	41712,00	39702,00	43005,00
Академія	22 632,00	34 762,00	53626,00	55509,00	59990,00
Методичне забезпечення	526,00	530,00	0,00	0,00	0,00
Всього заплановано коштів для використання	53 605,00	73 292,00	100691,50	101321,00	109476,00

13. ДОТРИМАННЯ ЗАКОНОДАВСТВА У СФЕРІ ДІЯЛЬНОСТІ АКАДЕМІЇ

У Херсонській державній морській академії політика щодо дотримання законодавства під час навчально-виховного процесу та господарської діяльності побудована на основі усвідомлення трудовим колективом неможливості допущення порушень Закону.

Реалізація проголошеної політики здійснюється шляхом регулярного виконання таких завдань:

1. Забезпечення єдності політики у сфері управління якістю і поставлених задач.
2. Дотримання вимог законодавства України, держаних стандартів вищої освіти у навчально-виховному процесі та господарській діяльності.
3. Забезпечення персональної відповідальності працівників за виконання своїх посадових обов'язків;
4. Системне вдосконалення механізму управління якістю академії.
5. Систематичне підвищення кваліфікації викладацького складу, адміністративного та обслуговуючого персоналу навчального закладу.

Так працівники відділу кадрів, бухгалтерії, юридичного відділу, відділу охорони праці прийняли участь у всеукраїнських семінарах, пов'язаних з адміністративно-господарською діяльністю закладу, а також у внутрішньо-академічних семінарах, навчаннях.

Додатково в академії систематично проводились внутрішні семінари з актуальних питань законодавства.

6. Систематичний аналіз діяльності академії.

Реалізація проголошеної політики у сфері забезпечення дотримання законодавства забезпечується наявністю та ефективним використанням необхідних ресурсів, а саме:

- належної організаційної структури, яка забезпечує унеможливлення зловживання посадовими обов'язками;
- чіткого визначення та документування повноважень і відповідальності працівників;
- актуалізованого фонду законодавчих і нормативних документів у сфері діяльності Академії;
- комплексу задокументованих положень, процедур та форм документів.

У 2014 році діяльність академії неодноразово перевірялась правоохоронними та контролюючими органами. За звітний період жодної посадової особи навчального закладу не було притягнуто до адміністративної, кримінальної відповідальності, пов'язаної з виконанням своїх посадових обов'язків.

Продовжена робота, пов'язана з протидією проявам корупції та хабарництва. Вказана робота здійснювалась та здійснюється у відповідності до діючого законодавства та затвердженого Вченою радою академії Плану протидії проявам корупції та хабарництва у ХДМА на календарний рік.

У вказаній діяльності особлива увага приділялась зростанню ролі профілактичної роботи виховного і роз'яснювального характеру, а також інших способів впливу на працівників та осіб, що навчаються, з метою недопущення вчинення ними корупційних дій. Даний напрямок включав весь арсенал заходів, що вироблені наукою і практикою:

1. Проведення семінарів за участю студентства та працівників.
2. Систематичне проведення зборів, оперативних нарад серед працівників та курсантів (студентів та учнів) з роз'яснення норм діючого законодавства, необхідності суворого дотримання вимог нормативних актів, що регламентують порядок діяльності навчального закладу.
3. Розміщення агітаційних матеріалів щодо упередження хабарництва та корупції.

Основна роль у попередженні корупційних правопорушень у ХДМА належала заходам організаційно-управлінського характеру. Зокрема,

приділялася увага неухильному дотриманню законодавчих вимог в організації начально-виховного процесу і діяльності закладу. Прикладом такої роботи було затвердження регламенту роботи академії на 2014р., залучення працівників юридичного відділу для перевірки документів абітурієнтів, що вступали на пільговій основі до навчального закладу, проведення додаткового аналізу експертизи випускних робіт, забезпечення прозорості «вступної кампанії» в засобах масової інформації, надання безкоштовної правової допомоги працівникам академії юридичним відділом, забезпечення структурних підрозділів необхідними спеціалізованими періодичними виданнями, нормативно-правовими актами.

Слід зауважити, що в Херсонській державній морській академії створено, як того вимагає Міністерство освіти і науки України, постійнодіючу комісію з питань запобігання та виявлення корупції у ВНЗ.

Основними завданнями комісії є:

- участь у реалізації державної антикорупційної політики;
- здійснення контролю за дотриманням антикорупційного законодавства працівниками ХДМА при виконанні ними службових обов'язків;
- участь у виявленні та документуванні в межах повноважень, визначених законодавством, корупційних правопорушень та інших протиправних дій, пов'язаних із здійсненням своєї діяльності працівниками ХДМА;
- проведення профілактичної, контрольної-перевірочної, аналітичної, організаційної та роз'яснювальної роботи щодо запобігання, протидії корупційним правопорушенням та іншим протиправним діям, які пов'язані із здійсненням своєї діяльності працівниками ХДМА;
- організація роботи телефону довіри та скриньки довіри ХДМА, забезпечення опрацювання інформації, що за ними надходить, а також вжиття відповідних заходів реагування;
- участь в інформаційному і науково-дослідному забезпеченні здійснення заходів щодо запобігання та протидії корупції в ХДМА.

Залучення курсантів та працівників до боротьби з проявами хабарництва та корупції здійснювалось додатково за допомогою соціального контролю. До нього можна віднести, зокрема, врахування громадської думки, очікувань, оцінки і думки про дотримання діючих норм, що формуються в навчальному закладі через призму громадського контролю профспілковою організацією, врахування думки студентського самоврядування, роботи «скриньок довіри» та «телефонів довіри», особистий прийом працівників керівництвом академії, проведення анонімного анкетування серед студентів тощо.

На даний час подальше розроблення та виконання заходів з профілактики корупційних дій взято керівництвом академії на особливий контроль.

В свою чергу, неухильність дотримання законодавства у сфері діяльності ХДМА буде продовжена з урахуванням вимог нового Закону України «Про вищу освіту».

ДОДАТКИ

	
Серія АГ	№ 285816
ЛІЦЕНЗІЯ	
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ	
Вид господарської діяльності:	надання освітніх послуг навчальними закладами, пов'язаних з одержанням вищої освіти на рівні кваліфікаційних вимог до молодшого спеціаліста, бакалавра, спеціаліста, магістра (в т.ч. для іноземних громадян) (спеціальності (професії) та ліцензовані обсяги прийому вказані у додатку)
Найменування юридичної особи:	Херсонська державна морська академія
Ідентифікаційний код юридичної особи:	35219930
Місце-знаходження юридичної особи:	73000 м. Херсон, просп. Ушакова, б. 20
Рішення про видачу ліцензії:	Акредитаційної комісії від 27.12.2013 р., протокол №108 (наказ МОН України від 08.01.2014 № 1-л)
Строк дії ліцензії	Термін дії ліцензії вказаний в додатку
Дата видачі ліцензії	23.01.2014
Міністр	 Д. В. Табачник
	

ДОДАТОК ДО ЛІЦЕНЗІЇ

Серія АЕ № 285816

Херсонська державна морська академія

Місцезнаходження юридичної особи: 73000 м. Херсон, просп. Ушакова, б. 20

№ п/п	Шифр та найменування галузі знань	Код та напрям підготовки бакалаврів	Ліцензований обсяг		Термін дії ліцензії
			Денна	Заочна	
1	2	3	4	5	6
Підготовка бакалаврів					
1.	0701 Транспорт і транспортна інфраструктура	6.070104 Морський та річковий транспорт	425	425	01.07.2016

№ п/п	Шифр та найменування галузі знань	Код та найменування спеціальності	Ліцензований обсяг		Термін дії ліцензії
			Денна	Заочна	
1	2	3	4	5	6
Підготовка спеціалістів, магістрів					
1.	0701 Транспорт і транспортна інфраструктура	7.07010401 Судноводіння	175	175	01.07.2016
		8.07010401	10	-	01.07.2016
		7.07010402 Експлуатація суднових енергетичних установок	100	100	01.07.2016
		8.07010402	10	-	01.07.2016
		7.07010404 Експлуатація суднового електрообладнання і засобів автоматики	75	75	01.07.2016
		8.07010404	5	-	01.07.2016

№ п/п	Напрямок підготовки	Ліцензований обсяг	Термін дії ліцензії
1.	Підготовка іноземних громадян за базовими акредитованими напрямами (спеціальностями) Всього на рік	150	01.07.2015
2.	Підвищення кваліфікації фахівців командного складу морських суден за напрямом «Морський та річковий транспорт» Всього на рік (осіб)	1000	01.07.2019
3.	Підготовка до вступу у вищі навчальні заклади громадян України Всього на рік (осіб)	500	01.07.2018

ДОДАТОК ДО ЛІЦЕНЗІЇ

2

Продовження додатку до ліцензії

Серія АЕ № 285816

Морський коледж Херсонської державної морської академії (адреса: 73000 м. Херсон, просп. Ушакова, б. 14/1, ідентифікаційний код – 35667101)					
№ п/п	Шифр та найменування галузі знань	Код та найменування спеціальності	Ліцензований обсяг		Термін дії ліцензії
			Денна	Зочна	
1	2	3	4	5	6
Підготовка молодших спеціалістів					
1.	0505 Машино- будування та метало- обробка	5.05050202 Обслуговування верстатів з програмним управлінням і робототехнічних комплексів	50	-	01.07.2014
		5.05050401 Зварювальне виробництво	75	-	01.07.2014
2.	0512 Морська техніка	5.05120101 Суднокорпусо- будування	60	-	01.07.2014
		5.05120103 Монтаж і проектування суднових машин і механізмів	50	-	01.07.2014
		5.05120104 Монтаж і обслуговування електроустатку- вання суднового електро- обладнання	50	50	01.07.2014
3.	0701 Транспорт і транспорт- на інфра- структура	5.07010401 Судноводіння на морських шляхах	200	200	01.07.2016
		5.07010403 Експлуатація суднових енергетичних установок	150	150	01.07.2016
		5.07010407 Експлуатація електро- обладнання та автоматики суден	100	100	01.07.2016

Відповідно до рішень МАК від 20 травня 1993 р., протокол №4, колегії Міністерства
України від 23.06.1993 р., протокол №13/2, МАК від 21 жовтня 1993 р., протокол
№7, колегії Міністерства України від 27.10.1993 р., протокол №17/1, МАК від
24.03.1994 р., протокол №10 (наказ Міністерства України від 07.04.1994 р. №95), МАК

ДОДАТОК ДО ЛІЦЕНЗІЇ

3

Продовження додатку до ліцензії

Серія АЕ № 285816

від 29 червня 1995 р., протокол №19 (наказ Міністерства освіти України від 19.07.1995 р. №215), ДАК від 9 грудня 1997 р., протокол №11, ДАК від 9 червня 1998 р., протокол №14, ДАК від 9 лютого 1999 р., протокол №18, ДАК від 6 липня 1999 р., протокол №22 (акредитація), ДАК від 4 липня 2001 р., протокол №34, ДАК від 25 жовтня 2001 р., протокол №35, ДАК від 23 грудня 2003 р., протокол №48 (наказ Міністерства освіти і науки України від 29.12.2003 р. №866), ДАК від 19 жовтня 2004 р., протокол №52 (наказ Міністерства освіти і науки України від 26.10.2004 р. № 2422-Л), ДАК від 2 березня 2006 р., протокол №59 (наказ Міністерства освіти і науки України від 09.03.2006 р. №562-Л), ДАК від 22 червня 2006 р., протокол №61 (наказ Міністерства освіти і науки України від 29.06.2006 р. №2043-Л), ДАК від 31 жовтня 2006 р., протокол №63 (наказ Міністерства освіти і науки України від 21.11.2006 р. №2237-Л), ДАК від 24 квітня 2007 р., протокол №66 (наказ Міністерства освіти і науки України від 11.05.2007 р. №1192-Л), ДАК від 2 липня 2009р., протокол №79 (наказ Міністерства освіти і науки України від 16.07.2009р. №2675-Л), ДАК від 26 травня 2010р., протокол №83 (наказ Міністерства освіти і науки України від 26.06.2010 р. №1784-Л), ДАК від 10 березня 2011 р., протокол №86 (наказ Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 31.03.2011р. №764-Л), ДАК від 25 травня 2011 р., протокол №87 (наказ Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 07.06.2011р. №2128-Л), ДАК від 30 червня 2011 р., протокол №88 (наказ Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 01.07.2011 №2487-Л), Акредитаційної комісії від 8 листопада 2013 р., протокол № 107 (наказ Міністерства освіти і науки України від 18.11.2013 № 2830-л), Акредитаційної комісії від 27 грудня 2013 р., протокол № 108 (наказ Міністерства освіти і науки України від 08.01.2014 № 1-л).

Міністр

М. П.
м. Київ

Д. В. Табачник

23.01.2014

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ

СЕРТИФІКАТ ПРО АКРЕДИТАЦІЮ

Серія НД-IV

№ 2256505

Херсонська державна морська академія

відповідно до рішення ДАК від 10 березня 2011 р. протокол № 86 (наказ МОНмолодьспорту України від 31.03.2011р. №764-Д)
з напрямку (спеціальності) 0701 Транспорт і транспортна інфраструктура
8.07010404 Експлуатація суднового електрообладнання і засобів автоматики
визнано акредитованим за IV(четвертим) рівнем. Термін дії сертифіката до 1 січня 2016 р.

Міністр

Д. В. Табачник

м.Київ

12 лютого 2013 р.

Серія РД

№ 840287

СВІДОЦТВО ПРО АТЕСТАЦІЮ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Найменування юридичної особи	Херсонська державна морська академія
Ідентифікаційний код юридичної особи	35219930
Місце знаходження юридичної особи	73000 м. Херсон, просп. Ушакова, б. 20
Відповідно до рішення	Акредитаційної комісії від 3 червня 2014 р., протокол № 109 (наказ Міністерства освіти і науки України від 11.06.2014 № 2323л)
Визнано	АТЕСТОВАНИМ (Коди та назви професій вказані в додатку)
Термін дії свідоцтва	03.06.2024 р.
Дата видачі свідоцтва про атестацію	02.10.2014

МІНІСТР

С. М. КВІТ

**ДОДАТОК
ДО СВИДОЦТВА ПРО АТЕСТАЦІЮ**

Серія РД № 040267

Херсонська державна морська академія

Місцезнаходження юридичної особи: 73000 м. Херсон,
просп. Ушакова, 6/20

№ п/п	Код за Національним класифікатором України	Назва професії	Вид професійної підготовки
1	2	3	4
для Професійно-морського ліцею Херсонської державної морської академії (73000 м. Херсон, вул. Червонофлотська, 6/122) ІД код 37839965			
1.	8340 8340	Моторист (машиніст) Матрос	Первинна професійна підготовка
2.	5123 5123 5123	Офіціант Бармен Буфетник	Первинна професійна підготовка
3.	5123	Бармен	Професійно-технічне навчання, перепідготовка
4.	5122 7412	Кухар Пекар	Первинна професійна підготовка
5.	5122	Кухар	Професійно-технічне навчання, перепідготовка
6.	8340 7212	Матрос Електрогазоварник	Первинна професійна підготовка
7.	5122	Кухар-матрос	Первинна професійна підготовка
8.	5123 4222	Офіціант Адміністратор	Первинна професійна підготовка

МІНІСТР

м. Київ

С. М. КВІТ

02.10.2014

Серія АЕ

ЛІЦЕНЗІЯ

№ 527307

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Вид господарської діяльності:

надання освітніх послуг навчальними закладами, пов'язаних з одержанням

професійної

освіти на рівні кваліфікаційних вимог до

підготовки з робітничих професій, професійно-технічного навчання, перепідготовки

(спеціальності (професії) та ліцензовані обсяги прийому вказані у додатку)

Найменування юридичної особи:

Херсонська державна морська академія

Ідентифікаційний код юридичної особи:

35219930

Місце-знаходження юридичної особи:

73000 м. Херсон,
просп. Ушакова, б. 20

Рішення про видачу ліцензії:

Акредитаційної комісії від 03.06.2014 р., протокол №109
(наказ МОН України від 11.06.2014 № 2323л)

Строк дії ліцензії

Термін дії ліцензії вказаний в додатку

Дата видачі ліцензії

02.10.2014

Міністр

С. М. Квіт

ДОДАТОК ДО ЛІЦЕНЗІЇ

Серія АЕ № 527307

Херсонська державна морська академія

Місцезнаходження 73000 м. Херсон,
юридичної особи: просп. Ушакова, б. 20

№ п/п	Код за Державним класифікатором України	Назва професії	Види підготовки	Ліцензований обсяг	Термін дії ліцензії
1	2	3	4	5	6
для Професійно-морського ліцею Херсонської державної морської академії (73000 м. Херсон, вул. Червонофлотська, б. 122), ід. код 37839965					
1.	8340 8340	Моторист (машиніст) Матрос	Первинна професійна підготовка	90	03.06.2024
2.	5123 5123 5123	Офіціант Бармен Буфетник	Первинна професійна підготовка	60	03.06.2024
3.	5123	Бармен	Професійно-технічне навчання, перепідготовка	30	03.06.2024
4.	5122 7412	Кухар Пекар	Первинна професійна підготовка	120	03.06.2024
5.	5122	Кухар	Професійно-технічне навчання, перепідготовка	30	03.06.2024
6.	8340 7212	Матрос Електрогазозварник	Первинна професійна підготовка	30	03.06.2024
7.	5122	Кухар-матрос	Первинна професійна підготовка	30	03.06.2024
8.	7324	Художник розмалювання по дереву	Первинна професійна підготовка, професійно-технічне навчання, перепідготовка	32	03.06.2017
9.	5123 4222	Офіціант Адміністратор	Первинна професійна підготовка	30	03.06.2024

ДОДАТОК ДО ЛІЦЕНЗІЇ

2

Продовження додатку до ліцензії

Серія АЕ № 527307

Відповідно до рішень ДАК від 29 червня 1995 р., протокол №19 (наказ Міністерства освіти України від 19.07.1995 №215), ДАК від 20 червня 2000 р., протокол №27, ДАК від 11 липня 2000 р., протокол №28, ДАК від 25 жовтня 2001 р., протокол №35, ДАК від 9 липня 2002 р., протокол №40 (наказ Міністерства освіти і науки України від 18.07.2002 №414), ДАК від 24 грудня 2002 р., протокол №42 (наказ Міністерства освіти і науки України від 10.01.2003 №13), ДАК від 21.10.2003, протокол №47 (наказ Міністерства освіти і науки України від 27.10.2003 №714), ДАК від 19 жовтня 2004 р., протокол №52 (наказ Міністерства освіти і науки України від 26.10.2004 № 2422-Л), ДАК від 24 квітня 2007 р., протокол №66 (наказ Міністерства освіти і науки України від 11.05.2007 №1192-Л), ДАК від 23 березня 2012 р., протокол №94 (наказ Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 30.03.2012 №1025-Л), Акредитаційної комісії від 3 червня 2014 р., протокол № 109 (наказ Міністерства освіти і науки України від 11.05.2014 № 2323л)

Міністр

М. П.
м. Київ

С. М. Квіт

02.10.2014

Затверджено
наказом Міністерства освіти і науки України
від 13.07.2007 р. № 610

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ,
МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ

ДОВІДКА

про включення вищого навчального закладу
до Державного реєстру вищих навчальних закладів України

УКРАЇНА

реєстрація № 22-D-66 від 18.11.2014

Херсонська державна морська академія
повна назва вищого навчального закладу

IV

рівень акредитації вищого навчального закладу

425 – Державна організація (установа, заклад)
організаційно-правова форма

орган управління

Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України

вид діяльності

Надання освітніх послуг навчальними закладами,
пов'язаних з одержанням вищої та професійної освіти на
рівні кваліфікаційних типів до молодшого спеціаліста,
бакалавра, спеціаліста, магістра, робітничих професій,
курсового професійно-технічного навчання,
перепідготовки, підвищення кваліфікації

місцезнаходження

73000, м. Херсон,
проспект Ушакова, 20

Перший заступник Міністра

м.Київ

Є.М. Суліма

Додаток до Довідки
від 18.11.11 № 22-Д-66

Херсонська державна морська академія
(відокремлені структурні підрозділи)

Місцезнаходження : 73000 м. Херсон,
проспект Ушакова, 14/1

Морський коледж Херсонської державної морської академії

Місцезнаходження : 73000 м. Херсон,
вул. Червонофлотська, 122

Професійно-морський ліцей Херсонської державної морської академії

Виконавець: Волох Н.Я.
тел.: 456-85-62

РЕГІСТР СУДНОПЛАВСТВА УКРАЇНИ

СЕРТИФІКАТ

ВІДПОВІДНОСТІ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ

Дійсним засвідчується, що система управління якістю

Херсонської державної морської академії

73000, Україна,
м. Херсон, пр. Ушакова, 20

була перевірена та визначена такою, що відповідає стандарту

**ДСТУ ISO 9001:2009
(ISO 9001:2008)**

у відношенні:

- Підготовки та навчання висококваліфікованих спеціалістів на рівні кваліфікованого робітника, молодшого спеціаліста, бакалавра, спеціаліста та магістра для всіх напрямлень морської галузі, а також для інших галузей народного господарства;
- Підготовки та навчання морських спеціалістів для роботи в екіпажах на українських і іноземних морських суднах у відповідності до вимог, визначених національними і міжнародними стандартами

№ 31 – 329 – 12

от "06" квітня 2012 р.

Сертифікат вважається чинним за умов щорічного підтвердження

до 25 грудня

Сертифікат дійсний до "24" січня 2016 р.

Сертифікат втрачає силу у випадку невиконання умов сертифікації

12.09